

Odklanjamo!

30. januarja so na seji občinske konference ZK v Ribnici med drugim razpravljali tudi o predlogu, po katerem naj bi se denar od gozdne biološke amortizacije zbiral v republiških skladih. Odločno so se izrekli proti takšnemu predlogu centralizacije, ker bi bila s tem oškodovana prav ta sta gozdna gospodarstva, ki so se doslej najbolj trudila za razvoj gozdarstva. —r

V Krškem bo svetovno prvenstvo

Avto-moto zveza Slovenije je podelila Avto-moto društvu Krško mandat za izvedbo svetovnega conskega prvenstva v speedwayu, ki bo 11. maja letos. V ta namen se bo jutri, v petek, 7. februarja, sestal v Krškem praviljalni odbor. Na sestanku se bodo pogovorili o vsebini te manifestacije, ki mora vključiti v organizacijo najodgovornejše gospodarske in politične dejavnike.

Nailepša Jugoslovanka doživela nesrečo

2. februarja ob 4.30 je doživela hujšo prometno nesrečo pri Karteljevem najlepša Jugoslovanka Nataša Košir iz Kočevja. Vračala se je s III. dolenjskega novi arskega pleša na Otočcu, v avtomobilu pa je imela dva sopotnika. Nataša se je z avtomobilom zaletela v prikolico tovornjaka, ki ga je vozil Bogdan Vidic iz Vukovara in ki je prehitel nek tovornjak. Osebi avtomobil je odbilo s ceste na njivo. Voznica Nataša Košir in oba sopotnika so bili laže ranjeni, vendar niso iskali zdravniške pomoči. Škoda so ocenili na 12.000 din.

VREME

OD 6. DO
16. FEBRUARJA
Nekako od 7. do 10.
in okrog 16. februarja
pogostne snežne padavine,
v ostalem suho
oziroma jasno in pono-
či ostrejši mraz.
Dr. V. M.

Pogled v dvorano med IMV-jevo tiskovno konferenco. Spreddaj (s hrbti proti bralcu) sede od leve proti desni gospod Ingmar Zetterberg, gospod K. W. Karlssonin generalni direktor IMV J. Levičnik. (Foto: Moškon)

Kupčija za 300 milijonov Ndin!

Tako ima novomeška IMV dela za pet let vnaprej — Švedi zelo zadovoljni z družabnikom — Že letos bodo naredili 10.000 prikolic v vrednosti 8 milijonov USA dolarjev — Tovarna v Žabji vasi postaja res podobna tovarni

V četrtek zvečer se je na Otočcu odvijala za naše razmere redka svečanost. Predstavnik Scandinavian Caravan Centra ab iz Stockhol-

ma in Industrije motornih vozil iz Novega mesta so v gradu na otoku sredi Krke sklenili 5-letno pogodbo o medsebojnem sodelovanju in o izdelavi in dobavi 20.000 prikolic. Sporazumeli so se, da bo novomeška tovarna postopoma izvozila na švedsko prikolice v skupni vred-

nosti 110 milijonov švedskih kron ali 300 milijonov Ndin (30 milijard starih).

Za švedsko firmo je podpisal pogodbo gospod K. W. Karlsson, za IMV pa generalni direktor Jurij Levičnik.

(Nadaljevanje na 9. strani)

Težko poškodovani Djordje Vučković je pripovedoval pretresljivo zgodbo o srečanju s kosmatincem. (Foto: S. Dokl)

DVA NOVOMEŠKA LOVCA V MEDVEDOVIH ŠAPAH.

Krvavi obračun v gozdu nad Luknjo

Novomeška lovca srečala medveda in srečanje drago plačala — 200-kilogramskega kosmatinca svinčenke niso položile na dlako Kaj je novomeška lovca res zapeljala lovska strast?

Novomeška lovca Albin Vranešič in Djordje Vučković sta bila v nedeljo, 2. februarja, okoli 13.30 nad Luknjo v Prečni žrtvi razjarjenega medveda. Novomeški lovci so namreč to nedeljo bili na lovskega pogonu za prašiče. Ščetinarjev ni bilo, pač pa sta srečala lovca Vranešič in Vučković naletela na medveda. Vranešičevi strel niso bili dovolj točni, da bi položili na dlako 200-kilogramskega kosmatinca, ki si je privoščil nenavaden zimski izlet. Medveda sta samo ranila, na kar se je zverina v smrtnem boju spoprijela z lovčema in ju hudo poškodovala. Kako je potekal ta nečloveški boj za življenje, mi je povedal 24 ur kasneje Djordje Vučković, ko sem ga obiskal v novomeški bolnišnici. Hudo poškodovani lovec se je do potankosti spomnil vseh dogodkov in jih je opisal takole:

»V nedeljo okoli 9. ure se nas je zbralo več kot 25 lovcov iz novomeške lovske družine pri gostilni Pečarič v Prečni. Od tam smo jo mahili proti Suhorju; iskali smo divje prašiče. Teh nismo zasledili, ustrelili pa smo lisico. Ob koncu prvega dela brakade smo sicer prišli na sled prašičem, vendar nismo streljali.

Kasneje smo se odločili, da nadaljujemo pogon. Ustavili smo se pri logarnici »Nemec« nad Dol. Stražo. Tam

smo pustili tudi avtomobile. Napotili smo se proti Luknji, od koder so brakirji nagajali divjad.

Bilo je kmalu po dvanajsti. Z Albinom sva zagledala medveda na razdalji kakih

(Nadaljevanje na 12. strani)

Nova šola v Krškem

Na Vidmu bodo že letos začeli graditi novo osnovno šolo. Po preselitvi bodo v sedanjih šolskih prostorih lahko uredili učilnice in delavnice za posebno šolo, ki jo namerava odpreti v Krškem vse tri spodnjeposavske občine.

Sneg povzročil preglavice

Novo zapadli sneg, ki je začel padati v ponedeljek in je padal ves torek, je povzročil avtomobilistom in nekaterim storitvenim službam precejšnje težave.

V torek, 4. februarja okoli 15. ure so nam z meteorološke postaje povedali, da je zapadlo blizu 25 cm snega. Oglašili smo se tudi na prometni milici, pošti, Elektru, Cestnem podjetju in avtobusni postaji in zvedeli sledeče:

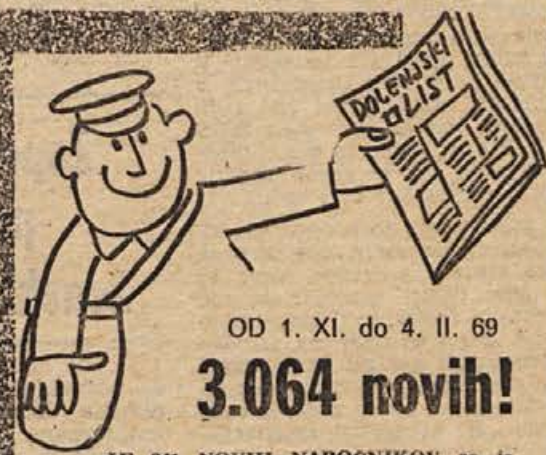
»Sneg je nekoliko presenetil. Zimska služba je na vseh cestah spravila v tek vso svojo mehanizacijo in usposobila za promet vse ceste I. in II. reda. Nekoliko zastoja je bilo samo na nekaterih cestah III. reda. Na avtobusni postaji so povedali, da promet teče normalno, vendar nekateri avtobusi zamujajo največ 30 minut. Veliko škode je povzročil sneg na telefonskih medkrajevnih napeljavah, saj jih je kar 22 onesposobil. Vse razen petih so čez dan spravili v obratovanje. Pri Elektru so tožili samo nad kratkotrajnimi električnimi okvarami, vendar so jih že čez nekaj minut odstranili.

Prometnih nesreč ni bilo, vsaj na področju novomeške občine ne.

Danes: 33.580 izvodov

Število stalnih naročnikov se je z današnjo številko našega časnika dvignilo na 29.694, kolportaža pa je dobila danes 1000 izvodov. Tiskali smo tudi 205 dokaznih in arhivskih izvodov, v naši akciji »NOVI NAROČNIKI« in v posebni reklamni zadevi pa smo razdelili razen tega še 2.681 Dolenjskih listov.

Uprava DL

OD 1. XI. do 4. II. 69

3.064 novih!

SE 241 NOVIH NAROČNIKOV se je prijavilo v 13. tednu naše akcije, o čemer preberite kaj več na 12. strani današnje številke. — V torek opoldne je bilo stanje takole:

BREZICE:	293
CRNOMELJ:	261
KOČEVJE:	188
KRŠKO:	430
METLIKA:	104
NOVO MESTO:	574
RIBNICA:	109
SEVNICA:	277
TREBNJE:	363
Razne pošte:	332
Inozemstvo:	133

tedenski mozaik

»Mar so neštene bombe, ki padajo na vietnamske prebivalce, mesta in vasi v južni Vietnamu?« je vprašal hanojski delegat na pariških pogajanjih ameriške predstavnice, ko so ti zahtevali, naj »ohrani vtičen ton«. V Iraku so javno obesili na trgu v Bagdadu in ob navzočnosti velike množice ljudi dvanaest izraelskih »vohunov«, med katerimi je bilo »slučajno« devet Židov. Baje pripravljajo nove procese proti novim »vohunom«, med katerimi je tudi večina Židov — slučajno... Zadnje dni je v Moskvi postala že prava skrivnost, kje tiči sovjetski ministrski predsednik Kosigin, ki ga niso videli v javnosti od decembra. TASS je konec januarja poročal, da je bil na nekem diplomatskem sprejemu. Takoj nato je poročal, da ni bil na istem sprejemu. Tudi na sprejemu sovjetskih kozmonavtov ga ni bilo. Naposled je predstavnik zunanjega ministrstva izjavil tujim novinarjem, da »tovariš Kosigin ni bolan in ne v Moskvi, ampak na počitnicah«. Na kakšnih počitnicah, ni povedal... Rdeči garde je za zdaj na Kitajskem konec. Stotisoči študentov in drugih članov »nakedne« garde so morali iti na kmete delat. Isti Mao, ki jih je prej ščeval, jih zdaj na veliko veselje partijskih funkcionarjev in armade pošilja v preganstvo. Nekdanji rdeči gardisti niso ne prvi ne zadnji, ki lahko ob slabi hrani in trdem delu premišljajo o »modrosti in muhah« velikega in nezmoljivega krmarja Kitajske... Britanski prestolonaslednik princ Charles, ki ga bodo kmalu v skladu s tradicijo razglasili za »valeskega« prince, se zdaj uči valesko. Za sedem tednov bo obiskoval univerzo v Aberystwythu. Nekateri študentje pravijo, da ne marajo takih »priložnostnih« učencev in da bodo princu zagrenili življenje...

Spremenjena ustava SRS

Republiško skupščino bodo poslej sestavljali štirje zbori

Za zasedanje republiškega zbora republiške skupščine je vladalo pretekli teden izredno zanimanje, saj je zbor odločal o ustavnih spremembah,

TELEGRAMI

KAIRO — Po dolgih razgovorih s predsednikom Naserjem je iz Kaira odpotoval CK KP SZ Seljabin. Oba državnika sta mnenja, da je položaj na Srednjem vzhodu tako napet, da lahko vsak hip poči. Zdaj v Kairu napeto pričakujejo odgovor Washingtona.

ADIS ABEBA — Generalni sekretar OZN U Tanti se je pogovarjal z etiopskim cesarjem. Govorila sta predvsem o Nigeriji in Srednjem vzhodu.

DAR ES SALAAM — Predsednik osvobodilne fronte Mozambika dr. Mondlaneja so ubili v njegovi vili ob morskem obali pri Dar es Salaamu. Pod pisalno mizo so mu podtaknili temprano bombo.

PARIZ — Predsednik de Gaulle je v zadnjih dneh potoval po Breitaniji, francoski pokrajini, ki zahteva večje pravice in gospodarsko pomoč. Prebivalstvo, ki se čuti narodnostno zatirano, ga ni preveč navdušeno sprejelo.

WASHINGTON — Iz Bele hiše so sporočili, da namerava novi predsednik ZDA Richard Nixon v prihodnjih 2 mesecih oditi na delovna obiska v Evropo. Obiskal bo Francijo, Britanijo, Italijo in ZR Nemčijo.

LONDON — Ameriški kozmonavt Frank Borman je na obisku v Evropi in je dejal, da upa, da bodo ZDA sodelovale z vsemi državami v vesolju, posebno s Sovjetsko zvezo. V Parizu bo Borman sprejel predsednik de Gaulle.

COTONOU — V ponedeljek je začel redno obratovati letalski most med Dahomejem in uporiško Biafro v Nigeriji. Zdaj bodo letala Rdečega križa vsako noč prevažala hrano in zdravila v Biafro.

MOSKVA — »Pravda« piše, da je sodišče v ukrajinskem mestu Gomel obsodilo na smrt tri nacionalne zločince ukrajinske narodnosti, ki so sodelovali pri pobijanju prebivalcev.

PRAGA — List »Zprava«, ki ga objavljajo okupacijske oblasti na Češkoslovaškem, je objavil imena 27 intelektualcev, predvsem novinarjev, česa da so ti ljudje obiskali v Pragi. List tudi dolži britanska diplomata, da sta zbirala vohunske podatke od češkoslovaških državljanov.

kar je bil teden prej odločil na nadaljevanje seje.

Osrednje vprašanje je bilo, koliko zborov naj bi imela poslej republiška skupščina. Do zapleta je prišlo dokaj nenadno, ker sta namreč organizacijsko-politični in gospodarski zbor skoraj soglasno izrekli mnenje, naj bi zbor delovnih skupnosti združili v enega in bi tako skupščino sestavljala le dva zbora: republiški zbor in zbor delovnih skupnosti. Socialno-zdravstveni in prosvetno-kulturni zbor pa sta soglasno s predlogom ustavne komisije, naj bi skupščino sestavljali štirje zbori. Tako je bil republiški zbor tisti, ki je moral reči zadnjo besedo, saj morajo s spremembo ustave soglašati najmanj trije zbori republiške skupščine.

V ustavno razpravo se je tik pred odločitvijo republiškega zbora vključil tudi Edvard Kardelj, ki je v televizijskem pogovoru razložil svoje poglede na ustavno razpravo in na predlog za združitev zborov delovnih skupnosti. Republiški zbor je po daljši razpravi ob enem vzdržanem in ob enem glasu proti sprejel predlog ustavne komisije ter se tako odzval pozivu, izrečenem na seji, da bi morali poslanci enotno glasovati o spremembi ustave. Zelja po enotnosti je napovedal tudi prevladala pri nadaljnjih razmišljanjih o sestavi skupščine pa bo vsekakor treba upoštevati mnenja precejšnjega dela poslancev, ki so jih bili prej izrazili v prid dveh zborov.

Eden izmed poglavitnih razlogov za takšen zaplet okrog sestave skupščine je prav gotovo v tem, da ustavna komisija že od vsega začetka ni dopustila razprave o možnosti, da bi skupščino v prihodnje sestavljala dva zbora.

V torek se je v Beogradu začela dvanaesta seja Centralnega komiteja ZKJ pod predsedstvom tovariša Tita. Na sliki je pogled na dvorano v začetku zasedanja. Foto: Tanjug

tedenski zunanjepolitični pregled

V ZDA in po svetu se zadnje dni čedalje bolj sprašujejo, kakšna bo politika novega ameriškega predsednika Richarda Nixona do Evrope, predvsem do Sovjetske zveze. Nixon je po prevzemu oblasti dvajsetega januarja letos dvakrat javno govoril: ob slovesnosti, ko je uradno postal predsednik, in na tiskovni konferenci pred nekaj dnevi. Ne prvič ne drugič ni povedal dosti, vsekakor ne dovolj, da bi bilo mogoče iz njegovih besed kaj prida sklepati za prihodnost.

Toda za kulisami washingtonskega političnega odra je čutili velik nemir in prerivanja. Zmaguje prepričanje, da bo moral Nixon začeti delati v »novem slogu« in da bo moral marsikaj spremeniti v svoji zunanji politiki. Vprašanja, ki jih bo moral reševati, so zares obsežna, zapletena, težavna in nevarna: Vietnam, Srednji vzhod, odnosi s Sovjetsko zvezo, predvsem zadeva z graditvijo raketnih sistemov, odnosi do evropskih zaveznikov v NATO in podobno.

Zato je javnost posvetila precejšnjo pozornost nastopu skupine vidnih ameriških osebnosti, ki je zahtevala od predsednika Nixona, naj temeljito prouči vso dosedanje evropsko politiko ZDA, ker da sodeb in domneve, na katerih je stonela, niso več primerne. V tej skupini je tudi glavni Nixonov zunanjepolitični svetovalec Henry Kissinger, o katerem veliko pišejo ameriški časopisi.

Težko je za zdaj reči, kolikšen vpliv ima ta profesor na novega predsednika. Nixon ima mnogo svetovalcev, toda vse kaže, da je Kissinger med njegovimi najbolj zaupnimi ljudmi. Zato je zanimivo pogledati, kako si ta »akademik« zamišlja nove odnose med ZDA in zunanjim svetom. Svoje ideje je že delno razložil v knjigi »Obnove« (svet), ki jo je napisal na harvardski univerzi leta 1964.

Namen zunanje politike — trdi pisec — ni popolna varnost. Ta ni mogoča brez popolne zmage. Možna pa je relativna varnost, ki ne izvira iz posamičnih, osamljenih sporazumov, ampak iz širšega mednarodnega sporazuma, kateri so dovoljeni cilji in sredstva v zunanji politiki. Ta misel se bistveno razločuje od večkratne Nixonove izjave pred volitvami, da je morda mogoče doseči varnost z vojaško premočjo. Po Kissingerju je kaj takega nemogoče doseči, ker Sovjetska zveza kratko malo ne bi dovolila take premoči. Popolna varnost za enega (ko bi bila mogoča), pomeni po Kissingerju občutek popolne nevarnosti pri drugem. Torej »relativna« varnost. Nekaj znamenja kaže, da se je predsednik Nixon vsaj začel nagibati k tej teoriji, ki je v skladu z bridkim spoznanjem celostne svetovne politike, da se ZDA kljub svoji moči in bogastvu ne morejo »iti žandarja« po vsem svetu. Svoje odgovornosti za ohranitev miru na svetu lahko uspešneje izpolnjujejo s pametnejšimi in človečnejšimi sredstvi.

Celo Spanijo je preplaval val govoric in negotovosti. Konec januarja je vlada razglasila po vsej državi izjemno stanje, uvedla cenzuro in začela z aretacijami, predvsem študentov in drugih napredno usmerjenih ljudi. Težko je ugotoviti, koliko ljudi je zaprla policija v nekaj dneh po razglasitvi izjemnega stanja, toda gotovo več sto. Aretacije se nadaljujejo.

Glavno vprašanje, ki si ga zastavljajo Španci in tuji opazovalci, se glasi: Zakaj je morala vlada razglasiti izjemno stanje po vsej državi? Če je hotela onemogočiti samo študente, bi bila lahko uvedla takšno stanje samo v Madridu in Barceloni. Domnev, ki razlagajo najnovejšo potezo španske vlade, je več. »Liberalizacija«, ki jo je začel Franco pred dvema letoma, je šla predaleč. Falangistični krogi in generali so se ustrašili čedalje učinkovitejšega sodelovanja med študenti, delavci in mladimi duhovniki. Po nekaterih poročilih so prav generali pritisnili na Franco, naj uvede izjemno stanje po vsej Spaniji, sicer da ne bodo odgovorni za posledice. Nekateri trdijo, da je hotel Franco s to potezo ohraniti »mir« v državi v prehodnem obdobju, ki naj bi privedlo do monarhije v državi. Poleg tega ne gre pozabiti, da vlada že več mesecev uganja teror nad Baski, zapira in muči baskovske nacionaliste in skuša zatreti njihovo gibanje.

Vsekakor so te domneve vsaj delno pravilne, toda najbolj pomembna je ta, da je Spanija po tridesetih letih zrela za korenite spremembe. Vsi, ki se jih bojijo, so zdaj mobilizirani in skušajo vsaj odložiti usodni datum španskih marčnih id.

Kam Nixon?

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

■ POGOVOR PRI PREDSEDNIKU TITU — Predsednik republike Tito je prejšnji teden sprejel delegacijo konference za družbeno aktivnost žensk. Pogovor je teklo o položaju žensk in družine v naši državi. Predsednik Tito je pri tem poudaril, da v naši socialistični državi ne sme biti razlikovanja med moškimi in ženskimi, ker so vsi občani enakovredni. Toda dogaja se, da ženske zapostavljajo, npr. pri zaposlovanju, čeprav se po sposobnosti lahko merijo z moškimi. V Jugoslaviji je zdaj zaposlenih v družbenem sektorju več kot milijon žensk, kar je 30 % vseh zaposlenih. V skupščinah in samoupravnih organih pa je žensk čedalje manj, kar vsekakor ni v redu.

V zvezi s tem je predsednik Tito opozoril, da mora biti skrb za otroke stvar vse družbe. Toda to skrb smo doslej zanemarjali, vse od vrha do občine in delovne organizacije ker smo napr. na otroško varstvo začeli gledati samo skozi dinar. Izposlovati moramo ustrezne rešitve, ki bodo razbremenile družino. S hitrejšim ustanavljanjem ustanov otroškega varstva moramo prispevati k temu, da bomo izenačili startne osnove, s katerih otroci stopajo v življenje.

■ UKREPI ZOPER NEUPRAVICENE PODRAŽITVE — Podpredsednik zveznega izvršnega sveta Kiro Gligorov je izjavil, da so nekatere najnovejša podražitve protireformsko dejanje. Dejal je, da se bomo takim težnjam nekaterih podjetij uprli, če bo treba, tudi s prostim uvozom blaga. Zvezni zavod za cene pa je pred dnevi izdal uredbo o obveznem nadzoru cenikov za nekatere industrijske izdelke.

■ »NOVI BEOGRAD 69« — V mladinski delovni akciji v Novem

Beogradu bo letos sodelovalo 5000 fantov in deklet iz vseh krajev Jugoslavije. Akcija bo trajala od 10. maja do 10. oktobra. Mladina bo nadaljevala gradbena dela na delu avtomobilske ceste in železniške proge v Novem Beogradu, urejala bo »Park prijateljstva« in še nekatere druge objekte.

■ SEMINAR O DELOVNEM ČASU — Na Bledu je bil prejšnji teden večdnevni seminar o delovnem času. Na seminarju so rekli,

Zapostavljen položaj žensk in družine

da posvečajo mnoge delovne organizacije čedalje večjo pozornost znanstvenim metodam v organizaciji dela in poslovanja ter uporabljajo vedno več mehanizacije. To jim omogoča, da nadomestijo čas, ki ga izgubijo s skrajšanim delovnim tednom. Nekatera podjetja (npr. rudniki in železarne) pa zaradi slabega finančnega položaja še niso mogla skrajšati delovnega časa. Prav tako še ni urejen delovni čas v železništvu, cestnem in pomorskem prometu. V raznih servisnih delavnicah, komunalnih službah in ponekod drugod pa bi morali pri določanju delovnega časa bolj misliti tudi na potrebe občanov oziroma svojih strank in ne le na želje svojih delavcev.

■ TEŽAVE BRNIŠKEGA LETALIŠČA — Brniško letališče ni v rožnatem gospodarskem položaju.

Mučijo ga posojila, ki jih mora odplačevati. To je namreč edino tovrstno letališče v Jugoslaviji, ki je bilo zgrajeno brez dotacij. Druga težava je ta, da je letališče zdaj izkoriščeno komaj 5-odstotno, ker ima premalo prometa. Gorenjska je namreč v turističnem pogledu premajhno zaledje. Tretja težava, s katero si letališče beli glavo, pa je »zračna osamitev«. Brnik namreč ni povezan z rednimi progami z bližnjimi velikimi mednarodnimi letališči. To povezo imata v Jugoslaviji po posebnem državnem dogovoru le zagrebško in beograjsko letališče. Spričo vsega tega Brnik nima sredstev, da bi se sproti moderniziral. Kdor pa ne napreduje, ta nazaduje.

■ UMETNA GNOJILA PRAVOČASNO? — Pristojni organi zagotavljajo, da bo letos spomladi pravočasno na voljo dovolj umetnih gnojil. Zvezni sekretariat je prejšnji teden izdal nalog za uvoz dodatnih količin ter gnojil, ki bo prispelo najkasneje do 5. aprila.

■ ŠVEDSKO SOFINANCIRANJE CESTE ZAGREB — SPLIT? — V Split je pred dnevi prispela skupina švedskih arhitektov, ki se zanimajo za morebitno sodelovanje velikih švedskih družb pri financiranju gradnje ceste Zagreb — Split.

■ UGODNA RAST PROIZVODNJE — Industrijska proizvodnja v Sloveniji je bila v januarju sicer manjša kot v decembru, vendar za 9 % večja kot v lanskem januarju, kar je dokaj ugodno. V začetku vsakega leta se namreč proizvodnja precej zmanjša, ker je v tem času več praznikov (letošnji januar pa je imel še 1 delovni dan manj kot sicer, pa tudi zaradi sezonskih vplivov).

Koga bomo predlagali?

(Iz programskih izhodišč SZDL Slovenije za kandidiranje odbornikov in poslancev)

Slovenskemu gospodarstvu, ki naj bo odprto in povezano z jugoslovanskim in svetovnim prostorom, so potrebni modernizacija in sodobna oprema, znanje in nadarjenost, ustvarjalno in kvalitetno delo; tesno mora biti povezana z znanostjo. Osredotočiti moramo njegove moči. Gospodarski razvoj naj se opre predvsem na:

- krepitev, razvijanje in modernizacijo industrije;
- razvijanje terciarnih dejavnosti;
- za prihodnji razvoj slovenskega gospodarstva sta še posebno pomembna sodobna trgovina in turizem;
- vse to pa zahteva hitro modernizacijo cest.

Razvijanje vsestranskega gospodarskega sodelovanja z vsemi deželami, zlasti pa s konvertibilnim področjem, pri čemer dajemo poseben poudarek sosednjim deželam, sodi k temeljni usmeritvi slovenskega gospodarstva.

Delež investicij v družbenem proizvodni se mora povečati vsaj za 3 odstotke, ker sedanji odstotek investicij ne omogoča dovolj hitrega gospodarskega razvoja.

V gostinstvu in obrti bomo naprej razvijali tudi zasebno dejavnost kot važen sestavni del našega gospodarstva.

Preveč razdrobljene raziskovalne institucije moramo med seboj povezati in iz njih napraviti skladnejšo celoto, kar bo povečalo učinek in zmanjševalo družbene stroške. Te institucije moramo tudi bolj povezovati s proizvodnjo.

MLADE strokovnjake moramo zaposlovati v večjem številu, da se bo Slovenija tudi na tem področju približala razvitim državam Evrope.

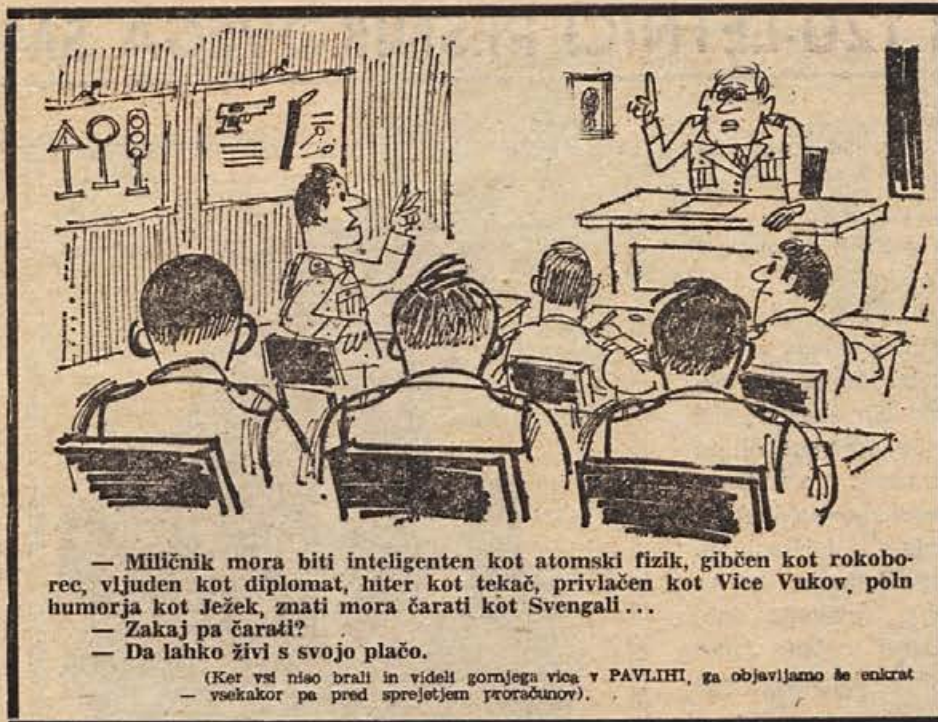
Zasebni kmet je enakopraven delovni človek

Kmetijstvu moramo zagotoviti dolgoročen razvoj. Pospeševali bomo njegovo samostojno organiziranje in enakopravno povezovanje s predelovalno industrijo in trgovino. Kmetijstvo potrebuje svoji dejavnosti ustrezne kreditne in druge pogoje za gospodarjenje, stare kreditne obveznosti pa je treba uskladiti z njegovo plačilno sposobnostjo. Kreditni pogoji naj bodo za družbeno kot za kooperacijsko proizvodnjo enaki. Politika mora spodbujati modernizacijo kmetijstva in večje donose.

Zasebno kmetijstvo je del slovenskega kmetijstva, zasebni kmet pa enakopraven delovni človek, povezan z družbenim kmetijstvom ali pa združen v lastnih proizvodnih ali poslovnih organizacijah, če je to bolj v prid našemu kmetovanju. Zasebni kmet mora biti tudi ustrezno zastopan v predstavniških, političnih in drugih odločujočih organih.

O skušnjah, pridobljenih na tujem

S strokovnjaki in z drugimi delavci, ki odhajajo v tujino, bomo vzdrževali stike. Naša skrb bo, da se bodo vračali v domovino in da bo njihovo na tujem pridobljeno znanje pospeševalo napredek doma.

Gospodar ima denarnico

Skupno gospodarjenje le v gozdovih ali tudi z lesom? — Izkušnje kažejo, da se kmetov ne bi bilo treba bati pri soodločanju in samoupravljanju!

»Pravite, da tudi mi, kmetje gospodarimo v sodelovanju z gozdnimi gospodarstvi v svojih gozdovih. Kaj pa je značilno za gospodarja? Da nosi denarnico ali ima blagajno. Iz nje deli denar svojim družinskim članom ali podložnikom. Ali pri gozdnogospodarskih organizacijah ni tako? Kmetje dobimo za svoj les toliko, kolikor nam določi njihova uprava.«

Take besede sem slišal med razpravo o gospodarjenju v zasebnih gozdovih, ki postaja že nekaj mesecev vse glasnejša. Zagovorniki sedanjih razmer so v zagati, kadar je treba kmetom odgovorjati na konkretna vprašanja. V še večji zagati bi bili, če bi bili lastniki gozdov bolj poučeni o vsem. Pretiravanje namreč ni težko zavračati.

Kdo določa višino biološke amortizacije od prodanega lesa? Strokovna služba pri gozdnem gospodarstvu. Prav

je, da strokovna služba ugotavlja, kakšna gozdnogojitvena dela so potrebna — kako izvajati taka dela pa bi morda imeli odločati vsi lastniki gozdov, ki prispevajo sredstva. Od organizacije del je odvisno, koliko sredstev bo potrebnih, kako visoka naj bo biološka amortizacija. Doslej so opravljali večino del gozdnih delavci. O njihovem zaslužku niso mogli odločati lastniki gozdov. Ali ne bi lahko npr. pogodovali sv. jih gozdov kmetje, iz biološke amortizacije pa bi jim plačali le sadike? Delali bi brezplačno, biološka amortizacija pa bi lahko bila toliko nižja — kadar bi oni odločali o njej — in bi dobili več za les.

Podobno je pri odkazovanju drevja in prevzemanjem lesa. Če kmet gospodari v svojem gozdu kot kooperant gozdnogospodarske organizacije — torej skupno z njo —, bi moral imeti pravico razpravi in odločati, kako naj bo organizirana, da bo cenejša. Enako tudi o režijskih stroških, ki mu jih zaračunajo ob izplačilu za prodani les.

O delavskih svetih v podjetjih smo veliko razpravljali. Zaživel pa so šele takrat, ko so dobili materialno osnovo, torej sredstva, s katerimi gospodarijo. Enako velja za skupno gospodarjenje v zasebnih gozdovih. Kmet se bo čutil samoupravljalca pri združenem gospodarjenju v gozdovih šele takrat, ko bo lahko odločal tudi o višini raznih stroškov, ki jih je treba pokriti iz vrednosti ali prodajne cene lesa iz njegovega gozda. Če bodo vsi stroški gozdnega gospodarstva znižani na najnižjo možno mejo, mu lesna industrija ali razni odkupovalci ne bi mogli plačati za les več, kot bo dobil pri svoji organizaciji, četudi bi bila trgovina z lesom sproščena.

Po izkušnjah iz povojnih let se ne bi smeli bati, da bi kmetje odločali, če bi imeli več pravic pri gospo-

darjenju z gozdovi, v škodo skupnih koristi. Še pred nekaj leti so imele nekatere zadrage zelo uspešno kooperacijo s kmeti tudi pri gozdnogospodarjenju v gozdovih. Kmetje so zavestno puščali vsa leta po vojni del izku-pička od lesa v zadrage blagajni — o tem je odločal njihov zadrage svet — in s takim denarjem gradili zadrage domove, pospeševali elektrifikacijo in podobno. Gotovo tudi zdaj ne bi nasprotovali potrebnim prispevkom za gozdnogojitvena dela in druge namene, kadar bi odločali o njihovi porabi. Ne strinjajo pa se, da imajo blagajno drugi — ti jim določajo njihov delež do vrednosti lesa —, za njih pa pripravijo ob koncu leta kvečjemu le poročilo, kako je bil porabljen denar.

Sicer ni pri vseh gozdnogospodarskih organizacijah enako, največ razprav pa je o najslabših primerih.

JOŽE PETEK

V prirastku še nazadujemo

Lani se je v Jugoslaviji rodilo nekaj nad 200.000 otrok ali na vsakih 1000 prebivalcev 10,4 novih. Po oceni nas je bilo v SFRJ konec lanskega leta 20.257.000 prebivalcev, v prvi polovici prihodnjega leta pa se bo rodilo že 20.500.000. Jugoslovani. Predvidevajo, da bo v naši državi sredi 1977. leta že 22.168.000 prebivalcev. Nataliteta v SFRJ še vedno rahlo nazaduje: naše povprečje je 19 živorojenih otrok na 1000 prebivalcev. To število znaša na Kosovem kar 37, v Makedoniji 25,8, v BiH 23,2 in v Črni gori 20,3 otrok. Najmanj otrok se rodi na 1000 prebivalcev v Vojvodini — komaj 13,8, nato v ožjem področju Srbije — 14,9, v Sloveniji pa znaša 17,4 in se najbolj približuje povprečni jugoslovanski nataliteti.

Čemu Slovensko Primorje ni sestavni del slovenske metropolije?

Prejšnji teden je priredila republiška komisija za verska vprašanja sprejem duhovnikov, predstavnikov raznih verskih skupnosti v Sloveniji. Kakih 70 oseb se je udeležilo sprejema, ki ga je v Klubu poslancev v Ljubljani priredil predsednik komisije Pavel Bojc. Navzočim rimskokatoliškim duhovnikom je najprej čestital ob ustanovitvi slovenske cerkvene pokrajine, ki je dobila svoj metropolitni sedež v Ljubljani. Hkrati je tovariš Bojc tudi pripomnil, da iz docela nepričljivih, zgolj formalističnih vzrokov ni Slovensko Primorje sestavni del slovenske metropolije. V imenu prisotnih je nadškof dr. Jože Pogačnik v odgovoru na pozdrav poudaril sožitje in sodelovanje vseh verskih skupnosti z našimi družbeno političnimi prizadevanji.

Kmetijski nasveti

Gnojenje - za vrtničkarje

Vrtničkarstvo postaja vse pomembnejša oblika aktivnega sproščanja umskega delavca, za mnoge ljudi pa tudi pridobitna dejavnost, ki lahko dosti pripomore v družinskem proračunu. Zato se velja potruditi in tudi vsi sorazmerno majhnega kosčka zemlje iztisniti kar največ.

Tako kot v vsem poljedelstvu je tudi v vrtničkarstvu osnova za uspeh izdatno in pravilno gnojenje. Organsko gnojilo, to je hlevski gnoj in kompost, ki vnaša v zemljo humus, se dopolnjuje z umetnimi gnojili, ki dajejo zemlji čiste hranilne snovi. Za razliko od polj je treba pri gnojenju vrtov upoštevati še pogostno zalivanje, ki izpira del lahko topljivih snovi, predvsem dušik, kalij in apno.

Da je gnojenje z umetnimi gnojili lažje in enostavnejše, uporabljamo v vrtnarstvu že vnaprej pripravljene mešanice gnojil, ki vsebujejo vse potrebne sestavine, zlasti dušik, fosfor in kalij. Tako je zelo primerno mešano gnojilo nitrofoskal special, ki ga izdelujejo v Rušah. Posebej je vredno opozoriti, da umetna gnojila, ki vsebujejo klor (n. pr. kalijeva sol) niso primerna, ker cela vrsta zelenjadnic kalija ne preneša.

Važno je poznati vsaj osnovne zahteve posameznih vrtnih rastlin. Najbolj zahtevna so kapusnice med njimi predvsem pozno zelje, zatem: paprika por, paradižnik, zelena, špargelj. Srednje zahteve so: korenček, kumare, glavna solata, endivija, redkev; malo zahtevne pa grah, fižol in redkvica.

Za najbolj zahtevne priporočajo uporabljati hlevski gnoj in 10 kg mešanega gnojila ob setvi ter dva kilograma med rastjo na sto kvadratnih metrov, za srednje zahteve 8 kg ob setvi ter 4 med rastjo, za najmanj zahtevne pa 4 kg ob setvi in 2 kg med rastjo. Ker vse zelenjadnice ne potrebujejo hlevskega gnojila, gnojimo vsako leto z njim le polovico zemlje, to pa vskladimo z razporedom posameznih rastlin.

Razumljivo, da je gnojenje le en pomemben pogoj za dober pridelek. Nanj vpliva tudi obdelava, izbira semen ter varstvo pred boleznimi in škodljivci.

INŽ. M. L.

ZIVINOREJEC NAJ VZAME V ROKE SVINČNIK IN DOBRO PRERAČUNA

koliko mora dobiti za mleko!

Postavljena je vrsta zahtev, ki jih morajo rejci krav upoštevati

Zvezni izvršni svet je sprejel nov odlok o minimalni odkupni ceni za kravje mleko, že doslej pa je bilo vse to za mnoge pridelovalce velika uganja. Večina izmed njih ni vedela, če je dobila mleko pravilno plačano. Da zmeda ne bi bila še večja, je potrebno zadevo razčistiti in objaviti.

Po odloku morajo mlekarne plačati delovnim organizacijam, ki mleko same pridelajo, najmanj 28 par za masčobno enoto, in to v zbiralnici organizacije, ki je mleko pridelala. Tudi za mleko, pridelano v kooperaciji s kmeti, morajo mlekarne plačati najmanj 28 par od odstotka masčobe, vendar mora biti v tem primeru mleko dostavljeno v kraj predelave.

Za prevoz od zbiralnice do mlekarne zaračunava KZ Trebnje na primer 8 par od litra, za zbiralnice pa pobere nadaljnje 3 pare od litra. Tako se obvezna cena zmanjša za 11 par pri litru.

Po teh zahtevah bi kmet dobil za liter mleka, ki ima 3,5 odst. masčobe 87 par vendar, pod pogojem, da ima mleko specifično težo od 1,029 do 1,034, da kislost ne presega 7,6 stopinje in če je dovolj isto, kar se ugotovi z metilenskim modrilom. Nadalje se zahteva da ima mle-

ko najmanj 3,2 odst. tolsče, da ne vsebuje antibiotikov, da krave niso bile zdravljene s snovmi, ki med zdravljenjem in še pet dni po tem prehajajo v mleko (arzen, živo srebro).

Za koliko lahko nesnaga zmanjša odkupno ceno, naj pokažemo s primerom, da se pri enem litru zniža cena za dvajset par, če je za odstranitev metilenskega modrila potrebno od ene do ene ure in četrta, kar je znak, da mleko vsebuje veliko živih klic, ki pridejo vanj z nesnago in boleznijo.

Z letošnjim julijem bo razen vsega tega potrebno mleko tudi hladiti na 10 do 12 stopinj Celzija. Če mleko ne bo ohlajeno, se bo cena zmanjšala še za 5 par pri litru. Za hladitev mleka bo potrebno zbiralnice tudi primerno opremiti.

Za primer naj naredimo še kratak račun: za liter mleka, ki ima 4 odst. tolsče, bi dobili 102 par, za prevoz in

zbiranje bi plačali 11 par, zaradi živih klic bi bil odbitek na primer 10 par, ker mleko ne bi bilo ohlajeno, pa še 5 par. Tako bi kmet dobil za ta liter mleka 76 par, seveda, če bi mleko izpolnjevalo vse druge zahteve.

Za mleko, ki ima manj kot 3,2 odst. tolsče, kmetijska zadruga ne more uveljavljati 10 par premije, pač pa si od litra mleka zaračuna 10 par marže. Tako mleko je torej pri litru za 10 par slabše plačano, prav tako pa je za 10 par manj plačano tistilo mleko, ki ni pridelano po kooperacijski pogodbi. Tudi za to mleko kmetijske zadruga ne morejo uveljavljati premije, čeprav izpolnjuje vse druge zahteve.

INŽ. M. KRHN

Še enkrat: izvoz-uvoz v 1968

Zdaj so znani dokončni podatki o našem izvozu industrijskih izdelkov: iz Jugoslavije smo lani izvozili za 5,7 odst. več industrijskih izdelkov, izvoz kmetijskih pridelkov pa se je zmanjšal za 18,9 odst., vse v primerjavi z letom 1967.

Lani smo iz države izvozili

za 15,7 milijard dinarjev raznega blaga, uvozili pa smo ga za 22,4 milijarde din. Primanjkljaj v zunanji trgovini znaša potemtakem 6,7 milijard din in je za 17,8 odst. večji kot v 1967. Skupna vrednost izvoza se je povečala za 0,6 odst., uvoza pa za 5,2 odst.

Kadar premišljujemo Prešernovo življenje, nam pridejo na misel hote ali nehoti štiri njegova obdobja: rojstvo in prva leta v Vrbi, dragi vasi domači – to je obdobje mladostne sreče; potem je tu študij na Dunaju – to so bila leta zorenja in upanja, obdobje vere v dobre vetrove v jadrih; ljubljansko obdobje – od vseh najdaljše, čas slovesa od mladosti, izgubljene vere in trpkih preizkušenj; in na koncu so še leta v Kranju, resda z občutkom samostojnosti, dosege življenjskega poklicnega cilja – toda tudi leta umiranja... V Kranju je dozorela sreča Prešernovega življenja; tu so v popoldanskih urah mrzlega zimskega dne, 10. februarja leta 1849, spustili v črno jamo starega kranjskega pokopališča izmučeno pesnikovo telo.

SILA SPOMINA

Odtlej je Kranj posvečeno mesto, Prešernovo mesto. Semkaj, h grobu z neiztrohnim pesnikovim srcem, romajo Slovenci že več kot sto let. Podobno, kot je Kranj in Prešernov grob doživel hrvaški pisatelj Avgust Senoa in spisal nato čudovito lepo novelo »Kranjski sa pjesnikova groba«, tako so doživljali obisk v Prešernovem Kranju še mnogi rojaki iz domovine in tujine.

Toda – le do nedavna. Čas briše sledove, ljudje pozabljajo, stare hiše se podirajo... In zdaj smo tu z vprašanjem: »Le kaj je še v Kranju ostalo Prešernovega, ali živi še spomin nanj, ki naj bi ga posredoval rodu rod?«

Prav na to vprašanje bi radi odgovorili v tem zapisu. Vendar pa si moramo, da bi se boljše znašli in lažje odgovorili, poklicati v spomin Prešernov prihod v Kranj in njegova pota od advokatske pisarnice do sodišča pa od stanovanjskega do bližnjih in daljnih krčm.

Stopimo zato v jesen leta 1848!

SLOVO OD GROBOV

Končno!

Po tolikih, dolgih letih grenkega in ponižujočega čakanja, je, sedaj že petinštiridesletnik, doktor France Prešeren le postal samostojen odvetnik.

Po njih štirinajst let je čakal na ta trenutek. Petkrat zapored je vlagal prošnje za dodelitev advokature – a vsakokrat zanihan!

Bili so to hudi udarci za občutljivega pesnika, ko so mu leto za letom prizadevali krivico. In nič manj boleči za človeka, ki je šole odlično končal in katerega dotodanje delo, bodisi pri komorni prokuraturi, bodisi pri odvetniku Blažu Crobathu, je bilo kar vsekakor najboljše ocenjeno. Tudi priporočila ob njegovih neuspešnih prošnjah so vsa hvalila Prešerna kot izvrstnega, poštenega in izvedenega jurista.

A kaj, ko pa je bil oblastem sumljiv zaradi svojih svobodoljubnih nazorov! Ni bil klečplazec, niti svetohlinec. Svoje pošteno mišljenje o vseh stvareh je vedno odkrito povedal. Ni hotel živeti tako, kot je zahtevala takratna malomeščanska lažimoralna; živel je po svoje, svobodno – to pa je bilo tedanji katoliško-cesarski birokraciji kar se da nevspešno!

Vendar pa se Prešeren ni in ni hotel odreči poklicu, ki si ga je v mladosti sam izbral, zoper voljo svojega sorodstva. Hoteli so njegovi domači, da bi postal duhovnik – a po prostosti hrepeneč pesnikovo srce si je želelo le svobodnejšega poklica. In prav odvetništvo je bilo tedaj ena redkih strok, ki je zagotavljala vsaj relativno samostojnost in neodvisnost.

Nepremozhen kakor je bil, se je moral Prešeren za stroške selitve v Kranj sedaj še zadolžiti. Dr. Franc Rus mu je res posodil 200 goldinarjev proti vrnitvi s 5 % letnimi obrestmi.

S svojo sestro Katro in z mladim pisarjem Andrejem Rudolfom se je nato ob koncu septembra leta 1846 poslavljaj od Ljubljane, kjer je toliko ustvarjal, toliko ljubil in toliko upal...

Celih trideset let je bila Ljubljana Prešernu vse. Bila je priča njegovih najsrečnejših ur; tu so živeli njegovi prijatelji, tu je doživljal svoje ustvarjalne zmage. Zda pa je zapuščal Ljubljano, ki jo je v najbolj prešernih urah imenoval »ljubico nebes in sreče«, zapuščal je mesto, ki je zdaj hranilo zanj le še troje ljubih grobov, Čopovega, Smoletovega in Korytkovega; zapuščal je v tem mestu nezakonsko mater Ano Jelovškovo in dvoje drobnih, nepreskrbljenih otročičev. Erne-

stina in France sta izgubljala očeta...

Vendar pa so prav v teh urah grenkega slovesa v Blaznikovi tiskarni že tiskali prve pole »Poezije! Ali je pesnik opazil, da so se mu vremena nenadoma hotela zjasniti, da mu je življenje zdaj darovalo kar dvoje nasmehov hkrati: obet neodvisnosti in zmagovit izid knjige pesni, posve-

čenih neuslišani ljubezni, strahu in upa? Ali je moral prišel ta zasuk sreče krive se prepozno?

DOKTOR PRAVICE

Splet naključij, ki je Prešernu dodelil prav Kranj za

Detajl Prešernovega spomenika v Kranju (delo kiparjev Franciška Smerduja in Petra Lobode)

Prešernov Kranj

sedež njegove advokatske pisarne, je bil zanj kar ugoden. Niti Novo mesto niti Postojna nista prihajali v poštev, kajti v povsem novem okolju bi se naš nepraktični pesnik le stežka znašel. Kranj pa mu je bil vsekakor bližji, bolj domač. In tudi ljudje so mu bili podobne, gorenjske naravi.

Bil pa je Kranj tedaj sicer majhno mesto, s komaj 2000 prebivalci, a močno in živahno gospodarsko središče. V kupčiji z žitom je bil Kranj celo za vso Kranjsko najpomembnejši. Cene, ki so jih tu postavljali žitu, so bile tudi za ostalo deželo odločilne in so jih tudi »Novice« redno objavljale.

V Kranju so tedaj živeli predvsem trgovci, gostilničarji, nekaj obrtnikov in pešice uradnikov, častnikov, duhovnikov, zdravnikov in lekarnar. Večje število rokodelcev pa je živelo in delalo v ožji in širši mestni okolici. Najpojetnejši meščani so prav v teh letih začeli že stremeti k ustanavljanju manufaktur, ki so bile nekak predhodnik poznejše industrializacije kranjskega območja. Kupovali so surovine, jih dali okoliškim kmetom v predelavo, sami pa so v svojih delavnicah v mestu dali izdelkom končno podobo ali obliko ter potem s to robo tržili daleč naokoli, na jug in sever. Kupčijski uspehi so bili alfa in omega sreče skoro vseh meščanov.

V ta svet in v tako okolje je življenjska pot pripeljala pesnika in odvetnika, doktorja Franceta Prešerna...

Moral si je najprej poiskati stanovanje, kjer bi lahko imel tudi pisarnico. In da bivališče ne bi bilo preveč oddaljeno od okrajnih uradov, kjer bo imel opravka dan na dan. Tem zahtevam je ustrezala hiša v tedanji glavni mestni ulici, last trgovca Franca Mayerja, ki pa je sam stanoval drugod.

Skupaj z doktorjem Prešernom sta se v stanovanje vselila njegova 46-letna sestra Katra, da bi mu gospodinjala, in 19-letni Andrej Rudolf, da bi mu kot pisar pomagal v advokatski pisarni.

Prav natanko bržčas ne bomo mogli nikoli dognati, kako je pesnik uporabljal prostore v tej hiši. Zagotovo moremo to trditi le o doktorjevi stanovanjski sobi – spalnici. Ta je bila v tistem delu hiše,

ki ima fasado na današnje Prešernovo ulico. Zavzemala je dve tretjini prvega nadstropja in imela dve okni.

Bilo je torej tako: vhod v svoje stanovanje in odvetniško pisarno je imel Prešeren iz današnje Tavčarjeve ulice, iz današnje Prešernove ulice pa je bil le vhod v Puino kavarnico. Bila je zares pri roki in pesnik je gotovo večkrat posedal v njej. Vsaj iz pripovedi njegove nečakinje Marijane zvedo, da ga je prihajala klicati v »kafetarijo«, če ga je kdo iskal v stanovanju ali pisarni. Tu je posedal, premišljeval ali pa se pomenkoval. Tu ali pa v katerikoli od takratnih osemindesetih kranjskih gostiln je bil ob temnih in hladnih zimskih večerih gotovo prijetnejše posedati, ko pa je bila svečava v tistih časih v stanovanjih kaj borna. V kavarnici in pa v krčmah vsaj več sveč gorelo hkrati. In toplo je bilo... Doma pa tema in mraz, posebno tam, kjer ni bilo srečnega družinskega življenja.

Sporočilo iz teh let še ve povedati, da je pesnik rajši poslušal kot sam govoril! Če pa je že kaj rekel, je bilo to preudarno, duhovito in ne preveč glasno. Vpil ni nikoli. Če se je razburil, je raje utihnil in potrpel. Zato je tudi doma Katro dal prav skoro v vsem. Še to vedo povedati sodobniki, da Prešeren v zadnjih letih sploh ni kaj prida popival. Pač pa je dolgo, dolgo srkal svojo merico, postavljeno na vogal mize. Od časa do časa se je sklonil in napisal na listič kako domislico ali pa verz. In takoj nato je spet utonil v premišljanje. Družbe v Kranju ni iskal, prej družba njega. Saj je bil šegav in prijeten družabnik, če se je razvnel. Njegova posebnost pa je bila ta, da je nenadoma vstal iz mize, se kratko poslovil in odšel.

PESNIKOVA SMRT

Potem je prišlo burno leto 1848. In vest, da mu je v Ljubljani nagle smrti umrl poslednji prijatelj in pobratim dr. Blaž Crobath. To sporočilo je pesnika tako potrla, da si je poiskal vrv. Sicer so ga rešili, toda smrt se ni dolgo mudila. Zima je prinesla bolezen, osmega februarja, malo pred osmo uro zjutraj, je Prešeren še poklical: »Vzdignite me, zadušiti me hoče!« Potem je izdihnil...

In odtlej je najdragocenejši, kar hrani gorenjski Kranj, gomila nad Prešernovim grobom.

Hiša, v kateri je pesnik umrl, je preurejena v Prešernov spomenik muzej. Nekaj hiš, v katere so vodile pesnikove stopinje, bodisi po službenih ali zasebnih opravkih, še stoji. Tu je bivše sodišče, stara šola, kazina, nekaj gostiln, ki jih veže spomin na Prešerna, grad Kieselstein, stara brivnica in stražarnica Narodne straže, ki ji je v l. 1848 pripadal tudi dr. Prešeren kot vojaški sodnik...

Spomin na pesnika obuja tudi mogočen bronast spomenik pred Prešernovim gledališčem. Otroci obiskujejo solo Franceta Prešerna, tudi pevski zbor nosi pesnikovo ime, glavna ulica starega mesta se imenuje Prešernova, na kozarček pogovora pa zavijemo v Prešernov hram.

Kranj v Prešernovem času (sredi 19. stoletja)

ORTOMIR ZOREC

Mladina in ženske trkajo na vrata...

Med občani, ki iščejo zaposlitev, je največ nekvalificiranih delavcev, med temi pa so v pretežni večini ženske in mladina

Brezposelnost ni najboljši izraz za tiste, ki iščejo delo. Med njimi je namreč precej takšnih, ki jim to delo ni nujno potrebno za preživljanje. Zato je primerneje govoriti o tistih, ki iščejo delo. Število takšnih občanov se je lani spet povečalo. Ne za veliko, pa vendar. Med njimi je 26 tehnikov, 11 maturantov, nekaj kvalificiranih delavcev, v pretežni večini pa so nekvalificirani ljudje ali pa takšni, ki so priučeni za delovno mesto v industrijski proizvodnji. Med nekvalificiranimi, ki iščejo zaposlitev, je največ mladine in žensk. Kako zagotoviti delo tistim, ki ga iščejo, je žal še vedno uganka.

Pri Medobčinskem zavodu za zaposlovanje Novo mesto je bilo lani v občinah Crnomelj, Krško, Metlika, Trebnje, Ribnica in Novo mesto prijavljenih 1417 občanov, ki so iskali zaposlitev. V primerjavi z l. 1967 jih je bilo za 9,6 odst. več. Slika nezaposlenosti ni v vseh občinah enaka: ponekod se je lani stanje izboljšalo (v občinah Crnomelj, Metlika in Trebnje deloma zaradi večjega zaposlovanja v tujini, ki ga je posredoval zavod), medtem ko je bilo v občini Krško lani za 26,1 odst., v občini Novo mesto za 27,8 odst. in v občini Ribnica za 29,5 odst. več občanov, ki so iskali zaposlitev.

Ze v uvodu smo rekli, da so med »nezaposlenimi« tudi

takšni, ki jim zaposlitev ni nujno potrebna za preživljanje. 58,6 odst. teh, ki iščejo delo, je odvisnih od svojih rok, 6,1 odst. je takšnih, ki so lastniki zemlje, 32,7 odst. pa jih je iz družin, ki imajo zemljo. V večini primerov pri občanah, ki izhajajo iz kmečkih družin in iščejo delo, ni takšnih, ki bi imeli večja posestva. Večina ima do 1,5 ha veliko kmetijo, nato sledijo takšni do 5 ha, tistih z več zemlje pa je zelo malo.

Več kot eno leto čaka na zaposlitev le 22,4 odst. pri zavodu prijavljenih, vsi drugi dobijo zaposlitev prej. Žal je med temi, ki čakajo največ priučenih delavcev z ozko specializacijo in nekvalificiranih. Takšnih je kar 83,7 odst.

Mladina, zlasti tista, ki nima popolne osemletke, je največji problem, zelo veliko pa je med občani, ki iščejo delo, žensk. V občini Novo mesto je med prijavljenimi 59,2 odst. žensk, v občini Ribnica 69,1 odst. in v občini Crnomelj 66,4 odst. Med nekvalificiranimi je največ mladih: v občini Krško 63,4 odst. v občini Novo mesto (tu je bilo lani zaposlenih veliko mladih ljudi) še vedno 59,6 in v občini Trebnje 69,2 odst.

Veliko težje kot drugi čakajo na zaposlitev mladi ljudje, ki so končali šolanje, pa ne najdejo kruha. Na območju 6 občin je brez zaposlitve 7 kmetijskih tehnikov (med njimi 4 dekleta), 9 deklet s končano ekonomsko srednjo šolo in 10 tehnikov raznih drugih strok. Izmed 11 kmetijskih tehnikov, ki so lani končali šolanje, so našli delo le 4, ekonomski tehniki pa so se odrezali malo boljše: zaposlitev jih je dobilo 38. Kmetijski tehniki, ki so se zaposlili lani, delajo v nekmetijskih dejavnostih, nekateri pa celo kot nekvalificirani delavci...

M. J.

ZELEZNICARJI OBLJUBLJAJO, da bodo električni vlaki že letos vozili do Dobove. Tako bo proga elektrificirana od Jesenic do Dobove, vsi pa upamo, da se bodo njihovi načrti tudi uresničili! — Na sliki: drogovi so postavljeni že vse do Sevnice. (Foto: Franc Pavkovič)

Z OBČNEGA ZBORA TD V RIBNICI

Promet s spominki je zastal

Prodajalna potrebuje večje skladišče — Tudi Ribničanje zahtevajo modernizacijo ceste Kočevje-Delnice — Potrebujejo turistično zvezo

Na nedavnem občnem zboru Turističnega društva Ribnica so člani menili, da je tudi v interesu ribniškega turizma treba čimprej modernizirati cesto Kočevje-Delnice. Sklenili so, da bo tudi njihovo društvo posredovalo pri raznih organih v občini in izven nje, da bo cesta čimprej modernizirana.

Ko so razpravljali o domačem gostinstvu, so ugotovili, da je na zavidljivi ravni, vendar je postrežba še vedno prepočasna. Kadar se pripelje

v Ribnico hkrati več avtobusov izletnikov, se zgodi, da odidejo nekateri naprej, ne da bi bili izletniki zadovoljivo postreženi.

Prodajalna spominkov ima že dve leti skoraj enak promet: prodaja za okoli 150.000 din spominkov. Vendar bi lahko prodajalna odkupila pri izdelovalcih še več spominkov, saj ima zanje tudi kupce. Vendar tega ne more napraviti, ker ima premajhno in neprimerno skladišče. Sklenili so, da bodo zaprosili občinsko skupščino, naj jim pomaga najti primerno skladišče.

Na občnem zboru je bil sprejet tudi predlog, naj bi v soglasju s turističnimi društvi ustanovili turistično zvezo za območje od Kolpe do Turjaka. Doslej je to območje spa-

dalo pod Ljubljansko turistično zvezo, ki pa zdaj dela le za potrebe društev na območju mesta Ljubljane.

Na občnem zboru so razpravljali še o nadaljnji turistični vzgoji prebivalstva, o ureditvi naselja, gradnji motela in drugem. Po občnem zboru je prisotnim predaval o Severni in Južni Ameriki znani predavatelj Stane Tavčar. Poslušalci so bili prijetno presenečeni zaradi kvalitetnega predavanja in dobrih diapozitivov.

Letos že 4. skupina v tujino

V torek, 4. februarja, je odpotovala na delo v Nemško zvezno republiko skupina 16 delavk. Zaposlile se bodo pri tvrdki Siemens (elektroindustrija) v Münchnu. Zaposlitev jim je posredoval Zavod za zaposlovanje Novo mesto. Letos je s posredovanjem zavoda odšlo na delo v Nemčijo že 86 delavcev.

Sejmišča

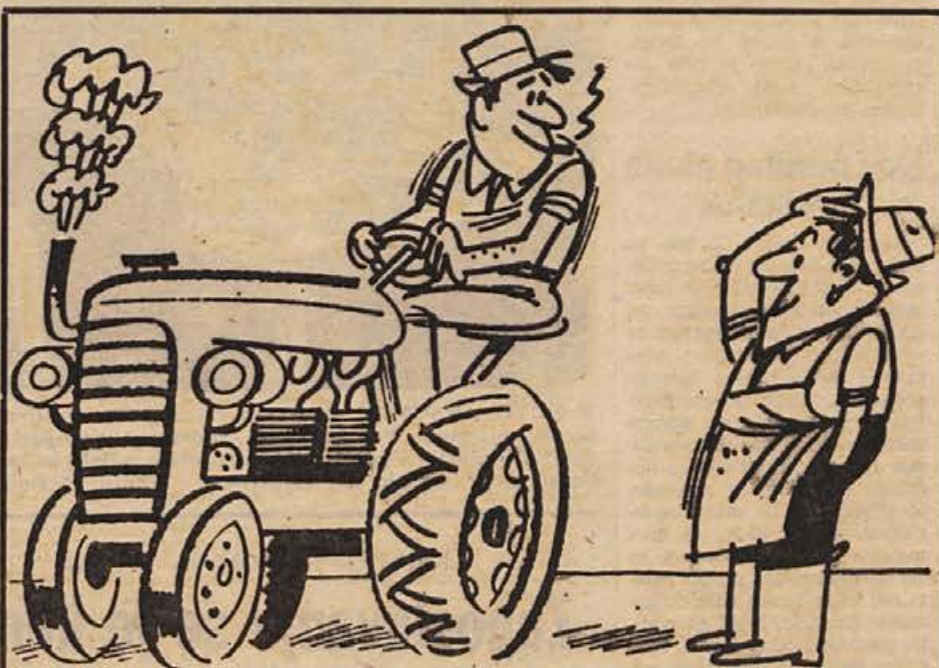
Dobro obiskan sejem

V ponedeljek, 3. februarja, je bilo kljub slabemu vremenu zelo živahno na novomeškem sejmišču. Kmetovalci so pripeljali 719 prašičkov in 111 glav goveje živine. Kupci so pokupili 560 pujskov in 72 goved. Prašički so šli v denar po 130 do 300 din, voli pa 4 do 430 din kg, krave po 3 do 340 din kg, mlada živina po 450 do 5 din kg.

rdečila za
ustnice in
laki za nohte

BB
BRIGITTE
BARDOT

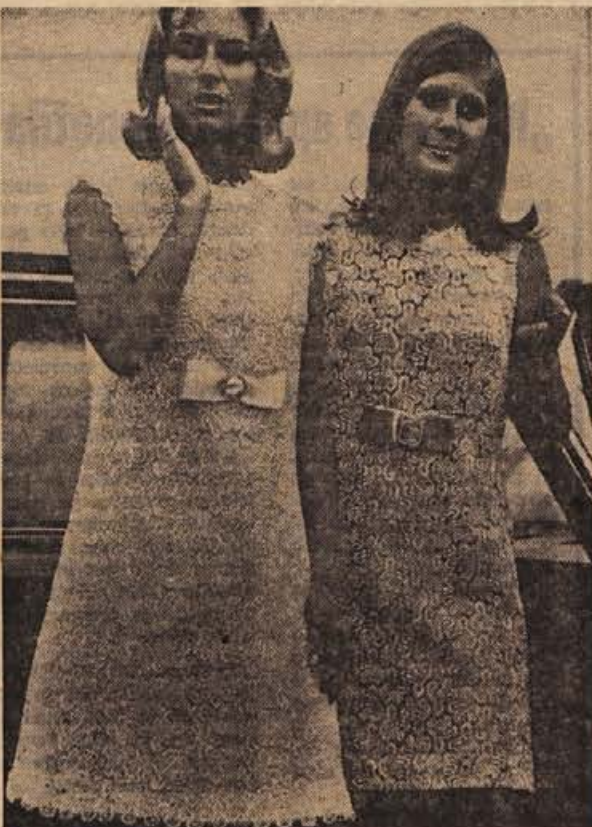
- Štefan, ti imaš traktor?
- Tudi ti ga lahko kupiš, če boš varčeval zanj pri

Dolenjski banki in hranilnici

v NOVEM MESTU ali njenih poslovnih enotah
v KRŠKEM, TREBNJEM ali METLIKI!

NE POZABITE:

Dolenjska banka in hranilnica v Novem mestu je avgusta 1967 zvišala obrestne mere: za navadne vloge na 6,50%, za vezane vloge do 8%! — in ne pozabite tudi na ugodne obresti za sredstva na deviznih računih občanov, za katera plačuje banka od 4-6 odstotkov v devizah, razen tega pa dodatno še od 1,5 do 2,5 odstotka v dinarjih!

Elegantna in
najlepša je obleka
iz čipkastega blaga
tovarne čipk, vezenin
in rokavic

VEZENINE
BLED

Osrednja proslava bo v Velenju

Letos slavi slavna 14. divizija 25. obletnico legendarne pohoda na Stajersko. 27. aprila, ob obletnici ustanovitve Osvobodilne fronte Slovenije in obletnici bojev 14. divizije na Stajerskem, bo osrednja proslava v Velenju. Slavje ne bo omejeno le na partizansko srečanje in proslavo v očjem pomenu besede, temveč bo široka in zelo odprta manifestacija vseh naših delovnih ljudi, zlasti pa še mladine. V proslavljanje se bodo vključile vse partizanske enote Slovenije, da bo imelo srečanje tudi potrebno partizansko-vojaško obeležje, s čimer bo znova poudarjeno, kako je bila organizirana naša oborožena borba in revolucija.

Nov predlog glede prehodov

Sevniška občina, ki ima to smolo, da je na njenem območju veliko železniških tirov in prehodov, bo morala po določilih zakona prispevati za vzdrževanje prehodov letos kar 246.000 dinarjev. Ker ni poravnani dolgi iz prejšnjih let, je občina skupno dolžna železnici že skoraj 900.000 novih dinarjev. Predsedstvo občinske skupščine je poskušalo doseči, da bi zakon spremenili, vendar kaže, da brez uspeha. Zdaj se zavzema za sprejemljivo rešitev, po kateri naj bi železnica dala dolgoročno posojilo, ki bi ga občina postopno odplačevala. Sevniška občina zahteva tudi, naj se ta denar dosledno porabi za urejanje križanj cest in železnic na njenem ozemlju.

Brez hišnih števil

Ekonomski blok ob Tomšičevi cesti v Kočevju stoji že šesto leto, a še vedno nima hišne številke. Stanovalci sporočajo zato znanec svoje različne naslove, npr. Tomšičeva cesta, blok 1, blok 2, številka 14 ali samo ekonomski blok. Ker se znanec vse te številke in naslove za isto zgradbo zmešajo, se pošta izgubi. Prav bi bilo, da bi ta blok končno le dobil svojo hišno številko, ki po mnenju stanovalcev vleči verjetno v neki pisarni v predalu pisalne mize.

Mladina o zaposlovanju

Na februarski konferenci Zveze mladine v Krškem bo del razprave namenjen problematiki zaposlovanja. Za podatki je mladinska organizacija zaprosila Zavod za zaposlovanje, kamor se mladi po končani šolski obveznosti in vajenski dobi največ obračajo za pomoč pri iskanju delovnih mest.

Poklek: tesno sodelovati z Blanco

Kdor pozna razmetane vase in zaselke, mora priznati, da je izreden uspeh, ko je na letošnje letno konferenco krajevne organizacije SZDL Poklek — Selce 14. januarja prišlo kar 46 ljudi. Dober obisk pa je dokaz prizadevnosti tamkajšnjih ljudi, da bi v okviru te organizacije urejali skupne zadeve. Na konferenci so obravnavali kmetijsko, davčno politiko do hrbovskih kmetij, ob tej priložnosti pa je bilo tudi predavanje o narodni obrambi. Izvolili so tudi nov odbor in med drugim sklenili tesneje sodelovati s sosednjo krajevno organizacijo na Blanci.

V NOVOTEKSOVEM otroškem vrtcu je vedno živahno in prijetno. Pod skrbnim vodstvom vzgojiteljice preživijo malčki vsak dan prijetne ure v delu in igri. Sedaj se je nabralo kar 40 otrok. (Foto: S. Dokl)

KRUH SE NE PONUJA VEČ NA VSAKEM KORAKU

Zaposlovanje se je končno ustalilo

V šestih občinah našega območja je bilo lani skoraj tisoč delavcev več kot leta 1967 — Pri zasebnikih je bilo skupaj z gospodinjstskimi pomočnicami zaposlenih le 1154 delavcev

Preden začnemo pomenek o številu zaposlenih v lanskem letu in o tem, kako je potekalo zaposlovanje, sta potrebni beseda ali dve o statistiki. Podatki, s katerimi bomo postregli, so zbrani iz dveh virov: od socialnega zavarovanja in iz statistike občin.

Evidenca socialnega zavarovanja je ustvarjena na osnovi prijav zavarovancev, ki so v delovnem razmerju ali pa so delovno razmerje nastopili. Podjetja zajemajo v teh prijavah tudi vaje, ki se ne štejejo kot zaposleni delavci. Zato se število o zaposlenih, ustvarjeno na osnovi podatkov socialnega zavarovanja, le malokdaj ujema s podatki, s katerimi razpolagajo delovne organizacije. Zvoljo te neskladnosti, ki obstaja v celotni Sloveniji, je v načrtu revizija poročanja,

ki naj posreduje stvarno sliko, nato pa bo način poročanja spremenjen tako, da bodo podatki točni.

Drugi vir podatkov je statistika občin. To statistiko pa nekatere občine vodijo, druge spet ne. Tudi podatki iz tega vira niso popolnoma zanesljivi. Prave številke so neke v sredi med temi, ki jih dobimo od socialnega zavarovanja in od občin.

Število zaposlenih je bilo lani v občinah, za katere deluje Medobčinski Zavod za zaposlovanje Novo mesto, precej enako tistemu v l. 1967. Oglejmo si za začetek število zaposlenih po občinah, hkrati pa bomo navedli odstotek, ki pove, koliko je bilo zaposlenih v primerjavi z l. 1967. V občini Črnomelj je bilo lani zaposlenih 3631 delavcev ali 0,7 odst. manj kot l. 1967, v

občini Krško 6059 ali 4,6 odst. več, v občini Metlika 1830 ali 0,2 odst. manj, v občini Novo mesto 14.014 ali 4,7 odst. več, v občini Ribnica 1768 ali 3,5 odst. manj in v občini Trebnje 1825 ali 4,6 odst. manj kot l. 1967.

V večini občin (izjema sta le krška in novomeška) je bilo lani nekoliko manj zaposlenih kot l. 1967. Težnja po zmanjševanju števila zaposlenih je, čeprav komajda očitna, še vedno prisotna. Resnici na ljubo pa je treba reči tudi to, da so na zmanjšanje števila zaposlenih vplivale v nekaterih občinah (Metlika, Trebnje, Ribnica) težave v nekaterih podjetjih ali ukinitve posameznih podjetij.

Zanimiv je tudi podatek o številu zaposlenih pri zasebnikih. V občini Črnomelj je bilo pri zasebnikih zaposlenih 102, v občini Metlika 94, v občini Trebnje 133, v občini Ribnica 109, v občini Krško 300 in v občini Novo mesto 416 delavcev. Približno četrtina teh so gospodinjstke pomočnice. Ker so številke o številu zaposlenih v zasebnem sektorju, s katerimi razpolagajo uprave za dohodke, ponekod precej večje (brez gospodinjstskih pomočnic), lahko sklepamo, da je pri zasebnikih precej delavcev, ki niso prijavljeni pri socialnem zavarovanju.

Industrija predstavlja v občinah, ki smo jih zajeli v pregledu, najpomembnejšo gospodarsko panogo. Tudi tu niso bila gibanja zaposlenih nič drugačna kot v celoti: v občini Novo mesto je bilo v industriji 8,5 več zaposlenih, v Trebnjem 13,7 odst. manj, v Črnomlju 1,2 odst. več, v Metliki 4,5 odst. manj, v Krškem 2,5 manj in v Ribnici 3,9 manj. Po evidenci zavoda so lani posredovali za poslitev 5830 delavcem, delati pa je prenehalo 4915 delavcev. Ob koncu leta je bilo torej zaposlenih za približno 1000 delavcev več kot v začetku leta ozir. lani. Pretežni del teh delavcev se je zaposlil v občini Novo mesto.

deluje v okviru krajevne skupnosti.

V sodelovanju z ObS Brežice smo začeli z meritvami, izdelavo načrtov, zbiranjem denarja in drugim. Veliko nam je pomagal z nasveti vodovodni instalater Klubučar iz Brežic, za plodno pomoč pa smo zelo hvaležni tudi geometru Jenču iz Brežic. Naj povemo, da pogrešamo vodovodnega strokovnjaka pri ObS Brežice, h kateremu bi se lahko zatekli po strokovno pomoč in nasvete, ker bomo polovico denarja

porabili samo za načrte in za strokovno pomoč!

Ko smo začeli z izkopi, nas je bilo 60, zdaj nas je pa že več kot 100. Precej težav je zato, ker bomo morali vodo od izvira do zbiralnika prečrpavati 70 m visoko. Račje kot električno črpalno bi uporabili vodo, ker ima izvir moč 30 l na sekundo in bi njegova vodna sila zadoščala. Med deli je prišlo do manjših nesoglasij, ker so nekateri trdili, da bo vode premalo za vse. Manjša skupina iz Pišec in Dednje vasi se je odločila za zajetje pri izviru, ki leži 16 metrov nad Gabernico, uporabiti pa nameravajo naravni padec vode. Odbor je ostal še naprej skupen, čeprav delamo zdaj vodovod iz dveh zajetij.

Cevovod bo dolg z odcepom in priključki vred 17.318 metrov. Okoli 4 km jarkov smo izkopali s plugom goseničarjem, vse drugo pa smo naredili sami in premetali pri tem več kot 5100 kubičnih metrov zemlje. Dela pri izkopih zbiralnikov in jarkov (8300 delovnih ur), so vredna 33.200 din, za dokončno napeljavo pa bomo potrebovali 230.000 din. Vsako gospodinjstvo bo moralo prispevati v denarju 2 do 3 ti. soč. din ter opraviti še ustrezni del izkopov. Celoten vodovod nas bo veljal okoli 300.000 din.

Razumljivo je, da toliko denarja ne zmoremo takoj, zato bi nam prišlo zelo prav kakršnokoli posojilo. Cevi moramo v izkopane jarkove, ki vodijo marsikje čez njive, položiti še pred začetkom spomladanskih kmečkih del. Zato upamo, da nam bo občina priskočila na pomoč.

AVGUST MOJAN

SNOV, KI ZANIMA BORCE 1941 DO 1943 Dva predloga za pokojnine

IS Slovenije predlaga, naj bo enotna pokojnina 816, predsedstvo RO ZZB pa 844 din

Na območju novomeškega Zavoda za socialno zavarovanje prejema okoli 1.800 borcev tako imenovano zajamčeno pokojnino. To so tisti udeleženci NOB iz let 1941 do 1943, ki so imeli ob upokojitvi pred letom 1965: moški najmanj 20, ženske pa najmanj 18 let pokojninske dobe.

Dosedanja (zajamčena) pokojnina je znašala za spomeničarja 870, za borca iz leta 1941 745, za udeleženca NOB iz leta 1942 721 in za borca iz leta 1943 655 din na mesec. Borec, ki so bili upokojeni po 1. januarju leta 1965, dobivajo za 20 do 40 din večjo pokojnino kot tisti, ki so nastopili pokoj do konca leta 1964. Razlika je nastala zato, ker se je dodatek za borce povečal hitreje kot pokojnine. Prav ta razlika pa je med borci povzročila precej hude krvi.

V Sloveniji zdaj predlagajo, naj bi dobili borci iz let 1941 do 1943 (spomeničarji niso všteti) enotno pokojnino; kakšna naj bi bila, pa so mnenja še različna. Republiški izvršni svet predlaga, naj bi novo pokojnino določili ob osnovi 906 din (v tem primeru bi bila pokojnina 816 din), predsedstvo republiškega odbora ZZB NOV pa meni, da bi morali upoštevati osnovno, ki je veljala lani (993 din), tako da bi bila nova pokojnina okoli 844 din in bi jo izplačevali od 1. januarja letos dalje.

Kakšna bo nova, izravna pokojnina, bomo zvedeli pozneje, ko bodo o njej sklepali pristojni organi. O pred-

logih pa zdaj živahno razpravljajo po vsej Dolenjski na krajevnih konferencah Združenj borcev.

Zadovoljni z delom odbora

V Petrovi vasi so na sestanku krajevne organizacije ZZB NOV pohvalili delo, ki je uredil najbolj pereče zadeve nekaterih članov. Članstvo je bilo lani delavno, na sestanku pa se ni oglašalo s pretiranimi zahtevami, ker ve, da jim organizacija sedaj financa še ni kos. Razprava je tekla še o gospodarstvu v občini ter o sodelovanju na volitvah.

Prošnja za denarno pomoč

Občinski zvet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij je pri republiškem skladu za pospeševanje kulturnih dejavnosti zaprosil za denarno pomoč. Dodal naj bi jo za organizacijo republiškega srečanja dramskih skupin, ki bo letos junija v Brežicah. Del denarja bo za letošnje kulturne prireditve prispevala tudi občinska skupščina.

■ KRŠKO — Tudi plavalni klub Celulozar se pripravlja na letno skupščino. Izbrali bodo novo vodstvo, spremenili nekatera določila statuta in se pogovorili o pripravi za novo tekmovalno sezono ter o nakupu plastičnega pokritja za plavalni bazen. Veliko problemov in nalog bo pred vodstvom kluba, če bo hotelo izpolniti željo vseh športnikov Krškega — zimski bazen (J. H.)

Pri gradnji šole naj pomagajo vsi!

Na krajevni konferenci SZDL v Rožnem dolu so razpravljali o gradnji šole, pri kateri je doslej pomagalo dve tretjini prebivalstva, ostali pa še niso nič prispevali. Na konferenci je bilo sklenjeno, da bodo sprejeli krajevni samoprispevek, po katerem je vsako gospodarstvo dolžno do 1. julija 1969 opraviti 16 delovnih dni ali pa plačati 300 din. Omenili so še, da bi lahko tudi na vasi dobili malo več podpore za razvoj kulturne dejavnosti, ne le v mestih. Na konferenci so se dogovorili za organizacijo proslave za novo leto. Zadolžili so posameznike, da bodo po vaseh zbirali prispevke in jih prinesli v šolo, nekaj pa bo prispevala tudi Socialistična zveza. Tako bodo letos vsi šolski otroci obdarovani. Izvolili so novo vodstvo organizacije, za predsednika pa izbrali Antona Hutarja.

Ne manjka bralcev, ampak knjig!

V občinski matični knjižnici v Brežicah je 9256 knjig, med njimi največ leposlovnih. Po teh je največje povpraševanje. Obiskovalci si lahko izbirajo knjige sami, mnogi, zlasti starejši, pa se radi posvetujejo s knjižničarico. Lani je bilo 9616 izposojalcev, ki so prebrali 14.551 knjig. Bralcev je namreč več, ker prebere knjige po več družinskih članov. Lani je kupila knjižnica 585 knjig. Nove knjige, po katerih bralci zelo povprašujejo, lahko kupujemo le v knjižnem zavodu, pa tudi šolarji iz Artič, Kapel, Dobove in drugod, ki bi radi prebrali knjigo in se potegovali za Kajuhovo značko, odhajajo marsikdaj praznih rok. Letos bi v knjižnici želeli kupiti čimveč za šolarje obveznega čtiva, to pa bo mogoče le, če bo občina knjižnici redno nakazovala denar.

MIJA KRANJC

Večji davek na alkohol?

Svet za finance občinske skupščine Kočevje je pred kratkim razpravljalo o osnutku odlokov o prispevkih in davkih ter občinskem prometenem davku od prometa blaga na drobno in storitev. Člani sveta so menili, naj bi stopnje prispevkov in davkov usklajali s sosednjimi občinami, nato pa bo oba odloka sprejela občinska skupščina. Predvidoma bo letos večji davek na naravna vina, pivo in naravno žganje.

Smučarski tečaji v ribniški občini

Občinska zveza za telesno kulturo v Ribnici je priredila smučarske tečaje za šolsko mladino v Srednji, Loškem potoku in Ribnici. Tečaji so dobro uspeli, saj so mlade smučarje poučevali razen domačih učiteljev tudi vaditelji iz Ljubljane. Tečajev se je udeležilo okoli 170 mladincev in pionirjev. Tudi prihodnja leta bo ObzTK Ribnica organizirala podobne tečaje. Boljše in nadarjene mlade smučarje, ki so se dobro odrezali na občinskem prvenstvu, bodo prihodnje leto še naštete vadičili v nadaljevalnih tečajih.

T. NOSAN

SEVNICA — Tu je bila odigrana prijateljska košarkarska tekma med KK Gasilec in KK Trebnje. Rezultat je bil 58:35 v korist KK Gasilec. Koše za zmagovalce so dosegli: Kozmus 4, Krnc 4, Simončič 26, Stojš 6, Svaržič 10, Ivančič 4 in Maček 4. Za Trebnje: Babnik 6, Zupančič 2, Mežnaršič 16, Pavlin 11. Najboljša pri zmagovalcih sta bila Simončič in Svaržič, pri gostih pa Mežnaršič in Pavlin. Sodnik Kozamernik je tekmo dobro sodil. J. S.

KOČEVJE — Na hitropotesnem klubskem prvenstvu za mesec februar je zmagal Rudi Osterman (100 odstotkov), drugi je bil Ivrič, tretji Garnik itd. Sodelovalo je trinajst članov in mladincev.

ODGOVOR NOVOMEŠKEGA ZDRAVSTVENEGA DOMA NA ČLANKE V DOL. LISTU IN DELU

Še o snovanju posavskega zdravstvenega doma

V Dolenjskem listu z dne 23. I. 1969 je bil izpod peresa vaše sodelavke Jožice Teppey objavljen intervju z bivšim zdravnikom zdravstvenega doma Novo mesto, teritorialne zdravstvene enote Krško, dr. Jožetom Pircem. V zadnji številki Dolenjskega lista pa je bil v rubriki »Krške novice« priobčen zapis pod naslovom »Neurejena zdravstvena služba«. V omenjenih člankih je nekaj neresničnih trditev ter neobjektivnih sklepov, ki mečejo slabo luč na zdravstveno službo. Da bi bila javnost pravilno obveščena, daje zdravstveni dom Novo mesto po sklepu sveta zavoda od 31. I. 1969 naslednji odgovor:

Ni res, da se dr. Jože Pirc ves čas službovanja v Krškem ni strokovno izpopolnjeval razen v »Tavčarjevih dnevih«, kot izhaja iz članka. Dr. Pircu je bilo odobreno še v bivšem zdravstvenem domu Krško strokovno izpopolnjevanje iz organizacije zdravstvene službe in je to izpopolnjevanje tudi po integraciji z zdravstvenim domom Novo mesto nadaljeval. Isto velja za druge zdravstvene delavce, saj sta trenutno na daljšem strokovnem izpopolnjevanju dva zdravnika teritorialne zdravstvene enote Krško. Za strokovno izpopolnjevanje dr. Jožeta Pirca je izdal zdravstveni dom Novo mesto nad 600.000 Sdin.

Tudi očitek, da podiramo dobro in slabo, ne drži. Samoupravni organi zdravstvenega doma so se po integraciji postavili na stališče, da ne bi bilo dobro v enem zamahu porušiti staro organizacijo in ustvariti nekaj novega. To predvsem zato ne, ker bi lahko vodilo v popolno zmedo. V prvem letu po združitvi je pustil staro organizacijo in je začel priprave za reorganizacijo po strokovnosti služb, kar je v skladu z zakonom o organizaciji zdravstvene službe v SRS. Tako poteka reorganizacija postopoma in bo predvidoma izvedena šele v letu 1969.

O čem govorijo prepričljiva dejstva

Navajamo samo nekaj dejstev, ki govorijo prav nasprotno od tega, kar je smisel omenjenega intervjuja. V letu 1968 smo v teritorialni zdravstveni enoti Krško izboljšali zdravstveno službo: pnevmofiziološka ambulanta v Krškem, s čimer je omogočeno pacientom iz Krškega območja, da iščejo tovrstne zdravstvene usluge v Krškem in ne hodijo kot doslej v Brežice. Razen tega je zdravstveni dom obnovil vozi reševalni park ter ustanovil redno ordinacijo v zobni ambulanti v Kostanjevici.

Po integraciji zdravstvenih domov njeni samoupravni organi niso nobenemu delavcu odpovedali službe, kot se je zgodilo v nekaterih drugih povečanih zdravstvenih domovih po integraciji. Delavci teritorialno zdravstvene enote Krško so nagrajevani po enotnem pravilniku o delitvi osebnega dohodka, ki velja za vse zdravstvene enote na področju naše regije. Glede na sorazmerno nizke osebne dohodke v bivšem zdravstvenem domu Krško in glede na enotno nagrajevanje v novem zdravstvenem domu so se osebni dohodki delavcev v teritorialno zdravstveni enoti Krško v letu 1968 sorazmerno največ povečali. Teritorialna zdravstvena enota Krško je po svojih zdravstvenih delavcih zastopana v vseh samoupravnih organih zavoda ter so se sklepi teh organov sprejemali soglasno in še nikoli doslej ni prišlo do preglasovanja.

Za preventivno dejavnost, za katero se trdi, da je zanemarljiva, velja da je to

problem ne le v Krškem, pač pa tudi v drugih enotah, ker se ta dejavnost financira ne le iz socialnega zavarovanja, temveč tudi iz proračunov občinskih skupščin. Financiranje tovrstne dejavnosti pa je bilo nezadostno.

Krško ima najboljšo kadrovsko zasedbo

Takoj po odhodu dr. Lenardiča iz Krškega je uprava zdravstvenega doma namestila novega zdravnika, ki opravlja svoje delo v splošno zadovoljstvo občanov Krškega. Po odhodu dr. Pirca pa so v enoti v Krškem bili zdravstveni delavci (med njimi tudi dr. Pirc) mnenja, da ni nujne potrebe takoj nastavljanju novega zdravnika. Sicer pa je teritorialna zdravstvena enota Krško med vsemi enotami zdravstvenega doma Novo mesto na najboljšem, kar zadeva kadrovsko zasedbo zdravstvenih delavcev.

Smatramo, da samo dejstvo, da je en zdravstveni delavec odšel in da je drugi na bolniškem dopustu, še ne daje nikomur pravice, najmanj pa nepoznavalcu razmer in okoliščin, v katerih zdravstvena služba dela, da objavi zapis o neurejeni zdravstveni službi.

Zdravstvena služba nista samo dva zdravstvena delavca, kot sklepa avtor omenjenega zapisa. Razumljivo je sicer, da je v tem času naval pacientov večji kot sicer, kar pa ne velja samo za ambulan-te v Krškem, pač pa za vso zdravstveno službo po naši ožji domovini. Do danes uprava zdravstvenega doma ni prejela nikakršnih pritožb zavarovancev z območja Krškega, prav tako ne od delavcev teritorialne zdravstvene enote Krško in pristojnih organov občinske skupščine Krško. Nasprotno, zdravstveni delavci teritorialne zdravstvene enote Krško so na seji sveta zavoda obsodili tako pisanje ter na sedanje odnose z zdravstvenim domom Novo mesto nimajo nikakršnih pripomb.

V časniku »Delo« z dne 31. I. 1969 je bil izpod peresa iste avtorice objavljen intervju z zdravnikom iz Brežic. Ta intervju je vsebinsko in smiselno skoraj podoben intervjuju z zdravnikom iz teritorialno zdravstvene enote Krško.

Minimalne slabosti niso lastne samo našemu zavodu!

Vsi ti intervjuji oziroma zapisi ter njihova vsebina (misel o zdravstvenem domu v Posavju še živi) nam dajo misliti, da se z omenjenim pisanjem iščejo načini, kako to misel realizirati. Če je tako, smatramo, da je tako pot popolnoma nepravilna. Z očitanjem slabosti našemu zavodu, ki so dejanska minimalne in niso lastne samo našemu zavodu, ne bo moč najti pametnih argumentov za zgrešena dejanja ob prvem poskusu kreiranja posavskega zdravstvenega doma.

Zdravstveni dom Novo mesto nima proti oblikovanju zdravstvenega doma v Posavju ničesar! Če od samega začetka reorganizacije zdravstvene službe v Sloveniji se je zdravstveni dom Novo mesto v povezavi z bivšim zdravstvenim domom Krško prizadeval za enoten zdravstveni dom v Spodnjem Posavju. Ker pa je poskus formiranja zdravstvenega doma v Posavju, ne po krivdi bivšega zdravstvenega doma v Krškem, propadel, bivši zdravstveni dom v Krškem ni imel druge možnosti, kakor da se pripoji k zdravstvenemu domu Novo mesto.

Zdravstveni dom Novo mesto je to pripojitev sprejel, kljub temu da to ni bila teritorialno najboljša rešitev. Bivši zdravstveni dom Krško je bil sprejet v zdravstveni dom Novo mesto kot popolnoma enakopravna teritorialna zdravstvena enota.

Iz vsega tega ugotavljamo, da tak način pristopa k ponovnemu oživiljanju posavskega zdravstvenega doma ne vodi nikamor. Smatramo tudi, naj krivci za propadli prvi po-

skus kreiranja posavskega zdravstvenega doma najdejo primeren način stikov z zainteresiranimi faktorji. Ob primernem konstruktivnem dogovarjanju prav gotovo ne bo nobenih ovir za uresničevanje zamisli posavskega zdravstvenega doma.

Dr. ADOLF ŠPILER

direktor zdravstvenega doma v Novem mestu

Evidentiranje že teče

V teh dneh so začeli v delovnih organizacijah evidentirati možne kandidate za občinski zbor delovnih skupnosti. To delo bodo predvidoma zaključili do 5. februarja. Akcijo vodijo sindikalne podružnice. V delovnih kolektivih in ustanovah se z vso resnostjo pripravljajo na spomladanske volitve, zato menimo, da bo izbor kandidatov za odbornike dober. Tudi na sestankih Socialistične zveze je bilo evidentiranih za odborniške kandida-

te večje število ljudi, tako da bo možno na kandidacijskih zbora izbrati za kandidate res najboljše.

Seminar za mlade komuniste

Pred kratkim se je v Kočevju začel seminar za mlade komuniste, obiskuje ga okoli 100 novih komunistov, ki so razdeljeni v dve skupini. Trajal bo okoli mesec dni.

ZIMSKA LOVSKA IDILA: na vsakdanji preži za jelenom. Pogled je dober, samo jelena ni nikjer... (Foto: Drago Mohar, Ribnica na Dolenjskem)

Krajevna samouprava v ospredju

Na seji konference ZK v Ribnici so govorili največ o vlogi občinske skupščine, njenih samoupravnih organov in krajevnih skupnosti — Komunisti bi se morali bolj zavzemati za razširitev Dolenjskega lista

Seje občinske konference ZK v Ribnici 30. januarja se je udeležil tudi član CK Miro Hegler. Sodeloval je v razpravi in poudaril, da je materialna osnova krajevnih samouprave osnovna stvar in da bo samo to zagotovilo uspešno delovanje krajevnih skupnosti. Prizadevati si moramo, da bi imeli občani čim večji vpliv pri odločanju o zadevah skupnega pomena v občini in v krajevni skupnosti.

Na konferenci so govorili največ o vlogi občinske skupščine, njenih samoupravnih organov in krajevnih skupnosti naredile kar precej, zlasti na komunalnem področju. Korak naprej pa bodo morale narediti s tem, da bodo v svojih delovnih programih v bodoče zajemale tudi šolstvo, socialno var-

stvo, turizem, vseljudsko obrambo itd. Glede financiranja krajevnih skupnosti so na konferenci predlagali, naj si le-te zagotovijo potrebna sredstva na osnovi programskih usmeritev občinske skupščine, ta pa naj izdela svoj program na osnovi programov krajevnih skupnosti.

Ko so govorili o vlogi tiska, so se posebej dotaknili Dolenjskega lista. Komunisti bi se morali bolj zavzemati za razširitev domačega tednika, je bila prva ugotovitev. Glede vsebine lista so nekateri menili, da bi moral biti list (to velja za ribniško stran) bolj kritičen do družbenih pojavov v občini. Na konferenci so razpravljali še o več drugih stvareh.

K. ORAZEM

Svedski gostje, novinarji in zastopniki IMV z zanimanjem spremljajo pot prikolic po tekočem traku, kjer je iz elementov, ki nastajajo v IMV-jevih

obratih v Črnomlju, na Suhorju, v Novem mestu, na Mirni, pri kooperantih po vsej državi in pri specializiranih proizvajalcih v tujini, sestavljajo tako pri-

ljubljene avtomobilске prikolicе ADRIA. Na sliki: pogled v montažno dvorano, ki so jo uredili pod zemljo, kjer je bila včasih servisna služba.

Kupčija za 300 milijonov!

(Nadaljevanje s 1. str.)

Pri podpisu pogodbe sta bila prisotna tudi gospa Agda Rüssel, švedska ambasadorica v Jugoslaviji, in Leopold Krese, predsednik Gospodarske zbornice SRS. Prisotni so bili tudi trgovci in zastopniki švedske firme, za prodajo prikolic, ki jih je vodstvo novomeške tovarne povabilo, naj si ogledajo proizvodni postopek v IMV in dajo svoje pripombe na morebitne pomanjkljivosti, ki jih še imajo novomeške prikolicе.

V petek so švedski gostje prišli v Novo mesto. Pred tovarno so jih sprejeli domačini in jih popeljali skozi tovarniške prostore. Najprej so si ogledali karoserijo za konvencije, potem pa so odšli v montažno dvorano za prikolicе. Celo domači gostje in novinarji, ki so spremljali tovarno vse od njenega nastanka, so bili presenečeni nad spremembami v dvoranih in nad izpopolnjenim tehnološkim postopkom. Ne samo da je na grmškem počitju zrasla velika nova montažna dvorana, ki zavzema 8.000 kvadratnih metrov površine, običajno se je spreminil tudi delovni postopek v preurejenih prostorih industrije motornih vozil.

Gostje so bili presenečeni nad montažnimi trakoma za kombije in za prikolicе. Ustavljali so se pri vseh posameznih stopnjah proizvod-

nega postopka in se podrobno zanimali za tehnologijo dela, že pri montaži kombijev z angleškimi Leyland (BLMC) motorji, nikakor pa jih ni bilo potem mogoče odtrgati od proizvodnega traku, kjer nastajajo IMV-jeve značilne prikolicе ADRIA. Tu so se zanimali za vse podrobnosti. Najprej so si ogledali sestavljanje prikolic in vlaganje izolacijskih materialov, kvaliteto naletnih zavor in zavornih bobnov, pozneje pa še trdnost in trpežnost sten in nosilnost šasije. Posebno so bili radovedni švedski novinarji, ki so bili v skupini z drugimi švedskimi gosti, saj so si prerinjavali in prepisovali posamezne stopnje in podrobnosti pri gradnji prikolic kar med razlago.

Med goste v montažni hali prikolic sta prišla tudi generalni direktor Jurij Levičnik in predsednik Gospodarske zbornice SRS Leopold Krese. Tu se je tudi med domačimi novinarji in predstavniki IMV razvila živahna razprava o težavah, na kakršne naleti jugoslovanski proizvajalec, če hoče izvažati svoje izdelke na tuje tržisce, saj tam šteti domačega proizvajalca številni zakoni in predpisi, ki predvidevajo tako natančne normative za posamezne izdelke, da jih je praktično nemogoče v komercialnih rokih in ob najugodnejši ceni izvažati v tuje države. Tu ima predvsem Zahodna Nemčija natančno izdelan

sistem testiranja elementov za prikolicе, kjer samo neustrezna končna luč na prikolicah že onemogoči uvoz prikolic v Zah. Nemčijo. Tov. Levičnik je na posameznih primerih razlagal te težave in obenem ugotavljal, da je naša zaščita domačih proizvodov v primerjavi z nemškimi zelo skromna in neučinkovita, saj ščitimo domačo proizvodnjo predvsem z visokimi carinami, s tem pa onemogočamo primerno konkurenco na domačem trgu. Po ogledu proizvodnje so tudi novinarji in gostje videli tudi eno izmed barak, v katerih se je začela proizvodnja novomeške avtomobilске tovarne. Presenečeni in začudeni so si švedski ogledovalci razmislili o baraki, v kateri se danes s polno zmogljivostjo delajo 4 veliki stroji.

Prisoten je bil tudi šef razvojne službe IMV Martin Sever, ki je resne in hudo mušne pripombe, naj bi baraka ostala za muzej sredi moderne tovarne, prestrezal takole:

«Kdor lahko razume, kaj se pravi z lastnimi močmi iz takih barak postaviti moderno avtomobilsko tovarno z 2.400 delavci, bo lahko razumel tudi, zakaj vam s takim spoštovanjem in ponosom kažem to podrtijo...»

Po končanem ogledu proizvodnega procesa in nove montažne dvorane, ki so jo prav te dni do konca prekrili, so se gostje zbrali v

dvorani, kjer se je okrog pol druge ure začela do zdaj menda največja mednarodna tiskovna konferenca na Dolenjskem. Prisotnih je bilo 28 švedskih zastopnikov in prodajalcev, 12 švedskih novinarjev, ki so predstavljali švedsko informativno službo vse od dnevnih listov do televizije in filma, ter 16 domačih novinarjev, ki so poročali za radio in televizijo v Ljubljani, za RTV Beograd, za ljubljansko avtomobilsko revijo AVTO, za Delo, Ljubljanski dnevnik, beograjsko Politiko, zagrebški Vjesnik in Dolenjski list.

Po uvodnih besedah generalnega direktorja IMV Jurija Levičnika in direktorja SCC iz Stockholma gospoda Ingemarja Zetterberga so se zvrstila številna vprašanja, ki so zadevala odnose, proizvodnjo in prodajo novomeških prikolic na švedskem in na tujem tržišču sploh. Predvsem je bil govor o novem tipu prikolic, ki bo dejansko pomenila počitniško hišico v malem.

Na vprašanje novinarja revije Avto o letošnjem izvozu prikolic je direktor Levičnik pojasnil:

«Letošnji izvoz IMV na švedsko predstavlja približno 25 odst. naše letne proizvodnje. Letos nameravamo izdelati 10.000 prikolic, od tega za izvoz na švedsko 2.000. Kot je že gospod Zetterberg povedal, imamo namen v naslednjih dveh letih povečati

proizvodnjo prikolic na 20.000. Pri tem bo količina prikolic za švedsko spet približno ena četrtina naše letne proizvodnje...»

Eden izmed švedskih novinarjev je vprašal, če bo IMV delala prikolicе na lastni pogon. Tov. Levičnik je pojasnil:

«Problem ni na področju karavaninga nič novega. Take poizkuse smo videli že v več evropskih deželah, medtem ko so Američani ta vozila razvili že za serijsko proizvodnjo. Mi jih za zdaj nimamo v programu, ni pa rečeno, da se v doglednem času tudi mi ne bi začeli ukvarjati s tako vrsto vozila...»

Sodelavec revije Avto je vprašal:

«Koliko se približno povečuje s podpisom te pogodbe izvoz prikolic na švedsko in ali pomeni podpis te pogodbe manj prikolic na domačem trgu in spremenjene kreditne pogoje?»

Odgovor:

«Uvodoma smo povedali, da je IMV od lanskega leta do letos povečal proizvodnjo za približno 300 odstotkov. V novih prostorih proizvajamo zdaj 1000 prikolic mesečno. S takim povečanjem proizvodnje je IMV zadostil povečanemu izvozu in vsem domačim potrebam po prikolicah. Zaradi tega IMV tudi ne bo spreminjal kreditnih pogojev, tako da jugoslovanski kupci tudi naprej lahko kupujejo naše prikolicе pod dosedanjimi pogoji. Prikolicе, ki jih prodajamo na domačem trgu, so popolnoma enake tistim, ki jih izvažamo, domači kupci jih lahko dobe po istih cenah kot tuji in lahko zahtevajo zanje

prav tako opremo, kot jo imajo izvozne.

Do zdaj smo izvažali na švedsko 1.200 prikolic letno, letos jih bomo že 2.000, prihodnje leto pa 3.000...»

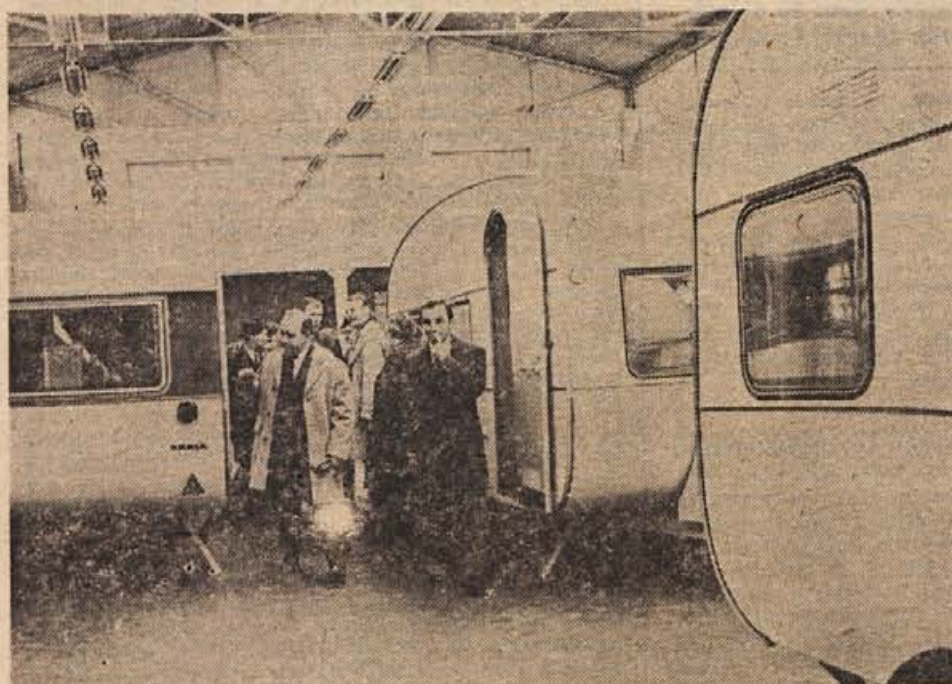
Spraševali so še o različnih podrobnostih pri zavornih sistemih, elektriki in drugih novostih, ki jih uvajajo drugi proizvajalci po svetu. Inž. Sever je pojasnil:

«Vedno smo si prizadevali, da bi v prikolicе našega razreda čim hitreje in temeljiteje uvajali novosti, s katerimi smo tudi pri kupcih hitro prodali. Doslej smo vedno vse te probleme skušali v čim večji meri reševati sporazumno s švedskim partnerjem in tudi v bodoče bomo storili vse potrebno, da se bomo hitro prilagodili vsem željam, ki jih bo postavilo švedsko tržišče. Treba je seveda poiskati rešitve, ki ustrezajo glede uporabnosti in cene, omogočati pa nam mora tudi neprekinjena proizvodnja prikolic...»

Tudi švedski zastopnik je nato poudaril, da kot uvozniki sodelujejo pri razvijanju prikolic, da je IMV zelo pozoren družabnik in dovoljen za vse želje kupca. Tudi danes v tovarni so se prepirali, da je novomeška prikolica izdelek visoke kakovosti. Predvsem to pa je na švedskem najmočnejši razlog za uspešno prodajo IMV-jevih prikolic.

Švedski gostje so se v petek zvečer osvežili in spočili v Dolenjskih Toplicah, v soboto so si ogledali Ljubljano in Postojnsko jamo, v nedeljo pa so se prek Zagreba vrnili z letalom domov.

MARJAN MOSKON

Gostje so si temeljito ogledali tudi nove tipe prikolic, dali svoje pripombe, pomisleke in pohvale za posamezne izboljšave, po ogledu pa na tiskovni konfe-

renci (slika desno) tudi laskavo pohvalili svojega novomeškega družabnika, ki je zadostil potrebam za hodnega tržišča glede poslovnosti in kakovosti (od

leve proti desni: inž. Sever, J. Levičnik, K. W. Karlsson, I. Zetterberg in L. Krese). Gospod Zetterberg pravkar odgovarja na vprašanje švedskega novinarja.

Prešernov teden v Novem mestu

Za včeraj napovedanim koncertom zabavne glasbe, ki ga je pripravil novo ustanovljeni mladinski klub, so se pričele kulturne prireditve v Prešernovem tednu v Novem mestu. Jutri, 7. februarja dopoldne, bo v Domu kulture Prešernova proslava za šolsko mladino, ob 19. uri pa prav tam enaka prireditev za odrasle. Nastopajoči bodo recitali dela pesnika Otona Župančiča. 11. februarja bo v Domu kulture gostovala baletna šola iz Kranja z baletno pravljico »Peggy na dvoru«, ki jo je nastudirala Milica Buh. Predstavi bosta ob 11. in 15. uri. Isti dan ob 17. uri bo Novomeško amatersko gledališče ponovilo Finžgarjevo »Razvalino življenja« za vojske novomeške garnizije.

Le dve skupini tekmuje

Metliška občina se je letos pridružila razpisu za tekmovalno kulturno-zabavni skupini v župančičevem natečaju, vendar je odziv z metliške strani bolj slab. Za tekmovalne sta se prijavili samo dve skupini: igralska družina iz Božakovega in zabavno-glasbeno skupino Fokus iz Metlike.

»Izgubljeni boj« v knjigi

Vladimira Dedijera »Izgubljeni boj J.V. Stalina«, ki je izhajal več tednov kot podlistek v Delu, bo ČZP Delo izdalo v knjigi. Knjiga bo izšla v začetku marca.

Še en odstop

Po dogodkih v ljubljanski Drami, ki so razburili slovensko gledališko javnost, je prejšnji teden objavil svoj odstop tudi upravnik Slovenskega ljudskega gledališča v Celju Slavko Belak.

Ob 1900-letnici Ptuja

Založba Borec je izdala koledar z barvnimi reprodukcijami iz umetnostne zbirke Ptuj, obdramskega mesta, ki praznuje 1900-letnico obstoja.

»Poetični maraton 69«

V Sarajevu je bil pred kratkim prvi festival jugoslovanske poezije. Na prireditvi, imenovani »Poetični maraton 69«, je sodelovalo 250 pesnikov vseh generacij. Na festivalu so dobili priznanje nekateri mladi pesniki.

Mali kulturni barometer

■ **2MAVČEV »OBISK«** V NO-
VEM SADU — Vodstvo mariborske Drame se je odločilo, da bo na letošnjem Sterijinemu posorju v Novem Sadu prikazalo novost slovenskega gledališča Janeza Zmajca »Obisk«. Prvič bodo to delo uprizorili 21. februarja.

■ **SIMPOZIJ O SOLSTVU** — V jugoslovanskem glavnem mestu se je pred kratkim pričel simpozij o osnovnem solstvu. Obravnavajo pereča vprašanja solstva v desetletju slovske reforme. Med drugim so ugotovili, da ponavljajo razred okoli 350.000 mladih jugoslovancev.

■ **PETA RAZSTAVA KOLONIJ** — 8. februarja bodo za slovenski kulturni praznik odprli v delavskem domu v Zagorju razstavo del udeležencev slikarske kolonije iz Lelake. To bo peta zaporedna razstava te slikarske kolonije.

■ **ČESKA DRAMA NAJPRIJE V SLOVENIJI** — V Mariboru bodo

Za slovenski kulturni teden bo v petek, 14. februarja, ob 17. uri odprta razstava slik in grafik Borisa Kobe. Uvodno besedo o umetniku in njegovem delu bo spregovoril obiskovalec naših razstav že znani umetnostni zgodovinar dr. Emilijan Cevc. Vse, ki jim je naša umetnost in kultura pri srcu, prosimo, da se prireditve udeležijo.

BORIS KOBE, arhitekt in slikar, se je rodil 1905 v Ljubljani. Starši so bili Dolenjci.

Marca vpis v malo šolo

Vodstvo pišeške osnovne šole se je tudi letos odločilo za malo šolo. Vpis bo prihodnji mesec in tedaj se bodo prostovoljni delavci s starši pogovorili o koristni pripravi predšolskih otrok na organizirano delo v šoli. Učni uspehi so pri otrocih, ki so lani obiskovali malo šolo, zelo dobri, zato se učitelji navdušujejo za tako obliko.

Mladi igralci vadijo

Dramatski krožek na dobovski šoli je zelo prizadeven. Mladi igralci se pripravljajo na uprizoritev igrice Frana Milčinskega MOGOČNI PRSTAN. Premiera bo marca. Člani krožka se nadejajo, da bodo starši in odrasli nasploh pokazali zanimanje za njihovo uprizoritev na odru in da bo obisk številnejši kot prejšnja leta.

Hochhuthovi »Vojaki«

29. januarja je gostovalo v Novem mestu Mestno gledališče ljubljansko s Hochhuthovimi »Vojaki«, ki so v Jugoslaviji prvič na sporedu. Dejanje je postavljeno v čas od aprila do julija 1943 in osvetljuje dogodke, v katere so vpleteni angleški ministrski predstojniki Churchill in več drugih osebnosti tistega časa. Rolfu Hochhuthu se je posrečilo odlično označiti posamezne osebnosti, pojasnil pa je marsikateri trenutek iz II. svetovne vojne. Delo je bilo obiskovalcem blizu, zato so ga tudi toplo sprejeli. Za stalne obiskovalce novomeškega gledališča je bila to abonmajška predstava.

Načrt za Jelendol

Šola za zdravstvene delavce v Novem mestu je že naredila okvirni načrt za ureditev partizanske bolnišnice Jelendol, nad katero ima patronat. Predvidevajo, da bodo v eni izmed sob razstavili dokumentarno gradivo o bolnišnici s seznamom osebja in ranjencev, ki so se zdravili v njej.

te dni uprizorili dramo »Pasjansa« češkega dramatika Jiříja Hubača. Zanimivo je, da bodo to delo prej uprizorili pri nas kot v njegovi domovini. Za drugo največje slovensko kulturno središče bo to izjemen dogodek in veliko priznanje.

■ **SMOLETOV »KRST PRI SAVICI«** — Ljubljanska Drama je pred kratkim uprizorila novo delo Dominika Smoleta »Krst pri Savici«. Kritiki Josip Vidmar je dramo ocenil kot dramsko kroniko, češ da je »Krst« premalo osredotočen na zgodovinski proces.

■ **NAŠI NAIVCI NA SVEDSKEM** — 33 jugoslovanskih navih slikarjev, katerih imena smo tudi že srečali na prireditvah v Kostanjevici, je razstavilo pred kratkim 137 svojih del v glavnem švedskem mestu. Stockholmska javnost je razstavo laskavo sprejela.

Boris Kobe v Dolenjski galeriji

Končal je študij arhitekture pri prof. Plečniku, nato se je v Parizu na Académie de la grande Chaumière likovno izpopolnjeval. V Parizu je nastala ciklična zbirka »Križev pot slovenskega naroda« (last Muzeja NOB v Ljubljani). Po vrnitvi domov se je ukvarjal s planinsko arhitekturo (Komna, več planinskih koč). Na Sternovo pobudo je prevzel mesto učitelja risanja na fakulteti za arhitekturo. V letih 1938–1945 je, razen v obdobju internacije, kot mestni arhitekt načrtoval in realiziral mestne parke, stanovanjsko naselje za Bežigrad, most čez Gruberjev prekop ter vodil prva ureditvena dela v stari Ljubljani in na ljubljanskem gradu. V teh letih je nastalo še šest slik ciklusa »Križev pot slovenskega naroda«, po osvoboditvi pa še zadnja, deveta. Po osvoboditvi je nastala ciklična zbirka »Visoška kronika« ter ilustracije za knjižno izdajo tega dela (Levstikova nagrada).

Po osvoboditvi je Kobe postal profesor za risanje in barvne študije. Nekaj let je bil honorarni profesor za oblikovanje in opisno geometrijo na likovni akademiji v Ljubljani. Izdelal je scenografije za filme Na svoji zemlji (druga zvezna nagrada, skupaj s Tonetom Mlakarjem), Trst in Visoška kronika. Po osvoboditvi je postal redni član Zveze likovnih umetnikov Jugoslavije in je razstavljal samostojno ter na skupinskih razstavah doma in v tujini.

Sedem let svojega dela je posvetil načrtom in realizaciji

jam ureditve stare Ljubljane in ljubljanskega gradu. Skupaj s slikarjem Pregljem je napravil sgrafite v sedaj pol opušteni grajski restavraciji, ki so še videti na stenah, s slikarjem Peršinom pa je na magistratnem dvorišču dopolnil prvotne sgrafite.

V zadnjem času je nastal veliki karton na gobelin »Letni čas« za poročno dvorano na magistratu. Prav tako so novejšega datuma stenske slike »Veduta stare Ljubljane« (last Mestnega sveta v Ljubljani), »Loški pasijon« (last Gledališkega muzeja), »Zemeljski polobli« (last Inter-europe v Kopru) ter ciklične zbirke monotipij »Martin Krpan« in »Veli Jožek«. Sedaj nastajajo monotipije za Trdinove »Bajke in povesti o Gorjancih«.

Ze razstavljeni del monotipij z Dolenjskega je na prireditvi razstavi zaokrožen z nekaj večjimi kompozicijami in z zbirko terenskih študij.

Obračun knjižnice

Kočevska knjižnica je kupila leta 1966 kar 955 knjig, predlanskih 790, lani pa le še 698. Vsako leto so za nakup porabili približno enako vsoto — nekaj nad 10.000 din. Vseh knjig imajo 13.213, razen tega imajo naročenih 32 revij in časopisov. Lani so imeli 1160 bralcev ki so obiskali knjižnico 15.162-krat in si izposodili 28.857 knjig. Knjižnica je dobila lani 45 tisoč din dotacije ali 6000 manj kot leta 1966.

Peter Jovanović: Ilustracija (1968)

NOVO V ŠTUDIJSKI KNJIŽNICI

Dragocena pridobitev

Tajniško knjigo novomeške Kettejeve »Zadruga« hrani ŠK Miran Jarc — V knjižnici tudi 65 skladb pokojnega kulturnega delavca Slavka Strajnarja

27. januarja je prejela študijska knjižnica Mirana Jarca v Novem mestu takole pismo:

»Prisrčno se zahvaljujemo za izrazno sožalje, ki nam jih je izrekel kolektiv knjižnice ob nenadomestljivi izgubi našega dragega moža in očeta dr. Rudolfa Moleta. Obenem vam po njegovi želji pošiljam zapisnike novomeške Kettejeve »Zadruga«, ki je prav kratko dobo živela pred več kot 70 leti v Novem mestu.« (Podpisana: žena Franja in sin inž. Milan Mole.)

Takoj naslednji dan je prispevala v Novo mesto priporočena pošiljka, ki vsebuje tajniško knjigo »Zadruga« in sestavke zadržanih članov, med drugim Kettejeve in Šekove rokopise.

Z darom, ki ga je dr. Rudolf Mole kot nekdanji član »Zadruga« obljubil novomeški študijski knjižnici še ob odkritju spominske plošče Dragotinu Ketteju v Novem

mestu, je znatno obogatena rokopisna zbirka, saj sodijo prav ti rokopisi med najpomembnejše pridobitve knjižnice v zadnjih letih.

Rokopisni oddelki je obogatilo te dni tudi 65 izvirnih skladb pred leti umrlega novomeškega kulturnega delavca Slavka Strajnarja. Rokopise skladb je študijski knjižnici podarila Strajnarjeva vdova.

I. Z.

Dobili so zborovodjo

Skopščani zelo radi pojo. Svoj zbor so spet oživili, ko so dobili zborovodjo. Ze na prve vaje jih je prišlo 16, priključili pa se bodo še mladinci. Računajo na stalno število dvajset pevcev. Vaje imajo dvakrat na teden. Če bodo pridno vadili, potem bodo skopški pevci nastopili že na proslavi stoletnice slovenskega tabora v Sevnici, ki bo letos 1. maja. Zbor vodi Anton Paninšek.

DR. BRATKO KREFT:

Cankar in socializem

(4. nadaljevanje)

V zadnji klopi je sedel dr. Tavčar, gledal zlovoljen pred-se ter se držal, kakor bi bil nekaj izgubil. Spodaj je pa plesal dr. Sušteršič sv. Vida ples. Svetil se mu je obraz, kot bi bil s putrom polit. Dr. Tavčar je vedel, da je mnogo izgubil vsled volilne reforme. Dr. Sušteršič je tudi vedel, zakaj je plesal sv. Vida ples, če bi pa vedel, kaj je z volilno reformo pridobil, ne bi bil plesal, ampak kurja polt bi ga bila oblivala. (Smeh.)

Črna sedanost, morda za deset let. Kdo je zakrivil, da smo Slovenci najornjeji madež na avstrijskem zemljevidu? Liberalna stranka s svojo lenobo in brezmačelnostjo. Ena parola »proti farjem«, ves drugi program je bil pozabljen. Samo proti »farjem« je šlo!

Klerikalci so ta položaj dobro izrabili. Nobena stranka se tako dobro ne razume na vlihanje novega vina v stare mehove!

Momentačno ima veliko moč. V vsaki fari so trije zapniki: dva kaplana in fajmošter. Agitacijski lokali so »cerkve«, mislim, da bi jih nam ne dali na razpolago, če bi povprašali po njih. Imajo klerikalci v vsakem kraju drugo ime. (Odobranje.) Kmečka stranka! Kandidira dva graščaka na Slovenskem, v Ljubljani je krščansko socialna stranka prav tak prirepek klerikalni stranki, kakor je krščansko socialno delavstvo na Dunaju prirepek Leugerjev. Ubogi Kregar proti Kristanu v Ljubljani, Gostinčar proti Kočau v Idriji. Proti meni Povše. Kje sem jaz to zaslužil? (Gromovit smeh.)

Dr. Krek pravi, da on je klerik, pa ne klerikalec; Kregar tudi ni klerikalec! Ampak precej pogleda far ven, če se klerikalni stranki sukna razgrne. Pravijo torej, da ni so klerikalci, oklic pa govori o sami duhovščini in veri. Naj imajo vero, saj jo imam jaz tudi!

Včeraj teden je bila v Ljubljani velika komedija. Ljubljanski škof dr. Sušteršič ter njegov oproda in kortes Anton Bonaventura (Veselosť) sta govorila — nič pametnega. Dr. Sušteršič je lagel in laže, da delajo iz francoskih katoličanov klobase, kako se je kri pretakala po cerkvah. Nedolžna kri komisarjev francoske vlade je tekla, ko so prihajali v cerkve, ne da pograbiijo, temveč da popišejo cerkveno bogastvo. (Pritrjevanje.)

»Vse je črno, da smo črni, zadene liberalno stranko. (Tako je!) Pravi, da je svobodomiselná stranka. Kje smo dobili svobodo, kje slovensko kulturo? Jaz sem sem več napravil za slovensko kulturo kot vsa narodno-napredna stranka. (Viharno odobranje.)

Ob 11. uri je povedala liberalna stranka, da je buržoazijska stranka. Buržoazija je tenka plast na našem skozinskem proletarskem narodu da od te plasti ne more živeti močna in vplivna politična stranka: Buržoazijska stranka in stranka inteligence, ki živi proletarsko življenje. Kakšna pa je razlika med meznim delavcem in inteligentom? Ta dobiva za svoje delo plačo, oni tedensko mežo, obadva pa malo denarja. Jaz sem pisatelj! Toda kaj mi koristi, če se moja mezda imenuje honorar, ki je pa — — — — — meža rudarja.

Nekaj ljudi od inteligence je čutilo, večji del komaj polzavčno čutilo, da po stari cesti ne pojde več dalje, tako je zavladala v inteligenci splošna nezadovoljnost — ne proti eni osebi, temveč nezadovoljnost z vsem in proti vsemu. Tako je nastala »gospodarska stranka«. Niso vedeli kam in so se vrteli v kolobarju negotovosti.

Klerikalna stranka se omejuje na Kranjsko, liberalna na Ljubljano, gospodarska pa na kavarne »Union«. (Smeh.) Program gospodarske stranke spada v šolsko čitanko! Govornik prečita med gromovitim smehom posamezne odstavke tega programa s primernim komentarjem.)

Velik del te inteligence ne sodi v buržoazno stranko, temveč njena pot vodi naravnost v socialno demokracijo. Nekaj pa jih je, ki stojijo za ograjo in nestrno čakajo, kedaj naj gredo preko mostička na drugi breg, v klerikalni tabor. Kot črnji lezejo že v uredništvo »Slovenca«. (Veselosť.) Simpatična mi je socialna demokracijska stranka, govori marsikdo izmed njih — ampak narodnost! — — — — — Brnski program socialne demokracije, ki ga pa nihče teh čital ni, je obudil narodni program Slovencev iz leta osemindesetega, ki so ga liberalci in klerikalci že davno pozabili. Edina stranka, ki zahteva zedinjeno Slovenijo, je socialna demokracija. Kakšna je nerodnost klerikalne stranke? Internacionalizem škofove palice in papeške tijare. Liberalna stranka oznanja internacionalizem denarne vreče. Socialnodemokracijski internacionalizem sloni na podlagi svobode, enakopravnosti, na podlagi narodne samouprave in avtonomije. Verjemite mi, da bi izročil usodo slovenske narodnosti in slovenske kulture rajši Pernerstorferju nego Sušteršiču. — Socialna stranka je edina vseslovenska stranka.

Jaz, ki sem dvanajst let bil delavec na polju slovenske kulture, sem se z dobro vestjo in z jasnim prepričanjem pridružil socialni demokraciji, komur je do prave svobode in do prave kulture, bo storil isto. (Viharno pritrdjevanje in odobranje.)

Cepnav naj bi bilo zgornje le novinarski povzetek Cankarjeve govora, in ne ponatis stenografskega zapisa njegove besede, so gotovo vanj zajete vse poglobitve Cankarjeve misli in formulacije, saj je moral Cankar častniško poročilo odobriti, sicer bi objavil kakšen popravek ali dopolnilo. Zato ga smemo imeti za verodostojnega. Kakor je poročilo sorazmerno kratko, je vendarle dovolj jasna Cankarjeva politična izpoved, prvi njegov javni politični govor. Predvsem je važna njegova osebna izjava, da se je »pridružil socialni demokraciji z dobro vestjo in z jasnim prepričanjem«.

Na občinskem prvenstvu nastopilo 60 smučarjev

V ribniški občini je veliko zanimanja za smučanje — Lep napredek mladih nadarjenih smučarjev

Zadnje nedeljo v januarju je bilo v Loškem potoku občinsko prvenstvo v smučarskih disciplinah, ki ga je priredila občinska Zveza za telesno kulturo Ribnica. Na tekmovalce se je zbralo okoli 60 tekmovalcev. Tekme so se odigrale blizu 500 gledalcev. Tekmovalci so predvsem tečajniki, ki so bili na smučarskih tečajih v Ribnici, Sodražici in Loškem potoku. Največje zanimanje je bilo za skoke na 25-metrski skakalnici.

Rezultati tekmovalcev — skoki: mladinci — 1. Car (Loški potok) 218 točk (25 in 26 m), 2. Košir (L. p.) 211 (24 in 25), 3. Ivančič (L. p.) 181 (19,5 in 21). Pionirji

— 1. Knava 204 točke (21 in 24), 2. V. Bartol 174 (16 in 21), 3. J. Bartol (vsi Loški potok) 156 točk (21 in 17 m). Teki ml. pionirji — 1. Panjč (L. p.) 3,05, 2. Gregor, čič (Ribnica) 3,10, 3. Stupica (Sodražica) 3,20. Teki st. pionirji — 1. Zagar (L. p.) 4,40, 2. J. Bartol (L. p.) 5,02, 3. Minič (Ribnica) 5,03. Slalom — pionirke — 1. Benčina (Sodražica) 31,0, 2. Lovšin (L. p.) 32,0, 3. Mohar (L. p.) 34,0. Slalom ml. pionirji — 1. Ivančič (Sodražica) 30,2, 2. Čihal (Ribnica) 31,0, 3. Ivanc (Sodražica) 34,0. Slalom st. pionirji — 1. S. Bartol (L. p.) 39,0, 2. Mrdja (Sodražica) 40,0, 3. Andoljšek (Sodražica) 41,0. Veleslalom mladinci — 1. Gregorčič (L. p.) 57,0, 2. Lavrič (Ribnica) 58,0, 3. Levstik (L. p.) 58,0.

V zvezi z nepravilnim podatkom, da je najboljši Prvin Lavrič, je naše uredništvo prejelo dve pismi iz Loškega potoka. Bralci se upravičeno pritožujejo nad napačnimi podatki. Upamo, da smo s to objavo popravili napako našega dopisnika (op. športnega uredništva).

T. NOSAN

Sindikalno smučarsko prvenstvo

V nedeljo, 9. februarja ob 10. uri, bo v Ormošnjicah smučarsko prvenstvo sindikalnih organizacij iz novomeške občine. Istočasno bo teklo tudi medobčinsko sindikalno prvenstvo v veleslalomu. Organizatorji so povedali, da se je prijavilo 71 tekmovalcev iz 12 sindikalnih organizacij.

I. S. KOČEVJE — Na klubskem prvenstvu vodi po 8. kolu Slobodan Ivič s 7,5 točke pred Rudim Ostermanom 7 (1), Gornikom 5,5, Karničnikom 5,5 točk itd. Na turnirju sodeluje 12 igralcev.

I. S. KOČEVJE — Na klubskem prvenstvu vodi po 8. kolu Slobodan Ivič s 7,5 točke pred Rudim Ostermanom 7 (1), Gornikom 5,5, Karničnikom 5,5 točk itd. Na turnirju sodeluje 12 igralcev.

V CETRTEK POPOLDNE je uredništvo našega lista podelilo trem najboljšim športnikom Dolenjske za leto 1968 nagrade in priznanja. Na sliki: prof. Igor Penko, Ivica Jakše in Franc Čargo (od leve proti desni). (Foto: S. Dokl)

PODELITEV PRIZNANJ NAJBOLJŠIM ŠPORTNIKOM

Čargo, prof. Penko in Jakšetova prejeli zaslužena priznanja

V Krškem podelili priznanja najboljšim športnikom Dolenjske, ki so jih lani izbrali, bralci Dolenjskega lista — V Krškem so športniki in telesnovzgojni delavci zagreti za zimski bazen

V četrtek popoldne je urednik Tone Gošnik v imenu Dolenjskega lista izročil v Krškem pokal oziroma darila najboljšim trem športnikom Dolenjske v letu 1968. Pokal je dobil znani plavalec Franc Čargo iz Krškega, prof. Igor Penko in Ivica Jakše pa sta prejela darila tekstilne tovarne NOVOTEKS oziroma tovarne zdravil KRKA iz Novega mesta. Svedčanosti v hotelu Srečje so se udeležili tudi telesnovzgojni in politični delavci ter trenerji.

Po sprejemu za športnike se je razvila živahna razprava. Govorili so o nadaljnjem dvigu plavalnega in drugega športa v krški ter novomeški občini. Prisotni športni delavci in športniki so povedali tudi svoje vtise, ki so jih dobili pri lanskem izboru za izbor najboljšega športnika Dolenjske.

Krški telesnovzgojni delavci so menili, da v Krškem takšnega napredka v plavanju ne bo več, če se jim ne posreči priti do zimskega bazena. Možnosti za pokritje bazena pri tovarni CELULOZE so, saj investicija ne bi presegla več kot 300.000 dinarjev. Glede na to, da je v krški občini precej zanimanja in razumevanja za šport, so navzoči menili, da bodo verjetno našli sredstva za ureditev tega prepotrebne objekta, ki bi tudi veliko pomagal k razvoju športa in turizma v občini.

Navzoči so menili, da je treba spremeniti kriterije pri izboru najboljših športnikov Dolenjske. Naj omenimo mnenja nekaterih prisotnih: PROF. IGOR PENKO: »Prav bi bilo, če bi na Dolenjskem izbrali športnika in športnico leta. Pri sedanjem načinu imamo občutek, da se ženske ne morejo enakopravno kosati z moškimi.«

PROF. NILO ZIBRET IN LADO HARTMAN: »Anketa bi bila

bolj pravična, če bi pri izboru športnika sodelovali tudi športni strokovnjaki. Seveda bi bilo odlično mnenje bralcev lista! V vsaki občini naj bi ustanovili nekakšno strokovno žirijo iz poznavalcev športa. Ta komisija naj bi dala svoje strokovno mnenje.«

JOŽE PECNIK: »Rezultat ankete je v glavnem podoba organiziranosti na določenem območju, zato je prav, da se upošteva tudi mnenje strokovnjakov.«

JOŽE KOSTOMAJ: »Pri izboru športnikov je zelo težko oceniti vrednost posameznih tekmovalcev; predlagam, da bi izbrali tudi najboljšega športnika v vsaki športni panogi.«

Hvalični smo telesnovzgojnimi delavcem za dobronamerne priponke. Potrudi se bomo in upoštevati vse napotke pri tej koristen anketi. Vsi prisotni so namreč menili, da je anketa zelo koristna in veča zanimanje za šport. Razen tega pa pester in zanimiv šport na tematično v listu daje večjo kvaliteto tudi samemu tedniku, kot je pripomnil predsednik občinske skupščine Krško Stane Nunčič.

SLAVKO DOKL

Marjan Šonc, smučar Roga (na sliki v sredini), je ponovno zmagal pri pionirjih v skupini A.

MEDOBČINSKO SMUČARSKO PRVENSTVO PIONIRJEV

Na Gačah se je trlo mladih

Lučka Serini in Marjan Šonc osvojila prvi mesti — Prodor dolenjskih smučarjev v sam vrh — Med boljšimi tudi smučarji iz manjših krajev

V dolenjskem zimsko turističnem središču Ormošnjicah je bilo v nedeljo popoldne medobčinsko pionirsko prvenstvo v veleslalomu za mlajše in starejše pionirje. Istočasno je teklo tudi pionirsko consko prvenstvo ljubljanske cone. Ker je bilo pri vlečnihih premalo snega, se je 130 tekmovalcev iz Ljubljane, Domžal, Vrhnike, Dolenjskih Toplic, Vavte vasi, Žužemberka, Trebnjave in Novega mesta kosalo na Gačah. Snežne razmere so bile na vrhu Ormošnjic dokaj ugodne.

Največ uspeha so požel tekmovalci iz Ljubljane in Novega mesta, saj so osvojili vsa prva mesta. Pri mlajših pionirjih v skupini A je kot pred letom ponovno zmagal Novomeščan Marjan Šonc. Pri pionirjih v skupini B pa so prednjačili Ljubljančani in je novomeščan Mitja Pucelj za-

sedel 5. mesto. Pri starejših pionirjih je bil od domačinov najuspešnejši Zdravko Jan, ki je pristal na 4. mestu. Pri pionirkah v skupini B je bila najboljša Breda Juvancič iz Ljubljane, v A skupini pa nadarjena Novomeščanka Lučka Serini. Pri starejših pionirkah, kjer je bila konkurenca nekoliko slabša, je premočno zmagala Zerovnikova iz Ljubljane, Novomeščanka Lovkova je bila četrta.

Najboljši trije v vsaki skupini so dobili odličja.

Rezultati: mlajše pionirke A — 1. Serini (Rog) 33,8; mlajše pionirke — 1. Zerovnik (Novinar Lj.) 56,5, 4. Lovko (SSD Katja Rupena) 105,8, 6. Hribar (SSD Trebnje) 150,9; v medobčinskem prvenstvu je zmagala Lovkova, druga je bila Hribarjeva. Mlajši pionirji A: 1. Šonc (Rog) 55,0, 4. Turk (Rog) 65,3, 10. Zupane (SSD Katja Rupena) 106,3, 11. Ogrin (SSD Trebnje) 108,1, 13. Rohida (SSD Žužemberk) 114,2, 14. Gorenc (SSD Dol. Toplice) 114,5, 15. Kuhelj (SSD Žužemberk) 118,6, 16. Modic (Rog) 132,1, 17. Zupančič (SSD Srobotnik — Vavta vas) 162,1. Za občinsko prvenstvo pa je bil vrstni red naslednji: 1. Šonc, 2. Turk, 3. Zupane, 4. Ogrin, 5. Rohida, 6. Gorenc, 7. Kuhelj, 8. Modic in 9. Zupančič. Mlajši pionirji B — 1. Kosec (Enotnost Lj.), 5. M. Pucelj (SSD Katja Rupena) 37,7, 8. G. Pucelj (SSD Katja Rupena) 46,4, 10. Kolarič (SSD Žužemberk) 50,2, 11. Klemenčič (SSD Katja Rupena) 51,5. Za medobčinsko prvenstvo pa je bil vrstni red naslednji: 1. M. Pucelj, 2. G. Pucelj, 3. Kolarič, 4. Klemenčič. Starejši pionirji — 1. Magušar (Enotnost Lj.) 54,2, 4. Jan (Rog) 59,9, 7. Arnuš (SSD Dol. Toplice) 61,3, 11. Černič (Dol. Toplice) 68,6, 12. Fabjan (Dol. Toplice) 70,3, 13. Rabzelj (Rog) 70,6, 17. Brkič (Dol. Toplice) 76,2, 18. Bradac (Dol. Toplice) 76,7, 19. Sveti (Rog) 78,4, 22. Miha (Zbk.) 81,2, 23. Penko (Rog) 81,8, 24. Murn (Dol. Toplice) 82,8, 25. Kušer (Dol. Toplice) 86,9, 27. Thorževskij (Rog) 91,3, 28. Henigman (Dol. Toplice) 92,8, 32. Oberč (Katja Rupena) 105,1, 33. Marko-

10-letna Lučka Serini je presenetila z lepo in zanesljivo vožnjo. Lučka ni osamljena snežinka v družini Serini, saj v družini smučajo kar štirje.

vič (Trebnje) 105,4, 36. Franko (V. vas) 109,5, 37. Pugalj (Dol. Toplice) 109,8, 38. Puhar (Dol. Toplice) 111,8, 41. Ožbolt (Zbk.) 122,0, 43. Pavlin (Katja Rupena) 131,2, 44. Dular (V. vas) 142,3. Za medobčinsko prvenstvo je bil vrstni red naslednji: 1. Jan, 2. Arnuš, 3. Černič, 4. Fabjan, 5. Rabzelj, 6. Brkič, 7. Bradac, 8. Sveti, 9. Miha, 10. Penko, 11. Murn, 12. Kušer, 13. Thorževskij, 14. Henigman, 15. Oberč, 16. Marko, 17. Franko, 18. Pugalj, 19. Puhar, 20. Ožbolt, 21. Pavlin, in 22. Dular.

Viktor Turk, nadarjeni smučar Roga, se je izkazal z odlično vožnjo in s četrnim mestom.

šport

Od tu in tam

KRSKO — Na občinskem prvenstvu dvojice v kegljanju so odigrali 8 kol. Po prvem delu tekmovalca vodi Agrokombinat pred Celulozo I. Tesno za vodilna ekipama so kegljaci Elektrarne Brestanica. Tekmovanje bodo zaključili za praznik dela. Po nepopolnih 8 kolih jo stanje naslednje: 1. Agrokombinat 11.991 kegljev, 2. Celulozar I 11.994, 3. Elektrarna 11.989, 4. Obs 10.169 (eno kolo manj), 5. Obrtniki 9.390 (dve koli manj), in 6. Pionir 9.126 (dve koli manj).

NOVO MESTO — Na hitropoteznem šahovskem turnirju za mesec januar je zmagal mojster, ski kandidat Igor Penko pred Vincom Istencem. Končni vrstni red: 1. Penko 10 točk, 2. Istenc 9, 3. Stankovič 8,5, 4. do 5. M. Picek in Ščap 8, 6. MIHE 7,5, 7. Doki 5,5, 8. Mladinec 5, 9. Hrovatič 4,5, 10. Sašek 4 itd. N. N.

KRSKO — Republiška pionirska, mladinska in članska prvakinja za leto 1968 Nevenka Jankič bo nastopila v državni mladinski plavalni reprezentanci na povratnem troboju Poljska, NDR in Jugoslavija, ki bo od 3. do 6. aprila v Rostocku. L. H.

SEVNICA — Preteklo nedeljo je bil tu košarkarski turnir, na katerem so sodelovale ekipe Hranjnika, Rudarja iz Trbovelj, Sevnice in Metlike. Prijeto presenečenje so pripravili metliški košarkarji, ki so premagali B ekipo Rudarja s 43:40 in v tekmi za prvo mesto tesno izgubili z Rudarjevo prvo postavo (32:31). Organizator košarkarski klub Sevnica zasluži posebno pohvalo za odlično organizacijo turnirja. M. P.

SEMIC — V prijateljski košarkarski tekmi sta se srečali ekipi Semič in Ormož. Domačini so bili mnogo boljši in so zasluženo zmagali z visokim rezultatom 110:72. A. L.

BREŽICE — Tudi letos je odšla skupina učencev z osnovne šole bratov Ribarjev na Pohorje. Tam so preživeli deset dni. Svoje bivanje so koristno izrabili za smučanje. Pod vodstvom učitelja telesne vzgoje Polideta Rovana so spoznali lepote smučanja. Učenci so pri učenju pokazali lepe uspehe, saj je večina odlično obvladala osnovno šolo smučanja. Ko so smučarji odpotovali iz Brežic, niso mogli verjeti, da jih bo na Pohorju sprejela prava zima. Dobrodošlico je Brežičanom zaželel ravnatelj ribniške osnovne šole tov. Eržen. Nato so učenci odšli k svojim gostiteljem, ki so jim izkazali nenavadno gostoljubje. Otroci so na Pohorju ostali 10 dni in so vse dopoldneve presmučali. Ob tej priložnosti so tudi obiskali skrajnjico Pohorja Ribniško kočo, ki stoji na višini 1530 m. Na koncu moramo povedati, da je drugo srečanje pionirjev Ribnice in Brežic v celoti uspelo. P. R.

NOVO MESTO — Na drugokategorijskem šahovskem turnirju sodeluje 13 šahistov. Po nepopolnem osmem kolu je v vodstvu Mladinec s sedmimi točkami pred Markom Picekom 6,5, Kitano- vičem, Saškom s 5 točkami itd. N. N.

CRNOMELJ — Na rokometnem igrišču sta bili odigrani dve tekmi v malem nogometu. Ekipa BELTA je premagala delavce iz Bosne, ki so zaposleni pri BELTU, s 14:5. V nedeljo pa so »stari« premagali »mlade« s 7:5. A. L.

NOVO MESTO — V nedeljo, 12. januarja, so imeli taborniki oddreda Gorjanskih tabornikov tradicionalno sankasno tekmovalstvo na Marofu. Na 250 m dolgi progi je tekmovalo 25 tekmovalcev, ki so progo prevozili dvakrat. Tekmovalci so bili razdeljeni v tri starostne skupine. Rezultati: do 10 let — 1. Vlaisavljevič 59,0, 2. Spasovski 64,1, 3. Kapš 64,2. Do 12 let — 1. Kobe 50,8, 2. Salnič 51,2, 3. Koinik 53,4. Nad 12 let — 1. Damjanovič 52,1, 2. Bon 54,3, 3. Pekez 54,3. Dvojice — 1. Spasovski-Pekez 57,0, 2. Lenardič-Zajc 58,1, 3. Gerbec-Koinik 59,0. S. J.

CERKLJE — Pri TVD Partizan in SSD »Stetalec« je v zimskem času najboljši delavna namiznoteniška sekcija. Igralci vadijo enkrat tedensko v enem od razredov v šoli. Izredno marljivo so bili igralci med šolskimi počitnicami. Izvedli so tudi zimsko prvenstvo Cerklja, na katerem je igralo 20 igralcev. Pri članih je zmagal Stanko Jazbec, pri pionirjih pa Janez Dejak. V članski dvojici je bil najboljši par Marjan-Degen, pri pionirjih pa Kocič-Dejak.

Namiznoteniška igralci želijo, 1. meti več prijateljskih srečanj z drugimi ekipami v občini. D. K. KRSKO — Pretekli teden so se v Krškem sestali predstavniki republiškega odbora DPM, občinskega odbora DPM, plavalne zveze Slovenije, plavalnega kluba Celulozar in osnovne šole Krško ter se dogovorili, da bo letos v Krškem I. republiško prvenstvo osnovnih šol v plavanju. Prvenstvo bo v okviru tekmovalnj jugoslovanskih pionirskih iger. L. H.

Ivan Zagrajski, Dol. Boštanj 8, Boštanj; Julka Zurga, Kočevska Reka 9; Anton Novoselič, Ribnica 28, Jesenice na Doli; Fanika Uršič, Senovo 4; Karel Franko, Gor. Vrhnjole 62, Stenčanje; Angela Novak, Mala sela 4, Adlešiči; Anica Jankovič, »BETIS, Metlika; Franc Ogrinc, Zlati rop, Ortnek; Marija Jane, Statenberk 5, Mokronog, in Tonček Zorko, Gos. Lenart 30, Brežice.

»Glavo ima kot škaf, kremplje pa kot vile,« je hitela pripovedovati ženska, ki je opisovala 200-kilogramskega kosmatinca. Resnici na ljubo moramo povedati, da je bila družka pogledati tega velikana, ki je tako obdeloval novomeška loveca Vranešiča in Vučkovića. (Foto: S. Doki)

a pripovedovati ženska, ki
jubo moramo povedati, da
al novomeška lovca Vraneši
(Foto: S. Dok)

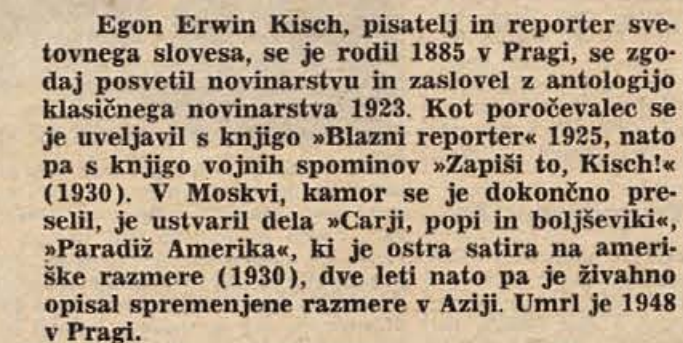
nika, nekateri ljudski poslanci, predstavniki dolajnskih občin in občinski vodstev družbeno-političnih organizacij ter predstavniki se Vrabčeva in Sonja Škof. Večer je popestrila družabna igra, ki se je končala fotografirajo. Letos smo na kanje čisto pozabili.

RIA BAC

pleša objavili vsaj kakšno
in fotografijo. Letos smo na sli-
kanje čisto pozabili.

REPOR- TAŽA V DOMU PADLIH DEKLET

Poklical sem zavetišče za padla dekleta. Če si smem ogledati zavod, da bi o njem napisal članek. »Članek?«
»Da, članek.«
»Nič zastonj! Kaj pa naj bi se bilo zgodilo?«
»Ah, ne, jaz bi le rad napisal članek, kako je pri vas urejeno, kako vam uspeva vzgojno delo in tako dalje.«
»A tako! Kamen, ki se je odkrnil gospo ravnateljici od srca, se je valil po telefonski žici k meni.«
»Da, o tem moram vprašati Njegovo ekselencno gospo predsednico. Jutri vam bom odgovorila.«

Naslednji dan sem zvedel le to, da so sklicali odbor k nujnemu posvetu; tu bodo preresetali, ali je mój obisk umesten. Tretji dan so mi povedali, da se smem prikazati v petek ob enajstih.

V zavodu so me sprejeli s častjo. Vrata je odprl in vprašal z izbranimi besedami: »Al' mate propustn'co?« Ko sem odkimal, mi je že hotel pred nosom ljubeznivo zapahnniti baročna vrata. Pa sem to domiselno prestregel in prisebno vzkliknil:

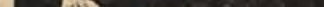
»Naročili so me!« — Baročna vrata so se spet odprla in vratar je osuplo rekel: »O, vi ste gospod od časnikov!« Pokimal sem, nakar je pripomnil: »Dame vas že pričakujejo.«

Mislil sem, da so padla dekleta tista, ki me pričakujejo, pa ne; tu ni bilo govora ne o »dekletih« ne o »padlih«, marveč je bil tu odbor zavoda, pet dam z bujno okrašenimi klobuki. Dušebrižnik se mi je predstavil, na-

kar je mene predstavil predsednici Njeni ekselenci blagorodni gospe grofici Ciprieni Lobkowitz, in še ostalim damam. Duhovni mož me je povabil, naj sedem, nakar me je nagovoril:

Predvsem, je rekel, je razveselljivo, da je tako mlad možik, kakršen sem jaz, že spoznal, kako resna so človekoljubna prizadevanja (dame so pritrjevalno kimale), in želi napisati poročilo o zavodu, v kar je odbor na svoji seji dne 22. februarja t. l. soglasno privolil. Poprej pa da me bo na kratko poučil o smotrih zavoda.

Besede so bile resda kratke, ampak govor je bil dolg. Poučil me je, da se nam greh ne približuje morda v grozljivi obliki, marveč kar najljubezniveje — na videz vljudno in prikupno. Spričo take zahrbtnosti greha sem osupnil, zmajal z glavo in pogledal dame: mar je res, kar mi tale

pripoveduje? Dame so pritrjevalno pokimale. Govornik m

je začel razlagati, da so vse tugeznivosti in vsi obeti grehni zgolj krinka in da doživljajo dekleta, ki se vdajajo grehu in s tem docela upravičenemu preziru, namesto da bi se kot gospodinjske pomočnice ali tovarniški delavke približale k božanskemu svetlu in k sreči.

Torej, jaz sem kar strmel. Kdo bi si bil to mislil! Ker pa so dame spet pritrjevalno sklonile glave, sem moral vsaj to hočeš nočeš verjeti. Še bolj kakor padlim dekletom p

po pravici veja prezir tistim moškim, ki so tolikanj na
kotni in surovi, da se zgolj iz zabave spuščajo v družbo
mladih deklet, pri čemer jim še na misel ne pride, da bi se
z njimi poročili. Zdaj sem bil jaz tisti, ki sem živahno pr

(Konec prihodnjic)

(Konec príhody)

Odborniki in poslanci že evidentirani

V soboto in nedeljo se bo do v brežiški občini sestale krajevne kandidacijske konference. V Brežicah bo konferenca prihodnji teden. Po krajevnih organizacijah je predvolilno vzdušje zelo razgibalo občane. Skoraj povsod so že evidentirali odbornike. Za republiško skupščino je doslej evidentiranih 14 poslancev, za zvezne 20. Od teh jih je že 5 odklonilo poslansko dolžnost. Občinska kandidacijska konferenca bo 27. februarja.

Borci prosijo za posojila

Pri Zvezi združenj ZB v Brežicah je zaprosilo za stanovanjsko posojilo 375 borcev. Za nakup stanovanj se je prijavilo 45 interesentov, za popravilo stanovanj ali stanovanjskih hiš pa 330. Skupna vsota, za katero prosijo, znaša 7.334.500 dinarjev. Iz sredstev, ki jih je lani nakazal republiški odbor ZZB NOV, in iz udeležbe občinske skupščine je lani dobilo posojilo za ureditev stanovanjskih hiš 16 kmetov borcev.

Predlogi borcev za severno mejo

Za predsednika odbora Zveze borcev-prostovoljcev za severno mejo v letih 1918-1919 so v Brežicah izvolili Vinka Bavca. Novi odbor čaka obsejne delovne naloge. Zavzemal se bo predvsem za izenačenje pravic borcev prostovoljcev in borcev mobilizirancev, da bi člani vsaj zadnja leta preživeli v večjem zadovoljstvu. Brežiška občinska skupščina sicer pomaga socialno ogroženim borcem, vendar je to premalo. Borci imajo svojo organizacijo šele eno leto. Veseli so, da so se tako združili. Vseh skupaj je nekaj nad 80.

Kulturna razgibanost

V brežiški občini deluje osem pevskih zborov. Sedem dramskih skupin vadi odrska dela, ki so si jih izbrale za letošnji nastop. Tudi na šolah je ta dejavnost zelo živa. Ponekod imajo lutkovne skupine, drugod folklorne ansamble, pevske zборе pa skoraj povsod.

V občini je 18 knjižnic. V Brežicah so kar tri: v prosvetnem domu, v bolnišnici in domu JLA. Matična knjižnica ima razen tega še deset potujočih kovčkov za bralce v okoliških krajih.

NOVO V BREŽICAH

PRIPRAVE NA PUSTOVANJE so se že začele. Karnevalske sekcije obeta za letošnji marec novega. Sestaja se redno vsak teden in program je v glavnem že izoblikovan. Za Brežičane bo prijetno presenečenje gostovanje znane humoristke Nele Erčičnikove iz Zagreba. Zaprošili so jo za sodelovanje na zasedanju pustnega parlamenta, ki bo v torek, 18. februarja zvečer. Pusta letos ne bodo spustili po Savi. Pogrebni sprej bo po spremilu do kraja, ki je določen za izstrelitev v vesolje. In še tole presenečenje čaka občane: v kratkem bodo izšle Pustne novice iz brežiških vrhov kot popolnoma samostojno pustno glasilo.

STOLP BODO ZIDALI. Člani delavskega prosvetnega društva Svoboda Brežice-okolica bodo pomagali gasilec pri postavljanju gasilskega stolpa v Sentenartu. Po dograditvi jim bo društvo omogočilo večji prostor za nape. Premiero MANDRAGOLE so nape-

Pomlad na brežiški tržnici. (Foto: Jožica Teppey)

Z OBISKA V KRAJEVNI SKUPNOSTI Čoln, največja pridobitev

Ce dela predsednik, mu sledijo tudi drugi

Kmečki gospodar Ivan Hrastovšek iz Zatoke pri Brežicah je občinski odbornik in še predsednik krajevnih skupnosti Zatok-Bukošek. Z dobrim zgledom, ki ga je pokazal s svojo delavnostjo, je pridobil za skupne akcije veliko vaščanov. V nekaj besedah bo povedal o delu in načrtih KS.

»Tovariš Hrastovšek, kako dolgo ste že predsednik krajevnih skupnosti?»

»Od ustanovitve, to pa je približno pred enim letom.«

»Kaj vse ste napravili v tem času?»

»Na razpolago smo imeli tri tisoč dinarjev, toda napravili smo mnogo več zastonj kot za denar. Skrbeli smo za ceste in navažali naše gramoz. Vaščani so prišli na pomoč pri nakladanju in posipavanju. Za to zaslužijo pohvalo. Za razumevanje smo hvalili tudi predsedniku občinske skupščine Vinku Jurkasu in cestnemu nadzorniku Antonu Rebselju, ker smo z njunim posredovanjem dobili tovarnjak. Med svoje največje uspehe prištevamo nakup čolna za vas Trnje. Potrebnovali ga bomo za reševanje ob morebitnih poplavih. Prebivalci so že več let zaporedoma pritiskali na občino, da bi prišli do čolna. Nadejali so se celo, da bodo denar zanj prejeli od republike, končno pa jim je to željo izpolnila krajevena skupnost.«

»In kakšni so vaši načrti?»

»Napeljava javne razsvetljave na Črncu in od mesta proti železnici v Bukošek, skrb za vaše ceste in še več tega. Zelo si želimo, da bi podaljšali mestni vodovod in napeljali v hiše tekočo vodo.«

J. TEPPEY

IVAN HRASTOVŠEK

Konferenca SZDL v Brežicah

Občinska konferenca Socijalistične zveze v Brežicah je na seji 1. februarja sprejela osnutek volilnega programa, o katerem bodo na kandidacijskih zborih razpravljali volivci po vsej občini. Priporočila in predlogov je že zdaj precej. Zveza komunistov je na seji konference dva dni pred tem predlagala, da bi morali program dopolniti z jasnejšimi zahtevami, in sicer tako, da bo bodočo skupščino zares vezal na naloge, ki jih od nje zahteva.

Pri izbiri kandidatov si bodo marsikje pomagali z ugotovitvami o dosedanjem delu skupščine. Pomanjkljivosti najbolj opozarjajo, kakšen bi moral biti odborniški sestav, da bo kos dolžnostim v pri-

Nov rešilni avtomobil so kupili

Akcija, ki jo je lani začel Vlado Černe iz Zakota pri Brežicah, je končana. Za nakup novega reševalnega avtomobila so občani in delovne organizacije nakazali 11.000 dinarjev.

Zdravstveni dom je avtomobil že kupil in reševalci vozijo z njim. Pri novomeški tovarni IMV so jim ga prodali na odplačilo, ker je polna cena precej večja od zbrane vsote. Razliko bo poravnal zdravstveni dom Celje. Novi avtomobil bodo uporabljali predvsem za prevoz hudo bolnih občanov. Za taksi prevoze so jim v Celju obljubili osebni avtomobil znamke FIAT.

Z OBČINSKE KONFERENCE ZKS V BREŽICAH Komunisti — soodgovorni za volitve

Stari sklepi veljajo še naprej — Veliko dogovorov je ostalo neizpolnenih, zato pričakuje konferenca od članstva več odgovornosti in delovne vneme — Volilne priprave, dolžnost za vsakogar v ZK

Člani občinske konference ZKS v Brežicah so se danes teden zbrali na redni seji. Na dnevnem redu je bilo poročilo o izpolnjevanju sklepov prejšnje seje, obravnava volilnega programa SZDL in kadrovskih načel pri bližnjih skupščinskih volitvah, volitve delegatov za kandidacijske konference in obvestilo o pripravah na proslavo 50-letnega jubileja jugoslovanske Komunistične partije.

O tem, kako so komunisti uresničevati sklepe minule konference, je poročal sekretar Franc Bukovinsky. Dejal je, da je bilo takoj po seji opaziti precej živahnosti in pripravljenosti za urejanje nakazanih vprašanj, da pa je začetna vnema kmalu ponehala. V nekaterih organizacijah tudi niso znali prenesti sklepov v svoj delovni krog, niso znali izpeljati iz njih, kaj lahko ukredujejo njihovi člani in kolikšno odgovornost lahko sprejmejo. Mnogi komunisti v podjetjih, solah, krajevnih skupnostih in društvih pa so pravilno dojemali, kaj jim nalaga konferenca, zato so se uveljavili in si pridobili ugled. Marsikje bi se organizacije SZDL brez njih hitro razšle. Žal pa so še vedno kraji, kjer se člani ZK izogibajo delu v drugih družbenih organizacijah.

Tov. Bukovinsky je izrazil bojazen, da je morda že prepozno, da bi skupščina vplivala na delitev dohodka v občini, ker podjetja že sprejemajo zaključne račune. Ugotovljeno je namreč bilo, da so osebni prejemki in sredstva za družbeni standard v občini hitreje večajo kot družbeni proizvod. Sklad za nova delovna mesta je skupščina ustanovila, vendar do zdaj še ni oživel. Lahko bi se zgodilo, da zanj ne bo veliko ostalo, če bodo delovni kolektivi zdaj razdelili ves denar. Predsednik občinske skupščine Vinko Jurkas je

Kandidacijske konference

V ponedeljek, 3. februarja, so se v delovnih organizacijah občine Brežice začele kandidacijske konference. Na njih bodo delavci predlagali kandidate za odbornike občinske skupščine in izvolili delegate za občinsko kandidacijsko konferenco. Tudi o imenih kandidatov za republiške in zvezne poslance se bodo pogovorili. V nekaterih občinah 65. zvezne volilne enote so jih že evidentirali.

Pustno veselje v Pišecah

Društvo prijateljev mladine v Pišecah prireja za pioniere in pionirke pustno rajanje v soboto, 15. februarja. Najlepe se maske bodo nagrajene. Na karneval vabi društvo tudi odrasle. Za to priložnost bodo bogato obložili mize. Izkupiček bo društvo uporabilo za nakup igrač in drugih potrebščin za malo šolo.

»Vse je vnaprej določeno«

Čeravno se mandatna doba odbornikom še ni iztekla, so v brežiški občini že pripravili analizo dosedanjega dela skupščine. Vanjo so vključili tudi odgovore odbornikov. Tretjina med njimi je v anketi izjavila, da precej odbornikov ne razpravlja zaradi tega, ker je vse vnaprej določeno in s svojo razpravo ne bi mogli ničesar spremeniti. Tisto, kar je v odgovoru z upravo sklenil svet, po njihovem mnenju ostane, ne oziraje se na ugovore.

Nekateri odborniki ocenjujejo to molčečnost drugače. Prepričani so, da njihovi tovariši v skupščini molče zaradi tega, ker jih stvari ne zanimajo, ker so premalo seznanjeni z gradivom in problematiko, ki jo obravnava skupščina, pa tudi zato, ker nimajo govorniških sposobnosti.

Manj honorarno zaposlenih

Po najnovejših podatkih je v brežiški občini samo še 23 honorarno zaposlenih delavcev, od tega le 14 s polnim delovnim časom. Devet je takih, ki delajo samo po nekaj ur tedensko. Od 23 honorarnih delovnih mest jih je bilo do sedaj razpisanih osem. S temi podatki je seznanil član občinske konference sekretar Franc Bukovinsky.

Priprave na jubilej ZKJ

50. obletnico KPJ in SKOJ bodo v Brežicah počastili z razstavo o revolucionarnih gibanjih v Spodnjem Posavju, ki jo bo prikazal Posavski muzej. Z zgodovino Komunistične partije bodo na seminarju seznanili tudi predavatelje zgodovine na solah, zato je pripravljali odbor predvidel zanje seminar. Pionirski odredi bodo imeli v počastitev tega jubileja svečane zборе, učenci pa bodo pisali v šolah naloge na to temo. S prireditelji proslav in drugih prireditev bo sodelovala tudi cerkljanska garnizija in jih obvestila o svojem programu.

Pomoč nadarjenim otrokom

Odiok, po katerem občinska skupščina omogoča denarno podporo nadarjenim dijakom in študentom, iz revnih družin, je bil v brežiški občini zelo dobrodošel. Zdej verjetno še ne vedo vsi, vendar jih kljub temu prejema študijsko pomoč že 32. štiri najst jih je iz kmečkih družin, devet iz delovnih in devet iz družin upokojevcov. Nekaj prošenj je bilo zavrnjenih zaradi slabega učnega uspeha, nekaj zaradi družinskih dohodkov. Dijaki prejema do 350 dinarjev mesečno, študenti višjih in visokih šol pa do 450 dinarjev.

prej, prav tako priporočila za združevanje podjetij znotraj občine, kakor tudi navedenost stikov navzven. Odnosi med obrati in matičnimi podjetji so še vedno nezadovoljivi in tudi poskusi občinske skupščine za izboljšanje se niso posrečili.

Konferenca je podaljšala veljavnost vseh starih sklepov in sprejela nekaj novih. Med novimi dolžnostmi, ki so jih komunisti sprejeli, je predvsem sodelovanje članov ZK v pripravah na volitve. V okviru socialistične zveze, sindikata in drugih organizacij se morajo boriti za to, da bodo v predstavnosti telesa predlagani ljudje, ki bodo lahko uspešno in odgovorno opravljali zaupane jim funkcije.

Za volilni program SZDL so udeleženci menili, naj ga kot osnutek opravljajo po vsej občini in nato sprejemajo z vsemi potrebnimi dopolnitvami.

J. TEPPEY

Nagrade dr. Ivana Ribarja

V ponedeljek, 3. februarja, so pionirji osnovne šole bratov Ribar iz Brežic položili šopek rdečih nageljnove grob dr. Ivana Ribarja na mirogojskem pokopališču v Zagrebu. Pokojni revolucionar in prijatelj mladine je umrl 2. februarja lani. Dr. Ivan Ribar je imel nagelne zelo rad in iz rok brežiških pionirjev jih je presrečen sprejel tudi ob zadnjem obisku v Brežicah 25. junija 1967.

Šolarji za 8. februar

V Brežicah ne bo javne Prešernove proslave. Gimnazijska mladina pripravlja kulturno prireditev zase, osnovne šole pa bodo počastile pesnikove spomin na razrednih proslavah.

RADIO BREŽICE

PETEK, 7. FEBRUARJA: 18.00 do 18.25 — Nove plošče RTB, obvestila in reklame. 18.25—19.30 — Glasbena oddaja — Izbrali ste sami.

NEDELJA, 9. FEBRUARJA: 11.00 — Domače zanimivosti — Ob 120. letnici Prešernove smrti — Priprave na volitve v občini Krško — Za naše kmetovalce: Jože Vovč — Kako kljub lanskoletni suši lahko povečamo proizvodnjo mleka — Iz slovenske glasbene zakladnice — Maki Topiček: Ocenja turizma v letu 1968 — Pozor, nimajo prednosti! 13.00 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 11. FEBRUARJA: 18.00 do 19.00 — Svetujemo vam — Jugotom vam predstavlja — Iz naše glasbene šole — Sportni komentar — Obvestila in filmski pregled. 19.00—19.30 — Mladinska oddaja pri mladih na čateu.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Tatjana Travnikar, hči uslužbenke iz Brezine, se je poparila po obrazu; Anton Pečec, kmet s Vinjega vrha, je padel na cesti in si poškodoval glavo; Petar Tik, vič kmet iz Prigorja, je padel v hlevu in si poškodoval levo ključnico; Marija Zohar, upokojenka iz Brežice, je padla na pločniku in si zlomila desni kolik; Ijubica Ban, hči kmeta s Kapelskega vrha, je padla na poti in si zlomila levo nogo.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Zorica Moškon iz Brežice — Miro, Ana Pinterič iz Bizeljke vasi — Franca, Martina Kočar iz Brežice — Vando, dr. Mira Kosej iz Brežice — Primoka, Duška Sušulid iz Brežice — Igorja, Ana Jurkas iz Dobove — Silva, Pavla Balas iz Arnovih sel — deklico, Neta Kostanjšek iz Dednje vasi — deklico, Milena Rožman iz Anovca — Jožeta, Marija Kenk iz Zagreba — Bogdana, Frančiška Mirt iz Rožnega — dečka, Breda Koritnik iz Brežice — dečka, Justina Hribšek iz Pišec — Stanislava, Marija Komplet iz Marija Dobje — Tomislava.

BREŽIŠKE VESTI

Zveza in republika še vežeta roke odbornikom občinskih skupščin

Obeta se trda proračunska bitka — Kdo bo kriv, če bo šolstvo spet prikrajšano; morda odborniki? Kaj pa, če so napovedi le preveč črne?

Proračun za letos bo občinska skupščina v Krškem sprejela še ta mesec. Na seji 31. januarja so odborniki zvedeli, kakšnih izhodišč naj bi se v občini držali, ko bodo sestavljali plan proračunskih dohodkov in izdatkov. V razpravi je prevladalo mnenje, da pri odločanju finančnih virov skupščina še vedno nima prostih rok, zato tudi ne more zadovoljiti vseh potreb.

V ospredju sta bili dve vprašanji: kako pravično razdeliti proračunsko vsoto na vse porabnike po najbolj nepristranskih merilih in kako uskladiti dohodke s potrebami?

Trenutni podatki niso nič kaj razveseljivi. Težave nastajajo zlasti pri prispevku iz osebne dohodka iz delovnega razmerja. Ta namreč še vedno predstavlja 45 odstotkov vseh proračunskih dohodkov. Po republiških smernicah naj bi se stopnja občinskega prispevka zmanjšala od lanskih 4,74 odst. na 3,95 odst. Razlog za zmanjšanje je v tem, da bi delovnim organizacijam vendarle ostalo več denarja. Vse to je lepo zamišljeno, toda odborniki so ugotovili še nekaj drugega: zveza je tudi sama zmanjšala ta prispevek, povečala in vpletla pa je nove prometne davke in z njimi obremenila potrošnike.

Da bi občinska skupščina vsaj minimalno ustregla proračunskim porabnikom, bi morala doseči stopnja prispevkov iz osebne dohodka 4,53 odst. V tej stopnji je že predvideno šestodstotno povečanje osebnih dohodkov.

Prispevek od kmetijstva naj bi se povečal za 19. odst. Če bi se pri prispevku iz osebne dohodka držali stopnje 4,53 odst., potem bi se proračun v primerjavi z lanskim letom povečal za 1,9 odst. Računati je treba tudi na to, da nastajajo nove potrebe (vseljudska obramba, ter soudeležba pri vzdrževanju železniških prehodov).

Večje so tudi zahteve socialnega skrbstva, zdravstva, sodstva in drugih dejavnosti. Šolstvo bi potrebovalo več, kot skupščina lahko nudi. Osebnih dohodkov je možno povečati le za sedem odstotkov, s tem pa šolniki še ne bodo izenačeni z delavci v gospodarstvu. Sprejemanje proračuna torej ne bo lahko, kot doslej še nikoli ne.

Krajevni praznik na Senovem

Na Senovem pripravljajo za soboto, 8. februarja kulturno prireditev, s katero bodo počastili svoj krajevni praznik. Na slovesnosti se bodo spomnili tudi obletnice smrti velikega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Program pripravila domača Svoboda s svojimi sekcijami. Nastopila bo tudi šolska mladina. Proslava bo ob 17. uri. Družbena organizacija in šola vabijo prebivalstvo, da s svojo prisotnostjo počasti obe spominski obletnici.

Mladina v Koprivnici oživlja

Mladinski aktiv v Koprivnici šteje okoli 50 članov, a se še vedno vključujejo novi. Mladino so privabili z novimi prijemi. Vsako nedeljo prirejajo zanj plese v prostorih osnovne šole. Šoli so zelo hvaležni, da jim je pomagala. Na nedeljske plese prihajajo tudi mnogi začetniki, ker je to obenem plesna šola. Obiskujejo jo celo mladinci in mladinke s Senovega in Brezovega. Vodstvo aktiv je zadovoljno z odzivom. Meni, da mladine zdaj tudi za druge delovne oblike ne bo težko dobiti. Najpoglavnejše so dosegli: mladina se zbira.

Vabilo

Osnovna šola Krško vabi na svečano akademijo v počastitev 120-letnice smrti Franceta Prešerna. Proslava bo jutri, v petek, 7. februarja, ob 19. uri v Domu Svob. Program bodo izvedli prostovoljci osnovne šole in glasbene šole v Krškem.

Vabljeni!

Krzanovo družino iz Malega Podloga poznajo daleč naokoli. Ob semanjih dneh vozijo napredaj lončarske izdelke iz domače hiše. Pozimi ni najboljše sezona zanje. Kupčija bo zacvetela šele na pomlad, ko se bo začelo povpraševanje po cvetličnih loncih.

(Foto: J. Teppey)

VINKO POLJANEC O ZDRUŽENJU ZB KRŠKO

Zakaj bi samo tarnali, če si lahko pomagamo!

Denar bi nujno potrebovali za zdravljenje borcev — S stanovanji so zdaj preskrbljeni

Prišel je čas, ko vsako društvo, vsaka organizacija razgrinja pred člani obračun preteklega leta. Tudi krajevna organizacija Zveze borcev v Krškem je 1. februarja na občnem zboru ocenila delo v minulemu letu.

Vsaka organizacija ima svojo težavo in tudi v Zdrženju borcev jih ne manjka. O njih je predsednik tovariš Vinko Poljanec dejal takole:

»Povem vam, da sem kot predsednik organizacije zadovoljen z njenim delom. Vseh nalog sicer nismo izpolnili, ker jih moramo večinoma reševati z denarjem, tega pa nikoli dovolj. Dotacija občinske Zveze združenj borcev NOV nam ni zadostovala, zato smo si pomagali sami. Jeseni smo organizirali družabno prireditev, ki nam je navrgla 6 tisoč dinarjev čistega dohodka. Za ta denar smo kupili prapor. Za letošnji praznik dela ga bomo svečano razvili. Z denarjem, ki je še ostal, bomo pomagali bolnim članom, da si bodo privoščili letovanje in zdravljenje.«

»Kateri pa so tisti problemi, ki jih sami ne morete rešiti?«

»Veliko je še stvari, ki jim nismo kos. Stanovanjska vprašanja smo v glavnem odpravili z dnevnega reda. To nas veseli. Ni pa še urejeno klimatsko zdravljenje in zaposlovanje otrok članov naše organizacije. V teh stvarih nismo prišli daleč.«

Za zdravljenje bi potrebovali veliko denarja, saj je vsakomur znano, da je večina borcev slabega zdravja. Omenil sem tudi zaposlovanje otrok članov naše organizacije. Menim, da bi morali pristojni organi upoštevati priporočila združenj borcev. Več o naših težavah boste lahko zvedeli od članstva. Skupne ugotovitve bodo kačipot za sestavljanje delovnega programa za letos. Naši borci se dela ne boje. Vzorno jim pomagajo tudi učenci osnovne šole pod vodstvom ravnateljice Slavke Smerdela. Del finančnih sredstev si bodo tudi letos zagotovili s podobno akcijo kot lansko leto. Zato lahko rečemo, da

organizacija ZB mesta Krško ne spada med tiste, ki samo tarnajo, da za delo nimajo denarja.

KRISTIJAN PAVLIHA

Napotki gospodarstvenikom

V krški občini se je gospodarstvo okrepilo

Smernice za gospodarjenje v krški občini izhajajo še iz srednjeročnega plana iz leta 1966. Skupščina je na zadnji seji priporočila samoupravnim organom in vodstvom delovnih organizacij, naj še naprej krepijo gospodarsko rast.

Osnova za napredek je hitrejša modernizacija proizvodnje, poslovno sodelovanje in združevanje podjetij v občini ter odpiranje občinskih meja družabnikom z večjim kapitalom. Naraščati bi moralo tudi število tistih delovnih organizacij, ki navezujejo stike z oddalmci v tujini.

Skupščina se je v smernicah poimenovala obrnila na vrsto podjetij in jih spodbujala k napredku. CELULOZI priporoča nadaljnje širjenje. Rudniku na Senovem pospešena prizadevanja za preusmeritev proizvodnje, tovarni čokolade združitev ali poslovno sodelovanje z drugimi tovrstnimi podjetji. IMPERIAL naj bi sodeloval tudi pri gradnji nove pekarnice.

Gradbenemu podjetju SA VA priporoča skupščina boljše sodelovanje s podjetjem PIONIR in KOVINARSKO, da bo razvilo proizvodnjo gradbenega materiala. Od obeh konfekcijskih podjetij, LISCE IN LABODA, pričakuje, da bosta izpopolnili tehnološki postopek in zaposlili več ženske delovne sile.

AGROKOMBINAT naj bi razvijal kooperacijo z zasebnimi kmeti in povečeval prihodek na lastnih površinah. Poskrbeti mora čimprej za postavitev hladilnice, zasebni ke pa spodbuditi k obnavljanju vinogradov.

Trgovsko podjetje PREŠKRA bi boljše založila trgovine tudi na podeželju in na

daljevala s kreditiranjem nakupov v maloprodajni mreži.

Da bo napredovala gradnja stanovanj, morajo vsi uporabniki sklada skupne porabe namensko izločiti prispevek za stanovanjsko gospodarstvo. Skupščina bo zaostrišla urbanistično politiko in onemogočila dodeljevanje lokacij zunaj zazidalnih okolišev.

Na Vidmu tudi hokej. Mladinci in pionirji na Vidmu se kratkočasijo z novo športno igro, s hokejem na betonu. Z ukrivljenimi palicami in gumijasto žogico so se danes teden kosali med seboj, kdo bo dosegel več zadetkov. Razen zadetkov je bilo tudi nekaj ne-namernih udarcev po nogah.

(Foto: S. Dokl)

Jubilejna proslava bo poleti

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Krškem je na zadnji seji razpravljalo, kako naj poteka določanje kandidatov za občinske kandidacijske konferenice, in dalo napotke sindikalnim organizacijam za sklicevanje zborov. Na njih že evidentirajo kandidate za zore delovnih skupnosti, republiške in zvezne skupščine.

Na seji so ugodno rešili vloge za dotacije raznim organom, nakar so sklenili, da denarne pomoči ne bodo več dajali.

Letos praznuje Zveza sindikatov Jugoslavije petdesetletnico. Spomnile se je bodo vse organizacije, osrednja jubilejna proslava v občini pa bo poleti. Najbrž jo bodo vključili med prireditve v počastitev občinskega praznika.

Mladinska konferenca

V nedeljo, 9. februarja, bo v dvorani tovarne papirja občinska konferenca Zveze mladine Krško. Mladi bodo ocenili dosežanje uspehe in neuspehe v organizacijah in se dogovorili za sodobne oblike dela in večjo prizadevnost pri izpolnjevanju sprejetih nalog.

Poroke samo v Krškem

Na zadnji seji so se odborniki občinske skupščine v Krškem odločili, da se bodo zakonske zveze v prihodnje sklepale samo v Krškem. Za te priložnosti bodo uredili lepo dvorano. Odborniki so menili, da to za nikogar ne bo ovira, saj so že tudi sedaj imeli največ porok v središču občine. Avtobusne zveze s Krškim so ugodne, vendar to ni niti pomembno, saj je skoraj ni več para, ki bi prišel k poroki peš.

Zahteva po novi delitvi članarine

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Krškem je te dni podprlo predlog nekaterih sindikalnih organizacij za spremenjeno delitev članarine. Za svoje redno delo bi le-te rade zadržale več denarja, kot jim ga ostane sedaj. Dokončen ključ za delitev članarine bo predsedstvo določilo naknadno.

KRŠKE NOVICE

FEBRUARJA POLITIČNA ŠOLA. Delavška univerza bo tudi letos organizirala politično šolo. Pričetek bo 24. februarja. Šola bo trajala neprekinjeno 12 dni. Največji slušatelj je prijavljen iz delovnih organizacij. Kvaliteta predavanj v politični šoli je prav dobra. Tako je menila posebna komisija pri CK ZKS, ki spremlja politično izobraževanje po občinskih centrih in delovnih organizacijah.

DNEVNO ODSOTNIH 48 DELAVCEV. V tovarni papirja je v preteklem letu vsak dan izostalo 48 delavcev zaradi bolezni povprečno 48 delavcev. Zaradi tega so izgubili 17.500 delovnih dni. Na tako veliko odsotnost so precej vplivale tudi nesreče pri delu in na poti na delo. V minulemu letu se je pripetilo 110 nesreč pri delu, 20 pa na poti na delo. Zaradi teh nesreč so izgubili 1700 delovnih dni.

CENE ZA LETOVANJE NESPREMENJENE. Čeprav smo sredi zime in nas še več mesecev loči od počitniške sezone, je UO počitniške skupnosti še predvidel cene dnevnega penziona v počitniškem domu v Materadi pri Počreču. Cene bodo ostale enake lanskeletnim. Tako bo potrebno odšteti za dnevno bivanje odraslih članov skupnosti 23 din, za otroke do 3. leta starosti 8 din, do 10. leta pa 12 din. V ceni penziona za odrasle je všteta tudi turistična taksa. Nečlani skupnosti

bodo plačali nekoliko višje cene. Cene penziona bodo spremenili le, če se bodo zvišale cene živil.

NOVEMBRA 391 BREZPOSELNIH. Po podatkih mesečnega glasila Komunalnega zavoda zaposlovanja delavcev je bilo v novembru preteklega leta prijavljenih 391 brezposelnih občanov. 249 prijavljenec je brez premoženja, 35 je lastnikov zemlje, zemljo v družinski skupnosti pa ima 111 prijavljenih. Med prijavljenimi je tudi 6 pripravnikov s končano šolo, ki čakajo na ustrezno zaposlitev. Podatki so nekoliko zakasneli, vendar se stanje brezposelnosti v januarju bistveno ni spremenilo.

REZERVACIJE ZA PUSTOVANJE. V hotelu Sremlje bo v soboto, 15. februarja, pustno ranjane. Zanimanje za prireditve je veliko, saj je rezerviranih že precej mest. Za rezervacijo je treba odšteti 35 din, in sicer 15 din za vstopnico, za 20 din pa bo lahko vsak gost jedel in pili. Izbrali in nagradili bodo tudi najlepšo masko. Pohitite z rezervacijami, čaka vas nagrada!

TONE ZALOKAR — NOVI PREDSEDNIK SINDIKATA. Nedavno so v tovarni papirja izvolili novo vodstvo osnovne organizacije sindikata. Operativno delo bo opravljalo 15-člansko predsedstvo. Za predsednika sindikalne organizacije so izvolili Antona Zalokarja.

Osredok: občinska pomoč je le »kvas«

Vaščani zaselka Prevolje in vasi Osredok, ki imajo na skrbi vaško pot od Osredka do Križev v razdalji treh kilometrov, niso zadovoljni z zadnjo delitvijo denarja, ki ga je nakazala občina. Pri tem pa je treba reči, da lani za popravila potov niso naredili nobene ure prostovoljnega dela. V Osredku in Prevoljah živi vsega 29 ljudi. S 75,40 dinarji se ne da kaj prida pomagati, ker je ta vaška pot najslabše urejena. Rešitev bi bila v tem, da bi ljudje teh dveh naselij posnemali druge vaščane, na primer iz Reženca, Hudega brezja, Rovišč, Primoža, Spodnjega Zgor. Impolj in Orel, ki so v sodelovanju s krajevno skupnostjo že dosti naredili. Prevoljčane in Osredčane bi podprli tudi vaščani iz Male in Velike Hubajnice, ki imajo že več let v načrtu cesto od Zavrata do Hubajnice.

Novi prostori in aparature za sevniško ATC

JUTRI BODO NA SESTANKU v Sevnici razpravljali predstavniki nekaterih podjetij in občinske skupščine skupaj s predstavnikom Podjetja za ptt promet Novo mesto o financiranju prostorov in nove aparature za avtomatsko telefonsko centralo v Sevnici. Obenem bodo s predstavniki Kreditne banke iz Celja obravnavali poslovno sodelovanje med to banko in sevniskimi komitenti.

Predvolilna vnema

Znak bližajočih se volitev niso samo kandidacijski zbori po krajevnih organizacijah SZDL v občini, ki bodo v tem tednu: tudi nekateri občinski organi bodo že v tem tednu razpravljali o volilnih enotah in zborih delovnih ljudi po terenu in v delovnih organizacijah, ki pomenijo pripravo na razpravo v občinski skupščini. Kljub temu da se po predvidevanjih število odbornikov ne bo menjalo, se bo gotovo spremenila struktura odbornikov v zboru delovnih skupnosti, ker bodo v ta zbor volili odbornike glede na število zaposlenosti v posameznih skupinah delovnih ljudi.

32 konferenc

V četrtek, 30. januarja, sta bila v Sevnici in Krmelju posveta z vodstvi krajevnih organizacij, kjer so obravnavali organizacijske priprave na bližnje kandidacijske konference in volilni pravilnik. Skupno bo v občini 32 kandidacijskih konferenc, toliko, kot je krajevnih organizacij SZDL.

SEVNIŠKI PABERKI

KJE DO PRAZNIKA AS-FALT? Pristojni preučujejo predlog, naj bi do stoletnice tabora asfaltirali v Sevnici cestni odsek mimo žage in Jugotarnina. Cesta na Dobrovo do zdravstvenega doma ter uredili križišče pri domu TVD Partizan in pri železniški postaji. To delo naj bi bilo opravljeno do 15. aprila, veljalo pa bi 320.000 din. Del naj bi prispevali prebivalci ter tovarni JUGOTARNIN in KOPITARN, naj bi tudi pomagali; če se to ne bi zadoščevalo, pa bi uporabili tudi del komunalnih taks od motornih vozil oziroma prispevek za uporabo mestne zemljišča.

USPELA DOBRODELNA AKCIJA. Bojazen, da ob gostovanju Slovenskega instrumentalnega kvinteta v Sevnici in Krmelju ne bo dovolj obiskovalcev, je bila po-

Tako se tovorijo drva iz težje dostopnih gozdov nad Jelovecem. O razvoju gozdarstva v volilnem programu ni povedanega kaj več, več prostora bo gozdarstvo dobilo v programu razvoja kmetijstva, s katerim je življenjsko povezano.

(Foto: Legan)

KAJ OBETA VOLILNI PROGRAM PREBIVALCEM SEVNIŠKE OBČINE

V 4 letih še tisoč delovnih mest

Doslej so družbene službe preveč zaostajale – V prihodnje: gradnja vrtca, zdravstvenega doma, modernizacija ceste Krško-Radeče

Socialistična zveza je pripravila predlog volilnega programa, ki je zdaj v javni razpravi, dokončno pa bo sprejet na bližnji seji občinske konference SZDL. V njem so obdelani tudi kriteriji za izbiro kandidatov za odbornike in poslance, pri čemer je posebno poudarjena prizadevnost, poštenost, volja in predanost za delo v skupščini. V predlogu je tudi zapisano, da je treba evidentirati dovolj veliko število kandidatov, zlasti mladine, žensk, naprednih kmetovalcev in delavcev, nova občinska skupščina pa naj bo odraz strukture prebivalstva.

Preden navedemo nekatere najvažnejše podatke o gospodarnosti in prihodnje, najprej nekaj števil iz minulih 4 let.

Leta 1965 je znašal narodni dohodek na prebivalca sevniške občine 3.265 novih dinarjev, v vsej Sloveniji pa 6.763 din. Povprečni zaslužki v občini so bili takrat 533 din. Lani je bilo zaposlenih v družbenem sektorju že 3160 ljudi, v druge občine pa se jih je vozilo na delo še 950. V gospodarstvu je zdaj povprečni zaslužek 837 din, v družbenih službah pa 944 din. Vrednost celotnega dohodka na prebivalca se je povečala za polovico, vendar je še vedno pol manjša od republiškega povprečja.

V zadnjih štirih letih se je po zaslugi LISC in JUTRA-NJKE izvoz povečal za tretjino, v investicije je bilo vloženo 37.732.000 din, zgrajeno je bilo 195 novih stanovanj. Za to obdobje je značilno, da so bili v proizvodnji doseženi večji uspehi kot v družbenih službah. V gospodarstvu je na najslabšem kmetijstvo, v družbenih službah pa zdravstvo in otroško varstvo.

Program vsebuje naslednje napovedi za prihodnja štiri leta.

Sevniška občina bo v štirih letih pridobila 1000 novih de-

lovnih moči, za kar je potrebno vložiti 60 milijonov dinarjev. Ta napoved ima za osnovo načrte domačih podjetij. Zaposlenost se bo torej močno povečala – skoraj za tretjino. Število prebivalcev občine se v 4 letih poveča skoraj na 500 ljudi in so nova delovna mesta nujno potrebna.

Predvideno je, da se bo letni dohodek povečeval za

10. odst. na leto, narodni dohodek za 9 odst., zaslužki pa za 8 odst. Posebno je v programu poudarjen razvoj cestne mreže in terciarnih dejavnosti, za kmetijstvo pa bo sestavljen poseben dolgoročni program razvoja.

V programu je predvidena gradnja novega zdravstvenega doma v Sevnici, ureditev otroških varstvenih ustanov v Sevnici in v Krmelju, modernizacija poštnih služb, s pomočjo tesnejšega medobčinskega sodelovanja pa je predvidena ureditev šolstva za duševno prizadete otroke. Krajevne skupnosti bodo dobile v prihodnje še večjo denarno pomoč, ker so upravičile svoj obstoj.

M. L.

MLADINA O PREDVOLILNIH PRIPRAVAH

Kandidate izbrati le javno in demokratično

Mladi so nezadovoljni s preveč zapletenimi volilnimi pripravami ter s slabim obveščanjem

Prve seje problemske konference občinske organizacije ZMS v Sevnici, ki je bila 27. januarja, so se udeležili mladinci iz 15 aktivov, razen njih pa tudi predsednik občinske skupščine. Posvečena je bila pripravi na volitve, delu v aktivih ZMS in v specializiranih organizacijah.

V razpravi so mladi menili, da zaradi zapletenosti volilnega postopka in nejasnosti glede sestave skupščin večina volivcev ne ve, pri čem je, vse to pa spodbuja zaostale sile v družbi, ki pozivajo na red, dosežen na dvomljiv način. Tudi mladina pogoša jasno zakonodajo, temeljito obveščanje in pravočasne priprave na tako pomembno politično akcijo, kot so volitve.

Mladi se zavzemajo za to, da bi kar najbolj izkoristili neposredne oblike kandidiranja – zbere volivcev in demokratično izbrali tudi delegate za kandidacijske konference. Mislijo je treba tudi na udeležbo mladih v skupščinskih organih in skupščinah.

Sestav občinske skupščine je nujno spreminjati v skladu s spreminjanjem strukture prebivalstva v občini. Na seji so govorili o volilnih programih in potrdili zahtevo, da je treba kandidirati na podlagi volilnih programov in jasno določenih kri-

terijev kadrovanja. Predsednik ObS Franc Molan je prisotne obvestil, da bo na prihodnji skupščinski seji zahteval od odbornikov, naj predložijo pismeno obrazložitev svoje odborniške aktivnosti.

Z OBČNEGA ZBORA V KRMELJU 24. JANUARJA

KRMELJ: 20 let „Svobode“

Razen kulturnih prireditev v čast jubileja je v načrtu tudi gradnja rokometnega igrišča

Čez 80 ljudi, med njimi tudi veliko mladih, se je udeležilo letošnjega občnega zbora »Svobode« v Krmelju, kamor štejejo tudi športne sekcije.

Kot so ugotovili na občnem zboru, je bil program dela lani v celoti uresničen. Posebno uspešni so bili krmeljski rokometarji, ki so med dvanaajstimi ekipami v LCL zasedli v jesenskem delu tekmovalja odlično tretje mesto. Lepe rezultate sta dosegli tudi šahovski in kegljaški sekciji. Koliko cenijo uspeh rokometarjev tudi drugod, dokazuje priznanje, ki ga je za 15-letno delo dobil vodja rokometarjev Marjan Zaman.

V Krmelju so lani gostovale različne dramske skupine in zabavni ansambli.

PRISPEVKI KMETIJSTVA – 8,4 ODS. VEČJI

Proračun je v stiski

Manjka 1.669.000 novih dinarjev – Mnenje načelnika oddelka za gospodarstvo – Izhod?

Občinski proračun bo imel po dosedanjih računih letos 6.318.000 novih dinarjev dohodkov ali 1,5 odst. več kot lani. Pri tem je računano, da bo dal prispevek od osebnega dohodka iz delovnega razmerja le 0,3 odst. več kot lani, prispevek od kmetijstva 8,4 odst. več, prometni davek 17,2 odst. več, obrtna dejavnost pa 2,6 odst. oz. 5,3 odst. več.

Če bo občinska skupščina namenila za šolstvo toliko, kot je predvideno po kriterijih republiške izobraževalne skupnosti (pol več kot lani), bi ostalo za financiranje drugih služb in drugih izdatkov 3.361.989 dinarjev, kar znaša le 179,33 dinarjev na prebivalca.

Načelnik oddelka za gospodarstvo pri občini Ivo Pintarič nam je na vprašanje o notranjih rezervah odgovoril, da le-teh ni, ker so že tako za 770.000 dinarjev zmanjšali zahteve porabnikov občinskega proračuna.

Dejal je tudi, da so se pojavile nove obveznosti, ki jih je nujno potrebno poravnati. Sem štejejo: anuitete, zahtevki železnice za železniške prehode, večji izdatki za socialno in zdravstveno

varstvo ter financiranje državnih organov. Dodal je, da je kriterij proračunske porabe – 200 din na prebivalca, ki ga je predlagal tudi republiški izvršni svet – nevzdržen in za pol prenizek.

M. L.

Na vrsti so še gostovanja

Mladinski kolektiv s Studenca je nedavno tega priredil v prostorih osnovne šole dobro pripravljenih »Sto minut smeha in zabave«, v kar je mladina vložila veliko truda. Za uspel nastop, ki žal ni bil najbolj obiskan, ma največ zaslug ravnateljica osnovne šole tov. Brinovčeva. V bližnji prihodnosti bo mladina s to prireditvijo obiskala oskrbovance v Domu počitka na Impolci in še nekatere druge kraje.

Studenec: kako dokončati dom?

Čez 4000 prostovoljnih delovnih ur so opravili prizadevni gasilci Studenca za svoj gasilski dom. V prostorno dvorano so že lani napeljali elektriko, da pa bi vse delo dokončali, potrebujejo še okoli 4 milijone starih dinarjev. Studenci so prepričani, da bi lahko znova oživili nekdanjo kulturno dejavnost, če bi le imeli primerno prostore. Prošnjo za pomoč so poslali tudi občinski skupščini v Sevnico. Dom bi lahko uporabljale vse organizacije na Studencu.

Inž. Pelikan bo predaval

Inž. Zvone Pelikan, ki je 1. februarja nastopil mesto direktorja kmetijskega kombinata »ZASAVJE«, bo v organizaciji sevniške delavske univerze predaval o umetnih gnojilih in škroplivih v naslednjih vaseh: danes na Malkovcu, 10. februarja na Studencu, 12. v Budni vasi, 13. na Telčah, 14. na Primožu, 17. v Orehovem, 20. v Zabukovju in 24. februarja v Sentjanžu. Vsa predavanja bodo ob 17. uri.

Kogar zanima zdravstvo

Razen Rdečega križa bo na željo članov Socialistične zveze delavske univerze priredila v nekaterih krajih tudi zdravstvena predavanja. Predavali bodo: dr. Jurij Pesjak, dr. Stefan Humar, dr. Marija Pesjak, Marija Jeler, Kristina Štojs in Jože Kostrevec. Na Primožu, v Zabukovju in na Bregu je predavanje že bilo, danes bo v Podgorju, 12. februarja na Malkovcu, 15. februarja na Vel. Cirknu, 15. v Trliču, 19. v Krmelju in 21. februarja v Sentjanžu, povsod ob 17. uri popoldne.

Loka: predlog za obnovo dvorane

Prosvetna dvorana v Loki je stara že čez 30 let. Na njenem odru je bila že lepa vrsta dramskih predstav in drugih kulturnih prireditev. Včasih je bila celo tako zasedena, da je bilo dvorano treba naročiti mesec dni prej.

V teku let je dvorana došla na dolga pot. Doslej je bila že delno obnovljena, za dokončanje pa je še vedno potrebno precej denarja in dela. Kako bi bilo, če bi se prebivalci tega kraja in okolice lotili prostovoljnih akcij in dokončno obnovili prosvetni dom, ki naj bi znova postal središče javnega življenja v Loki? Ljudje so z dosedanjim delom že dokazali, da bi to zamisel lahko izpeljali.

S. Sk.

Ukreniti vse, kar je mogoče!

Nujno je ustanoviti sklad za pospeševanje razvoja kmetijstva

Pol prebivalcev trebanjske občine živi od kmetijstva — na skupno 13.586 ha kmetijskih zemljišč. Ta zemlja je razdeljena na 3892 zasebnih posestev, ki imajo skupaj z gozdovi 73.377 parcel, tako da je povprečna velikost kmetijske parcele le 25 arov. Kar 62 odst. lastnikov te zemlje je starih nad 50 let. Mnogi izmed njih ne morejo plačevati družbenih obveznosti.

To so nekatera najvažnejša dejstva, ki jih je pri programiranju nujno potrebno upoštevati. Gotovo je tudi, da je v merilu občine potrebno ukreniti vse, da se bo položaj kmečkega prebivalstva stalno izboljševal.

Po mnenju komisije, ki je sestavljala program razvoja kmetijstva v naslednjih letih, mora družbeni sektor gospodariti tako, da bo sam pokrival svoje obveznosti, hkrati pa mora postati tisti organizator zasebne kmetijske proizvodnje, v katerega morajo imeti kmetovalci tudi zaupanje.

V prihodnje je nujno potrebno strogo ločiti obračun lastne proizvodnje kmetijske zadruge in obračun kooperacijske proizvodnje. V sodelovanju s kmeti ustvarjene presežke je treba vlagati v kreditiranje zasebne proizvodnje, v organizacijo trgovske mreže za prodajo kmetijskih pridelkov ter v proučevanje tržišča.

Upoštevati je treba priporočilo republiške skupščine in v občini ustanoviti sklad za pospeševanje kmetijske proizvodnje ter izdelati program razvoja kmetijstva v občini. Na ta način bi se delovni kmetijstva vračala v obliki pospeševalne službe. V sklad naj bi se zbirala sredstva zadruge, del prispevka iz osebnega dohodka od kmetijstva ter prispevek gozdarskih organizacij, ki morajo biti zainteresirane za obstojo kmetij v hribovskih in oddaljenih krajih. V pospeševanje šteje tudi izobraževanje.

Jutri Prešernova proslava

Jutri zvečer, 7. februarja, bo občinski svet kulturno-prosvetnih organizacij priredil v prosvetnem domu v Trebnjem proslavo slovenskega kulturnega praznika v spomin smrti našega največjega pesnika. Na akademiji bosta nastopila moški pevski zbor in ansambel iz Mokronoga, prireditelj pa je povabil tudi člana Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane Borisa Kralja in prvaka Staneta Severja, ki je bil že na svojem zadnjem nastopu v Trebnjem ob 50-letnici Cankarjeve smrti deležen velikega priznanja vseh obiskovalcev.

Naročite svoj list na domači naslov

Lovska družina Trebnje gradi pri Vrhrebnjem lovsko kočjo, od koder je zelo lep razgled po Temeniški in Dobrniški dolini, tja proti Kamniškim planinam. Pred kočjo so graditelji, med njimi tudi mojster Leopold Saje iz Čilpoha pri Trebelnem, ki je vodil tesarska dela. (Foto: Leopold Pavlin)

V loviščih - gospodariti

Lovci bodo zaostriili kriterije za članstvo — Težje bo tudi pridobiti dovoljenje za orožje

Na spodbudo Dolenjske lovske zveze je bil prejšnji teden v Trebnjem sestanek zastopnikov novomeške, sevnjske in trebanjske občine ter zastopnikov lovcev, na katerem so se dogovorili za nekatere pomembne odločitve.

Telefon postaja nepogrešljiv

Veliki Gaber je eno izmed večjih občinskih središč z močnim kmetijskim zaledjem. Da bo v kraju življenje hitreje utripalo, bo potrebno v bližnji prihodnosti postaviti telefonsko centralo in s tem modernizirati telefonske zveze. Trenutno je že skoraj 20 interesentov za telefonske naročnike, zato računajo, da bi zadostovala 40-številčna centrala.

Vel. Gaber: slušatelj cel več

Letošnja večerna kmetijska šola, ki jo je z denarno pomočjo kmetijske zadruge Trebnje priredila delavska univerza, je presegla pričakovanja. Običajno je namreč, da se sčasoma število slušateljev zmanjša na precej manj, kot je bilo vpisanih. Šola v Velikem Gabru je izjemna v tem, da se je v enem mesecu število celo povečalo — na 18, kar je spodbuda za organizacijo dopolnilnega kmetijskega izobraževanja v prihodnje. Šola bo trajala, dokler bo zanjo zanimanje; to pa je odvisno od začetka večjih kmetijskih del.

V ponedeljek je bilo spet treba v šolo. V Mokronogu so v počitnicah priredili smučarski tečaj, polno pa je bilo tudi sankališče pod gradom (na sliki), ki se steka na glavno cesto. (Foto: M. L.)

gradnja priročnih skladišč.

Da bi pridobili kar največ dohodka, se ne sme opuščati izkoriščanje manj rodovitnih zemljišč, ki jih je mogoče uporabiti za pridelovanje lupinastega sadja, ajde, prosa, za vinogradništvo in sadjarstvo, razen tega pa so primerna tudi za razvoj turizma.

Glede gozdarstva je v programu zapisano, da bi bilo treba ustanoviti gozdni sklad, ki bi omogočil uporabo dohodka iz dobrih gozdov za razvoj slabih gozdov.

Zdravko Jan iz Trebnjega je na nedeljskem pionirskem conskem prvenstvu v Črmošnjicah osvojil med 44 starejšimi pionirji odlično četrto mesto. Več o tekmovalstvu lahko preberete na športni strani.

Lanska bilanca krajevnih skupnosti

V minulem letu je 16 krajevnih skupnosti na območju trebanjske občine dobilo 175.000 novih dinarjev občinske pomoči, s samoprispevki in drugimi viri dohodkov je bilo zbranih 188.141 din, skupna vrednost del v krajevnih skupnostih pa je znašala 713.847 dinarjev. Popravili so 4 mostove, zgradili tri nove mostove, pet vodovodov, 4,8 km cest, rekonstruirali 17,3 km cest; posipanje in drugo vzdrževanje pa je bilo opravljeno na 107,8 km cest in vaških poti. Za tolikšne uspehe so razen prizadevanj vodstev krajevnih skupnosti in odbornikov zaslužni tudi vojski novomeške garnizije, ki so opravili za več milijonov starih dinarjev dela. Z denarjem pa sta pomagali tudi GG Brežice in Novo mesto.

V nedeljo prve kandidacijske konference

V petek, 31. januarja, sta predsedstvo in izvršni odbor občinske konference SZDL obravnavala osnutek volilnega programa in razpored kandidacijskih konferenc, ki bodo hkrati letne konference in zbori volivcev. Zaradi zakasnitve zakona o volitvah poslancev so bile kandidacijske konference prestavljene na čas med 9. in 16. februarjem, v petek, 7. februarja, pa bo v Trebnjem sestanek političnega aktivna občine, na katerem bodo obravnavali kandidate za volilne funkcije v skupščini in kandidate za poslance.

V nedeljo, 9. februarja, bodo prve kandidacijske konference: v Vel. Gabru ob 8. uri, v Dobrniču, Sentrupertu, na Catežu in Selih — Šumberku pa ob 7. uri.

Skupščina TIS je potrdila

V četrtek popoldne, 30. januarja, se je v Trebnjem sestala skupščina temeljne izobraževalne skupnosti. Potrdila je program šolstva za leto, finančni obračun za lansk leto in program razvoja otroškega varstva v prihodnjih nekaj letih, o čemer smo že obsežneje poročali.

Hrastno: pred začetkom gradnje

Prejšnji teden so se v Hrastnem nad Sentrupertom dogovorili, da bodo v kratkem začeli delati cesto od Hrastnega do naselja Hom, dolgo nekaj kilometrov. Vodila bo mimo Vihra, tako da bo mogoče z avtomobilom obiskati cerkvico z znanimi slikarji iz 17. stoletja. Ker bo cesta nadaljevanje s sevnjske strani, se bodo skupaj z zastopniki sosednje občine dogovorili o plačilu stroškov za buldozer.

Mirna: Prešernova proslava in priznanja

Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« na Mirni bo tudi letos priredilo v svojem domu slavnostno akademijo v počastitev slovenskega kulturnega praznika. Ob tej priložnosti bodo podelili priznanja najbolj prizadevnim članom društva.

Kot vsako leto bo prosvetno društvo priredilo tudi proslavo za dan žena. Slovesnost bo 8. marca ob 17. uri.

P. S.

TREBANJSKE IVERI

■ **ODSTOP VODSTVA TD?** Vodstvo trebanjskega turističnega društva namerava celo odstopiti, če ne bo urejen spor, ki je nastal ob organizaciji lanske kresne noči.

Nujno potrebno bo najti primerno rešitev, saj je škoda, da bo društvo zamrlo, še preden je dobro zažvelelo.

■ **IGRALNI AVTOMAT V »GR. MADI«.** V gostilni »Grmad« je v petek neki zasebnik postavil igralni avtomat, okoli katerega je vedno veliko ljudi, zlasti mladine. Ker ima lastnik zagotovljen levi delež od iztrika, bo s napravo dobro zaslužil, ker zmedejo vanjo tudi do 500 novih dinarjev na dan.

■ **NOVOST V PRODAJALNI MERCATOR.** Pred Mercatorjevo trgovino s prehrabnimi proizvodi in pridelki so obesili najzno desko, na kateri lahko gospodinja

vsak dan preberejo, kaj imajo ti isti dan svežega in novega.

■ **POKAZALA SO SE SMETI.** SCA. Ko se je prejšnji teden začelo umakati sneg, so se po parku in okoli poslopja pokazala prava smetišča odpadkov in papirja. Težko, če bo komunalno podjetje zmoglo vpeljati tako čistočo, kot si jo želimo, če pa je sami nismo pripravljene varovati.

■ **VSI POD ENO STREHO.** Spomladi bo podjetje KEMOOPREMA povečalo proizvodno dvorano, tako da bodo pod isto streho delali tudi delavci nekdanjega Litostrojevega obrata. To bo imelo prednosti za organizacijo proizvodnje v KEMOOPREMI, iz Trebnjega pa se bo umaknil obrat, ki po urbanističnem načrtu ne spada v središče kraja.

TREBANJSKE NOVICE

Na občinski seji v Kočevju

4. februarja je bila v Kočevju seja občinske skupščine, na kateri so odborniki odklonili poročilo stanovanjskega podjetja, potrdili poročilo komisije za družbeni nadzor v zvezi z oddajo zemljišč za zasebno gradnjo, sprejeli odlok o prispevkih in davkih občanov ter odlok o občinskem prometnem davku od prometa blaga na drobno in od plačil za storitve. Imenovali so tudi komisijo za volitve odbornikov v občinsko skupščino. Več bomo o seji poročali v prihodnji številki našega lista.

J. P.

ZK pred volitvami

V Kočevju so že kar dobro stekle priprave na bližnje skupščinske volitve. Vanje se je vključila tudi Zveza komunistov, ki bo izvedla številne sestanke svojih terenskih organizacij, aktivov in proizvajalcev. Na njih se bodo pogovorili tudi o nalogah ZK v predvolilnem obdobju.

Več predavanj ZK

Občinska konferenca ZK Kočevje organizira ob 50-letnici ZKJ več posvetovanj in zborovanj svojih članov, na katere bodo povabili tudi nekatere člane CK ZKS. Na enem bo predaval dr. Stane Pavlič o političnih in gospodarskih razmerah v Jugoslaviji in v svetu. Na drugem bodo predvidoma obravnavali ekonomske osnove nadaljnega razvoja Slovenije in kočevske občine, kasneje pa imajo v načrtu še predavanja o vtisih z IX. kongresa ZKJ, ki bo marca.

Cene v Kočevju in Ribnici

Pretekli teden so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

Kočevje:	Ribnica:
(cena v din za kg)	(cena v din za kg)
krompir 0,85	1,00
svetle zelje 1,60	2,00
kislo zelje 1,75 in 1,95	2,00
kisla repa 1,75	2,00
fižol v zrnju 5,70 do 7,35	5,00 in 7,00
čebula 3,30	3,40
česen 13,50 in 15,00	16,00
solata 4,50 in 8,20	8,00
korenje 3,10	2,50
peteršilj 5,00	—
rdeča pesa 2,10	1,40
radlč 9,50	11,00
cvetača 3,55	3,80
jabolka 3,55	4,00
hruške 3,50	—
pomaranče 5,00 in 5,80	5,20
mandarine 6,20	—
limone 5,30	6,00
banane 5,80	5,40
grozdje 4,80	5,00
jajca (cena za kos)	0,78 in 0,80
	0,85

DROBNE IZ KOČEVJA

PROSJEČENJE OTROK po mestnih ulicah se je kar razbohotilo. Ne beračijo mladi ciganički, ki smo jih že vajeni, temveč otroci nekaterih znanih družin iz mesta in okolice. Denar prosijo s raznimi izgovori: da jim je zmanjkalo za vožnjo do Stare cerkve, da je stara mati bolna itd. Veliko ljudi jim naseda in jim daje denar, ki ga otroci potem potrošijo za kino, cigarete in sladkarije. To zlo bi bilo treba zatreti.

MOCNA ODJUGA je skvarila otrokom počitnice. Odpadli so vsi smučarski tečaji in izleti. Otroci niso imeli med počitnicami kaj početi. Edino dom telesne kulture je bil vedno poln.

PREGORELI SO OJAČEVALCI novih aparatov kitaristov na minuli Dolenjski listariadi v domu Jožeta Šelka. Tako se je v praksi pokazalo, da je celo zmoglost elektronskih aparatov manjša kot želja nekaterih po bučni in tulčaji glasbi, ki zamori sleherni čut za harmonijo instrumentov. Ena izkušnja več, sicer malo draga, bo pa verjetno učinkovita.

Tone Prijatelj, šofer pri kočevskem TRGOPROMETU, meni, da je cesto Kočevje-Delnice treba modernizirati, predvsem razširiti, odpraviti ostre zavoje in asfaltirati. Cesta bi morala biti pozimi tudi boljje oskrbovana. Za modernizacijo je pripravljen plačevati samoprisevek. — Njegov pomočnik Ciril Firšt (na sliki desni) pa meni, da je že skrajni čas, da bi cesto modernizirali, saj se morajo šoferji že dovolj dolgo mučiti po luknjasti in ovinkasti makadamski cesti.

(Foto: Jože Primc)

PRED IZIDOM PROSPEKTA KOČEVJSKE OBČINE

Barvni prospekt do spomladi

Fotografij niso dobili, čeprav so bile posnete že pred meseci — V bodoče lastna fotodokumentacija — Nezainteresirani lovci

Kočevsko turistično društvo namerava do spomladi izdati barvni turistični prospekt za vso občino. Veljal bo okoli 35.000 din in izšel v 30.000 izvodih. Zanj so doslej prispevali: hotel Pugled 8000 din, turistično društvo in SAP 5000 din, Restavracija 2000 din in Kreditna banka 500 din.

Posebna zanimivost je, da lovške organizacije prospekta nočejo sofinancirati, čeprav je lovski turizem za kočevsko občino zelo, če ne celo najbolj značilen. Lovci namreč trdijo, da jim propaganda ni potrebna, ker imajo vse zmogljivosti vedno naprej prodane. Tudi ostali denar za prospekt je v glavnem zagotovljen, tako da s te strani ni bojazni oziroma ovir, da prospekt ne bi izšel. Nekoliko pa se je zataknilo nekje drugje, kjer nihče ne bi pričakoval — pri fotografijah za prospekt.

Fotografije so bile posnete

že pred meseci, v Kočevju pa še danes niso prispale. Vendar sta člana komisije za izdajo prospekta pred kratkim pri fotografu le dobila zagotovilo, da tudi s te strani ne bo ovir in da jih bo fotograf prinesel že konec februarja v Kočevje. Uspešno je 20 fotografij, posnete pa bo treba še notranjost hotela in prenovljene kavarne. Vse kaže tudi, da bo društvo prišlo do fotomateriala pod zelo ugodnimi pogoji.

Za tiskanje prospekta bo turistično društvo poiskalo najboljše agencijam, če bi hoteli z njim zagotoviti uspeh že letos. Pri izdaji tega prospekta, ki še ni izšel, si je TD pridobilo precej izkušenj. Predvsem so na zadnji seji upravnega odbora ugotovili, da bodo že letos namenili del stroje in strokovno kader, razen tega pa je prav za tiskanje barvnih prospektov prejele že več laskavih priznanj. Vendar vse kaže, da bo prospekt kljub vsemu izšel nekoliko pozno, menda kvečjemu konec aprila. Precej pred sezono pa bi ga morali razposlati raznim turističnim agencijam, če bi hoteli z njim zagotoviti uspeh že letos.

Pri izdaji tega prospekta, ki še ni izšel, si je TD pridobilo precej izkušenj. Predvsem so na zadnji seji upravnega odbora ugotovili, da bodo že letos namenili del stroje in strokovno kader, razen tega pa je prav za tiskanje barvnih prospektov prejele že več laskavih priznanj. Vendar vse kaže, da bo prospekt kljub vsemu izšel nekoliko pozno, menda kvečjemu konec aprila. Precej pred sezono pa bi ga morali razposlati raznim turističnim agencijam, če bi hoteli z njim zagotoviti uspeh že letos.

Še ta teden dovoljenje

Iz zanesljivih virov smo zvedeli, da je splošno gradbeno podjetje ZIDAR iz Kočevja pretekli teden zaprosilo za izdajo gradbenega dovoljenja za gradnjo hotela na Jasnici in da bo dovoljenje izdano še ta teden. Iz tega lahko sklepamo, da se bo gradnja hotela kmalu začela, saj veljavnost dovoljenja poteče, če se v enem letu po njegovi izdaji ne začne graditi.

DELO IN NAČRTI KRAJEVNE SKUPNOSTI STRUGE

Lani: pokopališče, elektrika

Letos bodo spet popravljali pota, in če bo šlo po sreči, dobili trgovino — Za predsednika KS je bil ponovno izvoljen prizadeveni Ivan Hočevar — Vprašanje, če bo denar za gradnjo krajevnega doma

Na zadnji seji krajevne skupnosti Struge so pregledali lansko delo in si začrtali program za leto. Delo KS, ki jo že od ustanovitve vodi Ivan Hočevar, je bilo tudi lani zelo uspešno.

Lani so uredili vaško pokopališče, in sicer: obnovili zid okoli njega, postavili dvojna vhodna vrata, uredili partijske grobove in postavili spomenik žrtvam fašističnega nasilja. Vse to je uredila KS s samoprisevkom občanov. Letos nameravajo na enak način urediti mrtvašnico.

Ob zadnjem občinskem prazniku je v Strugah zasvetila tudi javna razsvetljava. Letos jo nameravajo postaviti v še nekaterih delih vasi. Lani je dobila elektriko vas Tisovec, za kar je prispevala tudi občinska skupščina in občani.

Popravili so tudi nekaj poti, nekaj pa jih bodo letos, in sicer najprej v vasi Zlebo in Podtabor.

V okviru predavanj o obrambni vzgoji je bil v Strugah tečaj prve pomoči. Vodil ga je dr. Janez Klun.

S prizadevanjem krajevne skupnosti so končno Struge

le dobile lokacijo za gradnjo nove trgovine. Trgovsko podjetje TABOR iz Grosuplje ga jo bo začel graditi predvidoma že spomladi. V sklopu trgovine nameravajo graditi tudi krajevni dom za prireditve in sestanke, seveda

le, če jim bo pri tem pomagala občinska skupščina.

Krajevna skupnost je lani s svojim denarjem naredila kar precej. Nekaj denarja je prinesla tudi destilarna krajevne skupnosti. Za lanske uspehe je imel glavne zasluge predsednik krajevne skupnosti Ivan Hočevar, ki so ga letos ponovno izvolili za sodnika.

FRANC CIMPRIČ

Na listo več kandidatov

Aktiv borcev, članov ZK v Kočevju, je 29. januarja razpravljali o pripravah na volitve. Prisotni so menili, da se mora ZK vključiti v predvolilne priprave, in poudarili, da je ZK odgovorna tudi za dober izbor kandidatov za odbornike in poslance.

Poudarili so tudi, da je treba napraviti več za pravilno porazdelitev funkcij, se pravi, da je treba razbremeniti tiste, ki jih imajo preveč. Vsak naj bi ob svojem rednem delu imel le eno odgovornejšo nalogo.

Zavzeli so se tudi za to, da bi bila za vsako odborniško in poslansko mesto vsaj po dva kandidata. Samo en kandidat naj bi bil le tam, kjer se večina volivcev izreče le za enega.

Pri izbiri kandidatov je treba vztrajati, da bo posameznik lahko kandidiral le za tisti zbor, na katerega področju dela (zaposlen v gospodarstvu je lahko kandidat za gospodarski zbor, oziroma na področju socialnega varstva v socialnozdravstveni zbor itd.). Tako bi se izogibali, da bi o usodi gospodarstva odločali razni funkcionarji (izvoljeni za poslance), ki z gospodarstvom

nimajo stika in ne poznajo njegovih potreb, težav in hoten.

Socialistična zveza in druge družbeno-politične organizacije pa bodo morale omogočiti pogostejše stike odbornikov in poslancev z volivci.

Posebno so poudarili, da je treba za odborniške kandidate izbirati tudi žene in predvsem mladino.

V kratkem seja konference ZK

V prvi polovici tega meseca bo seja občinske konference Zveze komunistov Kočevje. Na njej bodo predvidoma razpravljali o pripravah na volitve in o analizi osnovnega šolstva in občini. Analizo o šolstvu je izdelala komisija za družbeno-ekonomski vprašanja pri občinski konferenci.

OBRAČUN INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE ZA LANI

Proizvodnja ugodna, izvoz zatajil

Kljub pogoreli žagi je bila industrijska proizvodnja v kočevski občini lani nekoliko večja — Najugodnejše so poslovali v Kočevskem tisku — Industrija izvozila lani manj, ostala podjetja pa več

Industrijska podjetja kočevske občine so lani v primerjavi s predlanskim letom proizvedla za 0,8 odstotkov več, dosegla za 1,1 odst. večjo čisto fakturirano realizacijo in za 4 odst. večjo vnovčeno realizacijo pri 3 odstotkih manj zaposlenih. Izvozili pa so žal kar za 52,3 odst. manj.

V primerjavi s plani, ki so si jih zastavila za lani, pa so proizvedla 1,6 odstotkov več, dosegla za 3,9 odst. večjo čisto fakturirano realizacijo in za 1,5 odst. manjšo vnovčeno realizacijo pri 2,1 odst. manjšem številu zaposlenih. Dosegli so le 64,5 odst. izvoznega plana.

V primerjavi s prejšnjim letom so proizvedli več: KOČEVSKI TISK za 27,8 odst., ter INKOP za 20,3 odst., ITAS za 8,9, TEKSTILANA za 5,5 in RUDNIK za 3,7 odstotkov; manj pa MELAMIN (za 4,7 odst.) in LIK (za 22,9 odst., ker je pogorela žaga).

Največji porast vnovčene realizacije so lani zabeležili v KOČEVSKEM TISKU, in sicer za 41,8 odst., nato v ITAS (36,4), INKOP (26,2), v RUDNIKU 14,5 in ELEKTRO (8,5 odst.), medtem ko so ostala podjetja dosegla nižjo vnovčeno realizacijo kot leto prej.

Število zaposlenih je lani poraslo pri ITAS za 4,1 odstotka, MELAMIN za 3,4 odstotkov in ELEKTRO za 1,1 odst. Nespremenjeno je ostalo pri RUDNIKU in INKOP; znižalo pa se je pri LIK za 20 odstotkov TEK.

STILANI za 3,8 odstotka in KOČEVSKEM TISKU za 1,7 odstotka.

Izvoz je lani pri vseh industrijskih podjetjih, ki izvažajo, močno nazadoval, in sicer najbolj pri TEKSTILANI in ITAS, najmanj pa pri INKOP (11,2). Med vsemi so izvoz najbolj realno plani-

rali v MELAMINU, saj so se ušeli le za 3,4 odst.

Neindustrijske dejavnosti so lani izvoz močno povečale, in sicer: KGP (kmetijstvo, gozdarstvo, odstrel divjadi) za 80,4 odstotka (vendar so kljub temu dosegli le nekaj nad 50 odstotkov planiranega izvoza), AVTO za 36,6 odst. (vendar so dosegli le 82,4 odst. plana) in HOTEL PUGLED za 92,8 odstotka (edino podjetje, ki je svoj plan izvoza preseglo, in sicer kar za 65 odstotkov).

Svet za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve pri občinski skupščini Kočevje daje v

razgrnitev

zazidalni načrt »Zapadno od socialnega zavarovanja«

Zazidalni načrti bodo razgrnjeni v času od 1. 2. 1969 do 3. 3. 1969 v prostorih občinske skupščine Kočevje, I. nadstropje.

Vabimo vse občane in delovne organizacije, da dajo na razgrnjeni zazidalni načrt svoje pripombe najkasneje do 3. 3. 1969.

Predsednik sveta za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve:

Viktor Dragoš, l. r.

Rekordni skladi v „KOVINSKEM“

Včasih smo ugibali, da bo KOVINSKO podjetje Ribnica verjetno prišlo »na boben«, v preteklem letu pa se je kljub takim prerokovanjem uvrstilo med najboljša podjetja v ribniški občini

Ni še dolgo kar so v Kovinskem podjetju Ribnica iskali možnosti za prebroditev težav. Kolektiv se je v tistih kritičnih časih znašel. Novo vodstvo je prineslo v podjetje tudi novega duha. Začela so prihajati naročila in z njimi delo. Tudi letos jim dela ne bo zmanjkalo, saj imajo že zdaj toliko naročil, da bodo morali tričetrletni delati le za te naročnike.

Kolektiv ve, da se mora v prvi vrsti znebiti na lastne moči in lastne materialne možnosti. Zato nas ne prese- neča, da so namenili v pre- teklem letu kar 400.000 din za sklade, kar je rekord, saj so

bili tolikšni skladi prvič v zgodovini tega podjetja. Takš- ne sklade potrebujejo, ker nameravajo modernizirati in povečati proizvodnjo.

Kolektiv z organi samo- upravljanja bo kakor doslej

tudi v bodoče podpiral dobra prizadevanja novega dinamič- nega direktorja Staneta Škrabca, ki se je z vso priza- detostjo spoprijel s težavami, katere je nasledil, ko je pri- šel v podjetje.

Čeprav proizvodnja v prvih mesecih lani še ni bila taka, kot je bila v kasnejših mese- cih (in je dosegla višek v de- cembru, ko so delavnik po- tegnili na 12 ur), je bil letni proizvodni plan dosežen in presežen. Zato so letos star- tali v mnogo boljših pogojih, kot so jih imeli v istem času lani.

V podjetju posvečajo po- sebno skrb mladim kadrom. Imajo posebno vajensko de- lavnico, v kateri se vzgajajo bodoči kovinarji, varilci, ki bodo v bodočih letih zame- njali starejšo generacijo.

K. O.

Uredili si bodo svoj prostor

Potoški upokojenci bodo verjetno dobili kotichek v novem gasilskem domu

Pred kratkim so imeli upo- kojenci iz Loškega potoka občni zbor. V društvu je včlanjenih 182 upokojencev in vsi radi poravnajo svoje obveznosti. Na občnem zboru so se tovariško pogovorili o vsem, kar jih zanima in teži.

Največ so razpravljali o društvenih prostorih, ki se jih je odbor prizadeval ure- diti. Če bi imeli svoj pro- storček, bi nedvomno pri- tegnili v društvo ostale upo- kojenke, ki še niso člani.

Dosedanji upravni odbor se je dogovoril, da bi si druš- veni kotichek uredili v novem gasilskem domu. Podpisali so tudi najemniško pogodbo. Po- trebujejo le še nekaj denar- ja. Urejanje bi jih začeli spo- mlad, odprli pa jeseni. Upo-

kojenci so izvolili 4-člansko komisijo, ki bo skrbela, da se bodo dela začela.

Zelo so se zanimali tudi za pravice borcev za severno mejo. Nekateri so pri tem kritizirali razlago, kdo naj bi bil »prostovoljec« in kdo »mobilizirane«.

V nadaljnji razpravi, ki je bila zelo tovariška, so do- kazali, da so na tekočem o dogajanju doma in po sve- tu, čeprav so sicer precej odrezani od sveta. V. P.

146 nezaposlenih

V ribniški občini je bilo na Zavodu za zaposlovanje ob- vstopu v novo leto registri- ranih 146 nezaposlenih, med njimi kar 70 odstotkov žensk. Med temi nezaposlenimi jih 71 prvič išče službo, precej pa jih je nekvalificiranih. Lahko trdimo, da v občini ni načrtnega usmerjanja ne- zaposlenih na prosta delovna mesta, ker delovne organi- zacije sprejemajo nove de- lavce pretežno mimo Zavo- da za zaposlovanje. Na tak način ne bomo rešili neza- poslenosti! Zaposlovanje bo treba sprejeti kot trajno nalo- go vseh gospodarskih in dru- žbeno-političnih organizacij v občini.

Slaba zaščita

Čebelarstvo društvo Ribnica šteje 62 članov in ima dru- žine v Ribnici, Sodražici in Dolenji vasi. Na nedavnem občnem zboru so sklenili, da bodo ustanovili še družino v Loškem potoku, kjer je 11 čebelarjev. Društvo je imelo lani okoli 55.000 din prome- ta. Medu so prodali 5 ton in razdelili okrog 20.000 kg de- naturiranega sladkorja. Čla- ni društva so menili, da jih republiška Zveza čebelarst- vinskih društev premalo štiti pri prodaji čebelarstvih proizvo- dov.

Tudi lovci so budni

Vsako nedeljo poslušamo lajanje lovskih psov v Ort- neku. Skupine lovcov odha- jajo na lov v okoliške go- zdove. V lepe zimске dneve in noči se oglašajo lovski rog in odmevajo strel. Lovski pohodi po naših gozdovih so opomin divjadi, da ni tako brezskrbna in da lovci us- merjajo tok življenja v go- zdovih. Če je divjadi preveč, vpada na polja in dela kme- tom škodo.

V. P.

Cesta vzdihljajev

Cesta IV reda Ortnek— Velike Poljane je pozimi še najbolj podobna drsali- šču, čeprav je za vzdrževa- nje cest denar poskrbljen. Krajevna skupnost ne do- bi za vzdrževanje cest nič, komunala pa ničesar ne ukrene, da bi bile vzdrže- vane in varne. Če bi kra- jevna skupnost res dobila za vzdrževanje kilometra ceste 4800 din, bi bile go- tovo boljše oskrbovane, kot so zdaj, ko na njih nisi varen. Tako je ta cesta, ki ji pravimo »turistična«, le cesta kletvic in vzdih- ljajev.

V. P.

Včasih »zdum«, zdaj na izlet

Ribničani že od nekdaj ra- di potujejo oziroma gredo »zduma«. Tudi danes še vedno mladi in stari radi pogledajo po naši lepi domovini in tudi prek meje. Potovalna posre- dovalnica »URBAN« v Rib- nici ima v sodelovanju s SAP v načrtu potovanja v Atomske toplice, po Gregor- čičevi domovini, na velese- jem v Gradec in v Svico. Skupaj s Kočevarji bodo ob- skali tudi Trst in tako vrnili Tržačanom lanski obisk. Za kateri izlet se bo posamez- nik odločil, bo odvisno tudi od njegovega žepa.

V. P.

Loški potok: občni zbor Partizana

Na nedavnem občnem zboru TVD Partizan v Loškem potoku so pre- gledali dosedanje dveletno delo in izvolili nov odbor. Sklenili so, da bodo v prihodnje gojili predvsem strelstvo, šah in zimске športe, poleg pa še odbojko in rokomet. Občinsko zvezo za telesno kulturo so zaprosili, naj jim občinsko ro- šilja telesno vzgojno učitelja ker na čemsi še nimajo.

Zadnji sneg so porabili za rekreacijo na le mladi, ampak tudi nekateri odrasli Ribničanje. Postavili so si tega ogromnega sneženega moža. Po napornem, a osvežujočem delu so se še slikali. (Foto: D. Mohar)

S KONFERENCE KRAJEVNE ORGANIZACIJE SZDL RIBNICA

SZDL največ o komunalnih zadevah

Krajevna samouprava je bila uspešna – Izjema so bili le hišni sveti – Člani seznanjeni z zbiranjem in porabo samoprispevka za gradnjo, dogra- ditev, obnovo in opremo osnovnih šol v občini

Krajevna organizacija SZDL Ribnica šteje okrog 1250 članov in je najmočnejša v občini. Ribnica je središče občine, tu so najpomembnejše gospodarske organizacije, zato je razumljivo, da so tudi odgo- vornosti odbora krajevne organizacije SZDL večje kot v ostalih manjših organizacijah SZDL.

Na nedavni letni konferen- ci so pretresali dosedanje delo odbora in organizacije SZDL. Toda več kot o delu svoje organizacije so raz- pravljali o komunalnih vpra- šanjih, delu društev in orga- nizacij, delu krajevne skup- nosti in drugem.

Ugotovili so, da je imela Socialistična zveza premaj- hen vpogled v delo društev in organizacij v Ribnici. Za krajevno skupnost pa so me- nili, da je dobila svoje me-

sto v krajevni samoupravi in je zato dosegla uspehe. Kra- jevno samoupravo bo treba še izpopoljevati, predvsem samoupravo v hišnih svetih; leti naj bi bolj skrbeli za družbeno imovino, ki jim je zaupana.

Razpravljali so tudi o pro- gramu krajevne skupnosti, po katerem naj bi letos komu- nalno uredili prostor okoli novih stolpnice in asfaltirali cesto na Mlako. Prebivalci Mlake so bili mnenja, naj bi

asfaltiranje ceste nad Mlako imelo prednost.

Udeleženci konference so bili seznanjeni z višino zbra- nega krajevnega samopri- spevka za gradnjo šol, z na- kupom opreme za novo šolo in mnenjem, naj bi uredili tudi dosedanje dve stari šoli, da bi bil v bodoče omogo- čen enozemski pouk.

Prebivalci naselja Lepovč pri Gorenji vasi pa so izra- zili željo, da bi bila cesta, ki vodi do njih, bolje oskr- bovana.

Ker je nekaterim članom krajevne skupnosti potekel mandat, so na njihova me- sta izvolili nove. Govorili so tudi o bližnjih volitvah in se seznanili z načinom kandidi- ranja in načinom volitev. Končno so izvolili novo vod- stvo, ki bo vodilo organiza- cijo v naslednjem obdobju.

Kmetov ni na pregled

Na območju Sodražice so lani zabeležili 1100 am- bulantnih pregledov kme- tov manj. Vzrok je ne- dvomno v tem, ker mo- rajo kmetje prispevati za zdravila, denarja pa ni- majo. Kmetje zdaj noče- jo na zdravniški pregled, dokler resno ne zbole, zato so lani pri njih za- beležili tudi več zdrav- ljenj v bolnici. Zdravstve- ni delavci menijo, da bo treba napraviti analizo zdravstvenega stanja kmetov in tudi ugotoviti, kdo je pravzaprav kmet. Običajno so namreč pod besedo »kmet« vodeni tu- di vsi vaški reveži, ki ne zmorejo plačati niti pri- spevka pri nakupu zdra- vil.

Bosta dva odbor- nika več?

Podjetje »Žične pletenine« iz Sodražice sestavlja s tek- stilnim obratom »Sukna« iz Jurjevice in »Žičnica« iz Rib- nice eno volilno enoto. Od- borniki volijo v občinski zbor delovnih skupnosti. Pletilni- ca žičnih mrež pa želi, da bi imela svojo volilno enoto in svojega odbornika. Podjetje iz leta v leto napreduje. Tre- nutno zaposluje 65 ljudi, v ne- kaj letih pa se bo število za- poslenih povzpelo na sto. Le- tos bo znašala vrednost pro- izvodnje predvidoma 5.500.000 din.

Ker so podobne želje po svojem odborniku tudi v Grahčah (za splošni zbor), bi bilo umestno, da se število odbornikov poveča v vsakem zboru za enega.

Javna ali gozdna cesta?

Predstavniki občinske skup- ščine Ribnica, GP Kočevje in Turistnega društva Soda- žica so se pred kratkim na- čelno dogovorili o nadaljnjem vzdrževanju ceste na Travno goro, ob kateri je zdaj tebla »Gozdna cesta« — voziš na lastno odgovornost. Vse ka- že, da bo to cesto prevzela občinska skupščina in bo to- rej javna, za njeno vzdrže- vanje pa bo prispevalo tudi KGP, ki jo največ uporablja.

Denar za cesto je

Iz dobro obveščenih virov smo zvedeli, da je republiški cestni sklad letos namenil 1.050.000 din za rekonstruk- cijo ceste proti Sodražici in perdelvidi tudi potrebni denar za položitev dodatnega as- faltnega sloja na cesto od Zlebiča do Dolenje vasi. Do- datni sloj na tej cesti je zelo potreben, saj je zima cesto močno poškodovala. Z asfal- tom bo prelita tudi kockana cesta skozi Ribnico.

Predavanja ZROP

Komisija za rezervne ofi- cirje in podoficirje pri občin- skem odboru ZZB NOV Rib- nica bo organizirala preda- vanja za svoje člane. Pred- vidoma se bodo začela v fe- bruarju, zaključila pa aprila. Spričo poudarka vseljidski obrambi bodo predavanja po- sebno zanimiva in poučna. Rezervni vojaški starešine si bodo na strokovnih preda- vanjih pridobili novo znanje iz vojaških veščin. To pa je v sedanjih nemirnih časih zelo potrebno.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

SE NI POVSSEM GO- TOVO, verjetno pa je, da bo Rib- nica v bližnji prihodnosti dobila bar. Zanj bi prišli v poštev kletni prostori v neposredni bližini re- stavracije. Seveda jih je treba primerno urediti. Torej, počaka- jmo še malo.

V MINULIH LETIH je bilo že nekajkrat sklenjeno, naj bi ostanke nekdanjih stanovanj- skih in gospodarskih poslopij v Travniku odstranili. Vojna je že davno mimo, zidovi pa še stojijo. Ali bo res treba počakati, da bo z njimi opravi čas?

OBČNI ZBORI GASIL- SKIH DRUŠTEV v ribniški občini so se začeli prvo nedeljo v febru- arju. Na zborih obravnavajo delo gasilcev v preteklem obdobju in sprejemajo naloge za bodoče delo.

7. MILLIONOV DIN (NOVIH) baje odteče letno iz žepov ribniških občanov v trgovine v druge kraje, predvsem v Ljubljano. V Kočevju bodo odtok de- narja zajezili tako, da bodo do- bili Namo iz Ljubljane. Mogoče ne bo pregreška želja, da bi nekaj podobnega prišlo tudi v Ribnico. Tudi bi več denarja ostalo doma

in bi ga več priteklo tudi v ob- činsko blagajno.

TUDI LETOS JE PRI- ŠLO tako kakor vsako leto pred novoletnimi prazniki domov več Ribničanov, ki delajo začasno v tujini. Sedaj pa se že pripravljajo na vrnitev. Domov bodo prišli spet ob košnji, se pravi junija.

V RIBNICI IMAJO PO- SEBNOST — staro razpadajočo zgradbo, biveše župnišče, v kateri živi nekaj družin. Bivanje v njej so pristojni organi že prepovedali, toda zaradi stanovanjske stiske ljudje stanujejo tudi v tej zgradbi. V Ribnici primanjkuje cenovnih stanovanj, primernih žepu tistih delovnih družin, ki zaradi razme- roma nizkih plač ne zmorejo visokih najemnin za boljša stanova- nja v stolpnicih. Tudi to je eden vzrokov, da ima staro župnišče stanovalce.

Nekaj kandidatov že znanih

Na nedeljskih kandidacijskih konferencah so za odbor-nike kmetijske podskupine volilci določili kandidate. V proizvodnem okolišu Vinica so izbrali Mirka Stegnetta s Podilanca in Jožeta Starešni- niča iz Preloke. V proizvod- nem okolišu Adlešiči so se odločili za inž. Mika Požeka iz Gorenjca, Steva Vrličina iz Paunovič in Cirila Požeka iz Pobrežja. V proizvodnem okolišu Dragatuš bodo kan- didirali Rajko Stefanič iz Dragatuša, Jože Zvab iz Kva- sice in Anton Panjan iz Dra- govanje vasi. Kmetje iz pro- izvodnega okoliša Črnomelj pa so izbrali Jožeta Zvaba iz Dolenje vasi in Jožeta Struclja iz Gribelj.

Mrhovina poleg asfalta

Ko so delavci krajevnih skupnosti urejali brežino ob novo asfaltirani Vojni- ski cesti v Črnomlju, so med nasadi akacij našli mrhovino, stare posode in kup druge navlake. Ljudje bi morali vedeti, da je tre- ba mrhovino zakopati, smeti pa odlagati na dolo- čenih mestih, sicer ureja- nje in asfaltiranje mesta ne bo dosti zaleglo. Kaj bi z lepo cesto, če je pa okrog nje vse nastlano!!

V Semiču so raz- sajale ošpice

Na osnovni šoli v Semiču so ob koncu prvega polletja ugotovili 69-odstotni učni us- peh, kar je precej boljši re- zultat, kot je bil lani. Naj- boljše ocene so imeli v pr- vem razredu, kjer je uspeh 81-odstoten, najslabše pa so se odrezali v osmem razredu. Tu je brez slabe ocene osta- la samo dobra polovica otrok. Prav zadnji teden pred počit- nicami, ko bi lahko še mar- sikdo oceno popravil, pa je na šoli manjkalo veliko uče- cev, ker so razsajale ošpice.

Na sestanek več kilometrov daleč

V Desincu so se sestali bi- ši borci iz krajevnih organi- zacije Čudno selo, kamor so vključeni tudi člani iz Desin- ca, Pavičičev in Zastave. Ne- kateri starejši ljudje so bili zelo postrvovani, saj so pri- šli na sestanek več kilome- trov daleč, in to v slabem vremenu. Posebno živahna je bila razprava o pravicah in dolžnostih članov. Nato je bila še konferenca Socialistič- ne zveze, kjer pa so razprav- ljali o volitvah in o gospo- darskem položaju v občini.

ČRNOMALJSKI DROBIR

■ **DEDOVALNA KONFEREN- CA** je na kmetijski šoli v Črnom- lju marsikatero učenca presene- tila. Od 21 uencev jih je brez slabe ocene ostalo samo 12. Med njimi imajo štirje prav dober uspeh, dva pa sta imela nad 3 nezadostne ocene, zaradi slabega odnosa do šole pa sta dobila iz- vedenja 4. Slabemu učenemu uspe- hu je botrovalo neopravičeno iz- ostajanje od pouka.

■ **NOVI ODBOR RIBIŠKE DRUŽINE**, ki ga vodi Milan Ma- lešič, tajnik pa je Stvo Vidovič, je sprejel bogat delovni program za leto 1969. Najprej bodo uredili močno razrahljano tovaršvo v ribniških vrstah, uvedli bodo var- čevanje in ustvarili čim boljše pogoje za razvoj turizma, kamor je vključeno tudi ribištvo. Da bi tudi finančno zlezli na zeleno ve- jo, bodo v soboto, 8. februarja, organizirali še drugo ribiško vese-

Malčki se v semiškem vrtcu prav dobro počutijo. Tovašica Cvetka jih je po ko- silu že pripravljala spat, pa so z veseljem posedli za mizo, da so se fotografirali. (R. Bačer)

NA OBČINSKI KONFERENCI ZKS V ČRNOMLJU

Podpirati napredne težnje in zoperstavljanje se zaostalosti

V petek so na VII. konferenci ZKS v Črnomlju sprejeli volilni program SZDL in določili naloge komunistov v predvolilni dejavnosti

V navzočnosti članov CK ZKS inž. Rada Dvorška in Romana Ogrina ter sekretar- ja medobčinskega sveta ZKS Ludvika Goloba so člani ob- činske konference Zveze ko- munistov v Črnomlju ob- ravnavali osnutek volilnega programa SZDL, hkrati pa razpravljali o merilih za določanje kandidatov za p. s- lance in odbornike.

V razpravi, kjer je sodelo- valo več članov, so bili mne- nja, da je osnutek volilnega programa dovolj konkreten in da zajema vsa bolj bistve- na vprašanja nadaljnjega raz- voja. Predlagali so le še manjše dopolnitve, nato pa so program sprejeli.

Ko so razpravljali o dos- lej predlaganih kandidatih za zvezne in republiške pos- lan- ce, so v celoti podprli pred-

Novi šef davkarije

Občinska skupščina Črno- melj je imenovala za novega načelnika davčne uprave Franca Kočevarja, diploman- ta višje pravne šole. Do zdaj je bil vodja splošnega sek- torja v rudniku Kanjarica. Dosedanji šef uprave za do- hodke Tomo Gornik pa je bil imenovan za davčnega in- špektorja.

log občinske volilne komi- sije. Na podlagi zahteve več razpravljavcev pa so sprejeli stališče, da je treba volivcem omogočiti izbiro vsaj med dvema kandidatom za repu- bliške zbornice. Sprejet je bil tudi sklep, da bodo komuni- sti na vseh sestankih in kan- didacijskih konferencah za- stopali stališče, naj bodo bo- doči odborniki in poslanci sposobni in delovni ljudje ter da pri tem ne smejo priti do izraza nazadnjaške težnje. Poudarili so, da je treba pri izbiri upoštevati zlasti spo- sobnost posameznika, pri tem

pa starost ali članstvo v ZZZ

niti nista toliko pomembna. Za kandidata v republiški gospodarski zbornici je konfe- renca evidentirala Franca Ko- širja, direktorja Iskre iz Se- miča. Kot možnega kan- didata za enega zveznih zbo- rov so omenjali večkratnega olimpijskega zmagovalca Mi- ra Cerarja.

Razen tega je konferenca podprla še predlog volilne komisije, naj bi za bodočega predsednika občinske skup- šče kandidiral inž. Martin Janžekovič, za podpredsedni- ka pa Anton Dvojmoč.

V enem najlepših vrtcev

Tovarna Iskra je zgradila v Semiču zelo lepe prostore za vrtec, v katerem je 15 otrok – Velike težave, ker ne dobijo vzgojiteljice

Hkrati z razvijajočo se industrijo v Semiču in vedno večjim številom za- poslenih žena so v kraju dalj časa pograščali otroš- ko varstveno ustanovo.

Lani je tovarna Iskra zgradila v novem stano- vanjskem bloku zelo lepe prostore za varstveno ustanovo, ki je začela de- lovati ob koncu leta 1968.

V vrtec redno zahaja 15 otrok zaposlenih staršev, lahko pa bi jih sprejeli še celo več.

Varstvena ustanova je odprta od 5.30 zjutraj do 14.30, medtem pa otro- kom nudijo varstvo, po- uk in hrano. Doslej je vzgojiteljico in kuharico plačevala Iskra, z novim letom pa bo njihove osebnostne dohodke krila te- meljna izobraževalna skupnost, ker deluje vr- tev v sklopu osnovne šo-

le. Starši plačujejo na mesec 100 din, s tem pa krijejo le stroške za hra- no.

Vrtec pomeni za Semič veliko pridobitev, z njim so zadovoljni starši in otroci, vendar pa tudi v tej ustanovi ne manjka težav. Na večkrat razpi- sano mesto vzgojiteljice se ni nihče javil, zato so varstveni ustanovi prisko- čile na pomoč učiteljice iz šole, kar pa je zanje dodatna obremenitev. Brez strokovne osebe vr- tec ne more stalno poslo- vati, čeprav mora tu in tam ob odsotnosti uče- ljice poskrbeti tudi za vzgojo kuharica. Tudi zdaj, med počitnicami, je Cvetka Klemenčič sa- ma z otroki. Z njimi se igra, jim kuha in jih va- ruje, po počitnicah pa bo vzgojo spet prevzela ena izmed tovarišic s šole.

Danes občinska konferenca SZDL

Danes, 6. februarja, bo ob 8.30 v Črnomlju skupna seja občinske konference SZDL in občinskega sindikalnega sve- ta. Dnevni red predvideva vo- litve sekretarja in podpred- sednika občinske konference SZDL, ocenjevali bodo pred- volilno dejavnost, sprejeli vo- lilni pravilnik ter sprejeli programska izhodišča za kandidiranje odbornikov ter poslancev.

Na obisku pri pred- vojnih komunistih

Ob proslavljanju 50-letnice ZKJ je sekretar občinskega

komiteja ZKS v Črnomlju Jo- ze Vajs obiskal 12 še živčih predvojnih komunistov. V spomin jim je podaril v us- nje vezan kronološki pregled zgodovine KPJ s posvetilom. Obiska so bili zelo veseli, hkrati pa so se dogovorili, da bodo maja organizirali to- variško srečanje za vse belo- kranjske predvojne komuni- ste in revolucionarje.

Semič bo določal v nedeljo

V nedeljo, 9. februarja bo kandidacijska konferenca za določanje odbornikov kme- tijske podskupine v Semiču ob 9. uri v Prosvetnem do- mu. Vabljeni vsi kmetovalci!

VOLILNI PROGRAM SOCIALISTIČNE ZVEZE

Kaj hočemo od odbornikov in poslancev?

V Črnomlju je občinska konferenca SZDL že pripravila volilni program, stvar ob- čanov pa je predlagati za poslance in odbornike take ljudi, ki bodo sposobni in voljni program dosledno uresničevati

(Nadaljevanje in konec)

MOČNO PODPORO KRAJEVNIM SKUPNOSTIM

Povečati moramo prizadevanja za reševanje komunalnih problemov, pri čemer je treba še bolj pritegniti delovne organizacije in občane v krajevni skupnosti. Krajevne skup- nosti bi morale ustanoviti še v kra- jih, ki so geografsko in gospodarsko povezani: Griblje, Sinji vrh, Petrova vas, Dobilče, Tribuče, Butoraj itd. Krajevnim skupnostim je treba nu- diti še večjo finančno pomoč tako iz proračuna kot od delovnih organi- zacij in jim zagotoviti podporo ob- čanov v obliki samopriskupkov.

Glede na neurejena vprašanja pre- skrbje s pitno vodo, elektrifikacije, kanalizacije, pokopališč, cest in dru- gih komunalnih del, podpira Socia- listična zveza izvajanje programa javnih del do leta 1971 v vrednosti 13.909.000 din. Po letu 1971 pa pred- lagamo ponovno sprejetje programa javnih del za naslednje obdobje.

Da bi smotno urejali naselja s komunalnimi napravami, je treba izdelati kataster teh naprav, določiti nove lokacije in izdelati za posamez- na območja zazidalne načrte

V 5 LETIH 800 NOVIH DELOVNIH MEST

Zavzemati se moramo, da bo go- spodarski razvoj občine temeljil na

modernizaciji proizvodnje, boljši or- ganizaciji dela, povečanju storilno- sti in preusmeritvah proizvodnje, hkrati s tem pa je treba odpirati nova delovna mesta. Predvideno je 5-odstotno povečanje zaposlenosti na leto, kar pomeni v naslednjih petih letih 800 novih delovnih mest. To je nujno zagotoviti, ker obstajajo za ta- ko povečanje tudi realne možnosti. Posebej pa je treba proučiti mož- nost večjega zaposlovanja ženske de- lovne sile v industriji in v terciar- nih dejavnostih.

Socialistična zveza se bo zavzema- la za takšno delovanje družbenih či- niteljev, ki bo vzporedno z narašča- jočim zaposlovanjem omogočalo tu- di izboljševanje izobrazbene struktu- re zaposlenih. V ta namen je treba vlagati več sredstev v štipendiranje in dopolnilno izobraževanje, spreme- niti pa je treba tudi politiko nagra- jevanja strokovnega kadra

V SOLE POSTOPOMA UVESTI ENOIZMENIČNI POUK

Osnovno šolstvo mora v prihod- njem obdobju kakovitno napredova- ti s tem, da se bo zmanjšalo število ponavljavcev in da bo istočasno do- sežen napredek v kvaliteti znanja. Boljši učni uspeh mora biti posledica boljših učnih metod, izboljšanja materialne osnove šolstva, šolske prehrane itd. Na vseh šolah bo tre-

ba postopoma preiti na enoizmenič- ni pouk.

Uresničiti bo treba ustavno dolo- čilo o brezplačnem šolanju, kamor sodi brezplačna prehrana učencev osnovne šole z učbeniki, šolskimi malicami in potrebščinami.

Omrežja osnovnega šolstva ni po- trebno bistveno spreminjati, razen v Poljanski dolini in v Petrovi vasi. Dograditi je treba osnovno šolo na Vinici in izvršiti manjša popravila na več podružničnih šolah.

Ker sta poklicna šola in gimnazija v Črnomlju nujno potrebni, moramo tudi v bodoče skrbeti za nujen raz- voj in ju materialno podpirati. — Vzporedno z razvojem srednjih šol pa moramo skrbeti tudi za obstoj dijaškega doma.

KULTURA NAJ BOLJ ZAZIVI

Kultura in prosveta v primerjavi s panogami materialne proizvodnje zaostajata v razvoju, zato sodi med resno nalogo vseh družbenih sil, zla- sti pa kulturnih ustanov, načrtno vzbujanje potreb po čim širši kul- turni dejavnosti. Se bolj bomo mo- rali razvijati amatersko prizadeva- nja na področju dramske glasbe, knjižničarstva, filma, folklorja. Da bi v tem uspehi, bo potrebna še šir- ša dejavnost zavoda za kulturno- prosvetno delo.

NOVICE
črnomaljske komune

Teorija in praksa v razkoraku

Na poklicni šoli v tovarni BETI precej sprememb
- Pri praktičnem delu uspeh ni zadovoljiv

Na poklicni šoli konfekcijske stroje BETI, ki posluje kot oddelček kranjske šole, je bilo v prvem polletju 55 rednih učenk in 28 izrednih.

Redne učence II. letnika so dosegle 72-odstotni učni uspeh. Zadovoljivo znanje pri teoretičnem delu pouka, medtem ko se v praktičnem delu niso tako izkazale. Precej težav je bilo letos tudi z disciplino: ena učenka je došla v vedenja celo nezadostno oceno, nekaj jih je prav dobro ocenjenih, ostale pa so odlične.

Mnogo resneje jemljejo šolo žene in delavke, ki so v tovarni redno zaposlene, šolo pa obiskujejo v popoldanskem času. Od 28 izrednih učenk so razen treh vse izdelale z lepim uspehom. Ob koncu šolskega leta bodo delele zaključni izpit skupaj z rednimi učenkami in se tega prav nič ne bojijo.

Z učenkami I. letnika imajo težave zato, ker pri sprejemnem izpitu niso zahtevali spretnostnega preizkusa. Zdaj ugotavljajo, da nekaterim praktično delo sploh ne gre od rok. Iz tega predmeta ima 1 učenka nezadostno, 5 pa jih ima samo zadostno oceno.

Delavski svet tovarne kaže za probleme v šoli veliko razumevanja. Pred kratkim je sprejel predlog učiteljskega kolektiva, da bodo učenkam I. letnika plačevali 80 din mesečno nagrade v obliki štipendije, učenkam II. letnika pa 150 din mesečno.

V delu šole se je zadnje čase marsikaj spremenilo. Čeprav so vsi predavatelji z ravnateljico Dragico Nenadič vred še zmeraj honorarno zaposleni, pa se razmere na šoli močno približujejo poslovanju rednih šol. V kratkem bo šola dobila tudi svoj samoupravni organ in statut.

Društvo mojstrov je zborovalo

Dne 19. januarja so se na običnem zboru zbrali člani mojstrskega društva, ki je po zadnji vojni v glavnem ohranilo značaj pogrebne družbe. Vsi navzoči so soglasno odobrili tajnikovo in blagajnikovo poročilo, iz katerih je bilo med drugim razvidno, da šteje društvo 107 članov, da je bilo v preteklem letu 8 članskih in 13 nečlanskih pogreb in da je vse poslovanje potekalo v redu.

Navzoči so sprejeli nekoliko spremenjene cene za pogrebne storitve. Tako bo v letu 1969 stal članski pogreb (vsteto je vse, od obveščanja do pokopa) 369,20 din, za nečlane pa bo veljal 807,60 din. Če kdo želi dodatne storitve, lepše okrašen krsto itd., se stroški seveda zvišajo. Če član društva umre v bolnišnici in je prepeljan v Metliko

v krsti, ki jo izda bolnišnica ali kdo drugi, prejmejo svojci umrlega iz društvene blagajne prispevek za krsto, in sicer 200 Ndin. Poveča se tudi pristopnina v društvo, in sicer od sedanjih 650 na 670 novih dinarjev.

Pri volitvah so navzoči ponovno izvolili ves stari odbor. Predsednik je ostal Darco Barbč, tajnik Božidar Flajšman, blagajnik pa Silvo Mihelič. V društvo se je na zadnjem običnem zboru prijavilo sedem novih članov.

Odbor za postavitve grobnice

Pretekli teden je bila v Metliki razširjena seja občinskega odbora ZZZ NOV, na kateri so bili tudi predstavniki krajevnih organizacij. Razpravljali so o pripravah na letne konference ZZZ, ki se bodo februarja začele po terenu. Predsednik občinske konference SZDL pa je vodstva borbovskih organizacij seznanil s pripravami na volitve, pri katerih so sklenili aktivno sodelovati tudi borci. Na seji je bila ustanovljena še komisija za postavitev grobnice narodnih herojev v Metliki. Za predsednika komisije so izbrali Frenka Moleka.

Suhor dobi novo trgovino

Ze pred dvema letoma so prebivalci Suhorja izrazili željo, da bi imeli v vasi še eno trgovino, lani pa je poslovna enota podjetja Mercator v Metliki sklenila Suhorčanom ustreči. V hiši Franca Bibernika, kjer je bila že v stari Jugoslaviji trgovina, so preuredili lokal, zdaj pa nameščajo opremo. Gradbeni dela je opravilo gradbeno podjetje iz Grosupljega, opremo pa je dobavila Mizararska produktivna zadruga iz Sevnice. V nekaj tednih bo nova trgovina klasičnega tipa odprta. V njej bodo prodajali živila, perilo, gospodinjstve potrebščine in galanterijsko blago. Podjetje Mercator je v prenovitev lokala vložilo 65.000 dinarjev.

Le 25 jih spravijo pod streho

S turističnimi krediti si je doslej pomagalo 19 občanov - V gradnji je še 10 turističnih sob

Od leta 1966 dalje dajejo v Metliki turistična posojila, s katerimi si občani pomagajo pri gradnji hiš, zato pa so obvezani sprejemati goste na stanovanje. Doslej je bilo s posojili zgrajenih 19 turističnih sob, v katerih je 34 postelj.

Sicer je malokdaj v Metliki tolikšen naval gostov, da bi morali ljudi napotiti k zasebnikom, ob večjih praznikih in shodih pa se to vendarle zgodi po dvakrat ali trikrat na leto. Ugotovili pa so, da je dejansko na razpolago samo 25 ležišč, ker nekateri gostov niso sprejemali na nočitve; zmeraj so našli pri

METLIKA JE VSAK DAN VEČJA - Se pred tremi leti je okoli metliške tovarne BETI rasla trava, danes pa je na nekdanjem travniku že kakih 20 stanovanjskih hiš, ki so jih zgradili tovarniški delavci in uslužbenci.

RAZGOVOR S SOCIALNO DELAVKO MARIJO GREGORIČ

„Kdor pozna razmere, lahko obupa“

Za socialno službo v Metliki je značilno dvoje: premalo ima denarja in kadra. Če bodo letos dobili iz proračuna vsaj 255.000 din, bodo lahko poskrbeli vsaj za najnujnejše primere

Na območju celotne metliške občine je bilo lani za socialne namene porabljen 140.000 din; pri tem borci niso všteli. Za reševanje preostalih problemov v socialni službi bi letos potrebovali mnogo več. Tako je v razgovoru povedala socialna delavka Marija Gregorič:

Ko sem sestavljala predlog letošnjega proračuna za potrebe socialne službe, so me vnaprej opozorili, da bo za denar še hujša zagata, kot je bila lani, vendar nisem mogla mimo nekaterih zadev, ki jih moramo urediti. Ko sem posamezne postavke zmanjševala, kolikor se je le dalo, je še zmeraj ostala vsota 255.000 din. Toliko bi letos morali socialni službi zagoto-

viti za najnujnejše potrebe. V čem je najtežja problematika z vašega področja dela?

Mislím, da bi morali najprej zvišati sedanje socialne podpore od povprečno 35 din na mesec na 70 dinarjev. Tako pomoč pa bi morali dodeliti vsaj še 6 občanom. Od lani so močno poskočile tudi oskrbine v domovih za stare in onemogle. Prej smo za osebo plačevali 840 din na mesec, letos zahtevajo 1.440 din. Bivanje v domovih pa bi morali omogočiti še 5 osebam, ki živijo v nemogočih razmerah. Za rejnine smo lani porabili vsega 500 din, letos s tem denarjem nikakor ne bomo mogli izhajati. Še otrok iz družin alkoholikov

je nujno potrebnih premestitev v urejen dom. Rejnikom pa moramo dati vsaj 200 din na mesec. Na našem območju je razen tega še 25 otrok, motenih v duševnem in telesnem razvoju, katerim je treba zagotoviti kategorizacijo. Za posamezen pregled pa računa komisija najmanj 200 din.

Našela sem le nekaj zadev iz mojega delovnega področja, denar pa potrebujemo še za plačilo oskrbin v vzgojnih zavodih za mladoletne, za zdravstveno varstvo socialnih podprancev, za pomoč otrokom iz revnih družin itd.

Ali mislite, da bo vaš finančni predlog naletel na razumevanje?

Če bi bilo dovolj denarja, ne bi bilo težav, tako pa... Nimam dosti upanja, da bomo res dobili 255.000 din. Ponavljam pa, da so na terenu razmere take, da se človeku lahko ježijo lasje. Dostikrat sem obupana, ker ljudem ne morem pomagati.

RIA BAČER

Že mislijo na 8. marec

Sekcija za družbeno aktivnost žena pri občinski konferenci SZDL v Metliki se je te dni sestala in sprejela okvirni načrt praznovanja letošnji dan žena - 8. marec. V Metliki je predvidena akademija, na kateri bodo sodelovali: pevski zbor tovarne BETI, gojenci glasbene šole in mladi godbeniki mestne godbe. Sekcija se zavzema, da bi 8. marec tudi v delovnih kolektivih in na deželi lepo praznovali.

SPREHOD PO METLIKI

METLIKA TURISTIČNA PISARNA bo letos, kot vse kaže, tesneje sodelovala s turističnim avtobusnim podjetjem KOMPAS iz Ljubljane. Ta namerava v prihodnje v večji meri usmerjati posamezne turiste in izletnike z avtobusi v Belo krajino ali vsaj skozi njo, zlasti ker je z asfaltirano vinskih cesto odprta dobra povezava z morjem. Tako bi se znova okrepil predvsem prehodni turizem, ki pa je lahko dobra podlaga za kasnejši stacionarni turizem.

SKRB ZA NOČITEV TUJIH GOSTOV v zasebnih sobah v Metliki je lani prevzelo tukajšnje turistično društvo. Medtem ko sta bila prej evidenca in prijavljanje gostov precej pomanjkljiva, pa je počasi tudi tu nastal večji red. Lani je prek pisarne dobilo prenočišče okoli sto gostov. Ni sicer veliko, toda začetek je kljub temu dobro zastavljen.

OB STOLETNICI NAJSTAREJŠEGA GASILSKEGA DRUŠTVA na Slovenskem bo metliško gasilsko društvo s sodelovanjem Dolenjske turistične zveze izdalo barvno razglednico z metliškimi motivi in gasilskimi obeležjem. Razglednica bo verjetno v prodaji že meseca maja.

AVTOMATSKA TELEFONSKA CENTRALA na metliški pošti je

bila odprta 1963. leta. Takrat je imela 80 števk, telefonskih naročnikov pa je bilo le 23. Njihovo število pa se je iz leta v leto večalo, tako da so morali centralo lani razširiti še za dvajset števk. Pred kratkim so v Metliki napeljali telefon že 85. naročniku.

MLADINSKEMU FILMSKEMU KLUBU V METLIKI je TVD Partizan v svojem domu začasno odstopil prosto sobo pod odrom, kjer bodo mladi člani uredili svoj delovni prostor. Snemali naj bi predvsem ozke dokumentarne filme o Beli krajini, o njenih folklorih, zgodovinskih, gospodarskih, pokrajinskih in kulturnozgodovinskih znamenitostih. Med prvimi bodo v februarju posneli filmski zapis o pletenju vrvi, ki jih v Bušnji vasi pri Metliki izdelujejo vsak pustni terek. Verjetno bo marsikateri njihov film predvajal tudi na ljubljanski televiziji.

Kupna moč ni padla

Poslovna enota podjetja Mercator v Metliki je ugotovila, da so imeli lani v svojih prodajalnah za 20 odstotkov večji promet kot prejšnje leto. Podatek kaže, da kupna moč prebivalstva ni prav nič upadla, kot so govorili nekateri, pač pa se je spremenilo povpraševanje po blagu. Prejšnja leta so ljudje nabavljali predvsem mehanizacijo, lani pa so bolj skrbeli za dom. Prodali so precej pohištva, medtem ko za tekstilno blago ni več toliko kupcev.

Ta mesec kmetijska predavanja

Metliška delavska univerza je organizator kmetijskih predavanj, ki se bodo v kratkem začela v vseh večjih krajih domače občine. Strokovnjaki iz zadruga bodo na Radovici in v Draščih predavali predvsem o vinogradništvu, na Suhorju in v Podzemlju pa o poljedelstvu in živinoreji. O razporedu predavanj v posameznih krajih bodo kmetovalci pravočasno obveščeni.

M. Štefanič novi politični sekretar ZK

Na občinski konferenci Zveze komunistov v Metliki so se 30. januarja odločili za spremembe v občinskem komiteju ZKS in za novega političnega sekretarja. Komite so povedali za dva člana in na novo izvolili Martina Štefaniča ter Regino Fir. Potem ko so se v članstvo konference kooptirali Martina Štefaniča, so ga izvolili tudi za novega političnega sekretarja občinskega komiteja ZKS. Tovariš Štefanič, ki je bil doslej zaposlen v tovarni BETI kot vodja splošnega sektorja, bo posle političnega sekretarja opravljal polklicno.

Lep obisk v Belokranjskem muzeju

V letu 1968 je Belokranjski muzej v Metliki obiskalo 7030 ljudi, to je 1640 več kot v prejšnjem letu. Razen tega je muzej v preteklem letu uredil šest občasnih razstav, ki si jih je prav tako ogledalo več tisoč ljudi. Med njimi so bile lepega obiska deležne zlasti razstave Grafični listi starih mojstrov, Slovenski ekslibris in Belokranjski motivi Božidarja Jakca.

Tudi spominski muzej Otona Zupančiča na Vinici, ki spada pod upravo Belokranjskega muzeja v Metliki, je v preteklem letu kljub gradnji in asfaltiranju vinskih cest, ki je bila več kot pol leta zaprta, zabeležil lep obisk. Spominsko zbirko si je ogledalo 2406 obiskovalcev. Med temi je bilo 31 mladinskih skupin in 20 skupin odraslih, medtem ko so bili drugi posamezni obiskovalci.

Na izlet v Celovec

Sindikalna podružnica tovarne BETI namerava organizirati ogled dunajske drsne revije v Celovcu. Prijave že zbira, na izlet pa bodo razen zaposlenih vzeli še gojenke svoje poklicne šole.

metliški tednik

Vsak 11. občan pred sodnikom

Občinski sodnik za prekrške v Novem mestu je lani obravnaval 3084 kaznovanih predlogov, s katerimi je bilo prizadetih približno 4000 storilcev. Kaznovanih je bilo 3802 občanov ali približno vsak 11. občan novomeške občine. 1967. leta je bil kaznovan vsak 13. občan, kar pomeni, da smo se lani poslabšali. Sodnik za prekrške je rešil lani 4809 zadev, nekaj manj kot 800 zadev je bilo zavrnjenih je zastaralo, bilo ustavišnih ali pa je prijavitelj odstopil od prijave. Ne-rešenih je ostalo 654 zadev, kar je sorazmerno malo, ker je v 410 primerih sodnik prosil za zaslusanje storilcev v drugih krajih.

Novi zazidalni načrti

Podjetje DOMINVEST je izdelalo zazidalne načrte za nekatera mestna in obmestna območja. Pripravljen je načrt za zazidavo ob Šmihelski cesti, za Drsko in Irčo vas, za južni del Znančevih njiv in območje Kristanove ulice. Pripravljajo pa tudi načrte za območje Bršlina, Kamenc in Bučne vasi. Nekatere načrte bo občinska skupščina obravnavala na naslednjih sejah. Podjetje DOMINVEST pripravlja razen zazidalnih načrtov tudi projekte za zasebno gradnjo.

Ciganom manjka vsega razen orožja

Prestopki Ciganov zoper javni red in mir sploh ne padajo, najbolj zanimivo pa je to, da je med Cigani največ protipravnih lastnikov strelnega orožja. Orožje je tudi pri nas precej drago, vsekakor veliko dražje kot kruh in obleka. Čeprav so Cigani z zadnjima dvema stvarima bolj slabo založeni, jim orožja začuda nikdar ne manjka. Lani je bilo Ciganom v novomeški občini odvzetih 21 pušk in drugega strelnega orožja. Precej je bilo tudi primerov, ko je bilo ugotovljeno, da so Cigani strelno orožje uporabljali, vendar orožja od njih ni bilo mogoče dobiti, uporabo pa so tajili.

528 prošenj za posojila

Z 10 milijoni din bi rešili letos skoraj vsa stanovanjska vprašanja borcev v občini - Dve leti stare prošnje za delovno dobo spet v reševanju

Kot so izračunali pri občinskem odboru ZZB v Novem mestu, bi potrebovali letos za reševanje stanovanjskih vprašanj borcev v novomeški občini več kot 10 milijonov din. Tako potrebuje 47 družin posojilo za nakup novih stanovanj, 58 prosilcev za zidanje, 423 pa za popravilo hiš.

Lani je d. bilo 120 prosilcev 763.500 din posojila v te namene: 205.500 din posojila je odobril sklad (za borce) 34 kmetom borcev, 26 prosilcem je dala banka 150 tisoč din, 60 borcev oziroma njihovih družin pa je dobilo 408.000 din posojila iz upokojenskih skladov.

V občini so lani razdelili 548.290 din za priznavalnino: 167 borcev je prejelo stalno, 110 borcev pa je dobilo enkratno priznavalnino.

V komunalnem zavodu za socialno zavarovanje v No-

vem mestu imajo okoli 1.600 prošenj za uveljavljanje posebne delovne dobe, ki so jih upravičenci vložili do 31. decembra 1966. Večina prošenj bo letos v obnovitvenem postopku. Upajo, da bodo letos vse razrešili.

79 krvodajalcev

V torek, 4. februarja, je prišlo k odvzemu krvi na transfuzijski oddelku novomeške bolnišnice kar 79 krvodajalcev. Med njimi je bilo 47 prizadevnih občanov s Podgrada, ki jih snežni metež in slaba pot nista zadržala. Kri je oddalo tudi nekaj ljudi iz podjetij ter nekaj pripadnikov JLA in družinskih članov pripadnikov JLA. Slednji so se z oddajo oddolžili za kri, ki je bila porabljena za njihova tovaršila, ki ju je v nedeljo ranil medved.

Komisija TIS že dela

Posebna komisija temeljne izobraževalne skupnosti obiskuje te dni osnovne šole v novomeški občini. Zbrala bo podatke o materialnih izdankih in drugih stroških šol. Na podlagi podatkov oziroma ugotovitev, s katerimi se bo vrnila komisija, bo odločila izobraževalna skupnost ključ za delitev denarja osnovnim šolam.

Kultura dobi sklad!

Prejšnji teden so predstavniki občinske skupščine v Novem mestu potrdili, da bodo letos le ustanovili sklad za kulturo. Glavni vir denarja bo iz občinskega proračuna. Računajo tudi, da bo imel sklad vsaj toliko denarja, kolikor ga je občina dala za kulturo prejšnje leto. Možnosti, da bi ustanovili skupnost za financiranje kulture, ni, saj tudi letos razmere okrog proračuna niso kaj dosti obetavne, če bi imeli skupnost, pa gotovo ne bi zadoščal denar, ki ga bo dobil sklad.

Zavod za prosvetno-pedagoško službo je priredil 30. in 31. januarja v Novem mestu dvodnevni seminar za male šole. 42 vzgojiteljic iz vrtcev v 4 občinah in učiteljic, ki bodo poučevale v malih šolah, se je prvi dan seznanilo z delom in organizacijo male šole, drugi dan pa je znani glasbeni delavec med predšolsko mladino in pevovodja Janez Kuhar iz Ljubljane prikazal, kako naučimo otroka v 20 minutah tekst in melodijo pesmi. Na sliki: Janez Kuhar uči malčke zapeti pesem.

(Foto: M. Jakopec)

ČRNIM GRADNJAM SE OBETAJO HUDI ČASI

Hiša brez elektrike in brez vode

Lastniki morajo sami začeti postopek za odobritev črne gradnje - Črnograditelji ne morejo dobiti kredita za gradnjo in ne morejo priključiti stavbe na kanalizacijo, vodovod in elektriko

Sklep o stanovanjski gradnji, ki ga je sprejela skupščina decembra lani, se že uresničuje. V bodoče si lahko obetamo več reda zlasti pri gradnji zasebnih enostanovanjskih hiš. Stanovanjsko podjetje hiti urejati urbanistično dokumentacijo, inšpekcijske službe na občini pa so že začele pretresati primere črnih gradenj. Te bodo po sklepu skupščine razvrščene v tri skupine: v takšne, ki jih je mogoče potrditi, v takšne, ki bodo lahko dovoljene le začasno in bodo porušene takrat, ko bo zemljišče, na katerem stoje, uporabljeno v svoj namen, in v takšne, ki jih je treba porušiti.

Po sklepu skupščine morajo biti zadeve v zvezi s stanovanjsko gradnjo razčiščene do 1. aprila. Stanovanjsko podjetje pripravlja zazidalne načrte za okoliše, za katere morajo biti urejeni do omenjenega roka, ter izdeluje urbanistični program občine in urbanistični načrt Novega mesta s Stražo.

Občinska skupščina je že zahtevala, naj ji Stanovanjsko podjetje predloži obračun za tisti del stroškov z lokacijsko dokumentacijo gra-

diteljev in urbanistično dokumentacijo, ki jo po sklepu plača občinska skupščina. Kot smo že poročali, je za gradnjo v zazidalnih okoliših uvedena enotna tarifa 500 din za lokacijsko dokumentacijo, ki jo plača zasebni graditelj.

Inšpekcijske službe se že ukvarjajo s črnimi gradnjami in jih razvrščajo v skupine po določilih sklepa skupščine. Doslej je že odobrenih 92 črnih gradenj iz obdobja od 1965 dalje, ko je bilo potrebno privoljenje republiškega urbanističnega inšpektorja. Gre za stavbe, zgrajene v naseljih z manj kot 100 stavbami, kjer ni šole. V takšnih naseljih po togih predpisih, ki so veljali do lani, gradnje niso bile dovoljene.

Črnograditelji, ki gradenj doslej še nimajo odobrenih, bi morali upoštevati, da so dolžni sami sprožiti postopek za odobritev gradnje. Zbrati morajo potrebne dokumente in jih predložiti organu za

izdajo gradbenega dovoljenja, plačati pa bodo morali tudi tiste dajatve in prispevke, ki jih je zasebni graditelj dolžan plačati. Če črnograditelji ne bodo v roku, ki je določen s sklepom občinske skupščine (do 31. marca), predložili ustreznih dokumentov in sprožili postopka, jim gradnje ne bodo odobrene ne začasno in ne za stalno, čeprav morda obstajajo pogoji za to.

Stavbe črnograditeljev, ki ne bodo mogli dobiti ne začasne ne stalne odobritve za svojo gradnjo, bodo ostale brez ustreznih komunalnih priključkov na kanalizacijo, vodovod in elektriko. Morda se posamezniki tolažijo, da bodo brez vode in kanalizacije že kako. Brez elektrike pa bo šlo najbrž težje! Ker črna gradnja pravno ne obstaja, ne bo mogel lastnik dobiti uporabnega dovoljenja zanjo, komunalna podjetja za vodovod, kanalizacijo in elektro podjetje pa ne smejo takšne stavbe priključiti na obstoječe omrežje. Črnograditelji razen tega ne morejo dobiti bančnih kreditov ali kreditov pri podjetju za gradnjo hiše. Obstoječi predpisi namreč to prepovedujejo. Te predpise pa morajo upoštevati tudi manjše delovne organizacije, čeprav tega doslej niso delale. Kredit za gradnjo hiše je lahko odobren samo tistemu, ki ima gradbeno dovoljenje! M. J.

NOVO MESTO V PODOBI

NOVO MESTO OKOLI 1845

Litografija Novega mesta objavljena v prejšnji številki in danes objavljena podoba predstavlja dva značilna pogleda na naše mesto z višin, ki obdajajo Novo mesto z vzhodne in zahodne strani. Obe sta nastali približno v istem času in morda eno desetletje za Skolo in Rechbachom. Medtem ko avtor prejšnji teden objavljene slike doslej še ni znan, za danes objavljeno podobo mesta lahko vsaj domnevamo, kdo jo je izdelal. V letih 1846 in 1847 je namreč celovški tiskar in litograf Josef Wagner izdelal štiri mape litografij s skupnim naslovom »Stikovit pogledi iz Kranjske, ki si jih je po-

naravi narisal Ludwig Schuller, litografiral in izdal pa Josef Wagner.« Dve od omenjenih map sta vsebovali poglede iz Ljubljane in Gorenjske, ena iz Notranjske in ena iz Dolenjske. V dolenjski mapi so bile naslednje litografije: Kolčevje, Krško, Mirna, Mokronog, Novo mesto, Otočec, Toplice, Višnja gora in Žužember. Čeprav Schuller ni povsod naveden kot risar (npr. na novomeški), upravičeno menimo, da je on avtor slike, ki se sicer običajno naveda kot Wagnerjeva litografija. Vse slike iz dolenjske in iz ostalih treh map so danes zelo redke. Morebitne lastnike teh litografij prosimo, da jih ponudijo Dolenjskemu muzeju.

Spomladi na levi breg

Ragovski vodovod bodo z desnega brega Krke speljali na levi breg po rečnem dnu - Za vodovod bo imelo podjetje VODOVOD letos 720.000 din

Direktor komunalnega podjetja VODOVOD Miloš Matko je prejšnji teden povedal, da bodo spomladi speljali ragovski vodovod z desnega na levi breg Krke po rečnem dnu, koder bodo položili odporne plastične cevi.

Ragovski vodovod so pričeli graditi jeseni, napajal pa bo razen nasehja »Majde Silce« in Ragovega na desnem bregu - tudi Ločno z gospodarskimi objekti ob Cesti herojev na levem bregu Krke. Ta vodovod bo kasneje povezoval novomeško vodovodno omrežje s predvidenim dolenjskim vodovodom, za katerega podjetje VODOVOD zbira sredstva iz podražene vodarine.

Pri podjetju VODOVOD bodo imeli letos 720.000 din za razširitev, obnove in nove vo-

dovode. V načrtu je povečava vodovodnega omrežja v Bršlinu in napeljava vodovoda na Znančeve njive. Pripravili pa bodo načrte in opravili raziskave za vodovode, ki jih želijo graditi v nekaterih krajevnih skupnostih.

Krajevna skupnost Žužemberk je pričela takoj po novem letu priprave za graditev vodovodnega omrežja na območju Dvora. Letos bodo zagotovili pripravili načrte in opravili raziskave, predvsem pa se bodo odločili, ali bodo za ta vodovod uredili novo zajetje.

Zanimanje za nove vodovode se je močno povečalo tudi na območju Dolenjskih Toplic, med drugim v vaseh Šuhor, Podhosta, Loška vas, Meniška vas, del Podturna in zaselek Grič.

Za znanje na TV zaslonih

Novomeški gimnazijci so pred kratkim priredili tudi večer pesmi primitivnih ljudstev

Novomeški gimnazijci se že daj časa pripravljajo na televizijski quiz »Niti našega časa«, na katerem bodo tekmovali z do zdaj še neznanimi slovenskimi vrstniki. Tekmovalno snov proučujejo ob pomoči prof. Zdenke Jeras.

Nedavno je imel literarni krožek v gimnaziji interno prireditev, na kateri so dija-

ki recitali pesmi primitivnih ljudstev. Pesmi so izbrali iz knjige, ki je izšla lani tudi v slovenskem prevodu.

Večje število gimnazijcev se letos udeležuje akcije »Znanost mladini«, pripravljajo pa se na tekmovanje iz geografije, kemije in drugih predmetov.

Gimnazijski krožki so tudi to šolsko leto razvili dejavnost. Člani humanističnega krožka prav zdaj proučujejo poglavje »Umetnost ljubezni«, prirodoslovni krožek nadaljuje tradicijo pod vodstvom prof. Viktorja Fabjana, medtem ko prof. Marjan Dobovšek uspešno dela s taborniki. Razen teh so letos oživilo vrsto drugih krožkov, v katerih dijaki dopolnjujejo znanje iz šolskih predmetov. Profesorji so dali pobudo tudi za inštruktorski krožek, ki je že zastavljen delo.

Ob sobotah je gimnazijska telovadnica že več tednov prostor, v katerem se dijaki gimnazije in šole za zdravstvene delavce učijo prvih korakov v svet modernih plesov pod vodstvom ljubljanskega mojstra Antona Arka.

30 odst. prvič v zaposlitev

Medobčinski Zavod za zaposlovanje Novo mesto je posredoval lani zaposlitev 5830 občanom. Od tega se je 1749 občanov ali 30 odstotkov zaposlilo prvič, 2793 občanov ali 49,7 odst. je zaposlitev zamenjalo po svoji volji ali zato, ker so morali. Ti občani so bili iz občin Novo mesto, Trebnje, Ortomelj, Metlika, Ribnica in Krško. Na območju zavoda se je lani zaposlilo 339 občanov iz drugih republik in 21 delavcev, ki so se vrnili z dela v tujini.

12.976.000 din za gradnjo stanovanj

Lani je bilo v novomeški občini dograjenih 50 družbenih in 90 zasebnih stanovanj, v gradnji pa je bilo 470 zasebnih stanovanj. Za zasebne gradnje je bilo porabljenih 3.103.000 din kreditov, od tega iz bančnih sredstev 2.864.000 din. Za stanovanja borcev je bilo porabljenih 201.000 din kreditov, 235.000 din za razne druge uporabnike, preostanek kreditov pa so porabili zasebni graditelji. Če dodamo, da je SGP PIONIR porabil za gradnjo za trg 5.469.000 din in da je bilo za gradnjo stanovanj odobrenih še za 1.549.000 preostalih kreditov, je bilo lani porabljenih za stanovanjsko gradnjo v novomeški občini vsega skupaj 12.976.000 din. Seveda tu niso všteta sredstva zasebnih graditeljev, ki so jih porabili mimo banke, in njihovo delo.

500 alkoholikov in 145 registriranih

Po podatkih Centra za socialno delo živi v novomeški občini približno 500 alkoholikov, ki povzročajo vsako toliko časa izgube v svojih družinah. Ker jih nihče ne prijavi, ni proti njim sprožen postopek, pa tudi na seznanju jih v Centru za socialno delo nimajo. Center pa ima registriranih 145 alkoholikov, ki so doslej že prišli v navzkriž z odlokom o javnem redu in miru ali kakšnim drugim predpisom.

Vsak 22. občan zna nuditi prvo pomoč

Pravkar potekajo zadnji tečajji prve pomoči v Novem mestu. Vseh tečajev je priredil RK v občini 26, obiskalo pa jih je 873 občanov. Če prištevamo še tiste, ki so se naučili nuditi prvo pomoč v tečajih po delovnih organizacijah v zadnjih letih, in teh je nekaj čez tisoč, je v občini vsak 22. občan usposobljen za nudenje prve pomoči. Naslednja velika naloga je opremiti ekipe za prvo pomoč s potrebnim materialom.

Mladinski klub ustanovljen

Okoli 70 novomeških mladincev in mladink se je zbralo v soboto, 1. februarja zvečer, v Domu JLA, kjer so ustanovili mladinski klub. Otvorilni govor je imel predsednik občinske konference ZMS Novo mesto Janez Slapnik. Imenovali so tudi odbor, ki bo sredi februarja sklical občni zbor kluba. Odbor vodi Franci Koncilija. Po ustanovitvi je bil v Domu JLA mladinski ples. Za večer zvečer je bila v Domu kulture napovedana prva prireditev kluba — zabavnoglasbeni koncert s Tatjano Gros in drugimi solisti ter vojaškim orkestrom.

Novomeški taborniki so se na Marofu pomerili v sankanju na 250 m dolgi progi. (Foto: prof. M. Dobovšek)

O PREVENTIVI V BOJU Z ALKOHOLIZMOM

Ne čakajmo dotlej, da bo prepozno!

Zakon o obveznem zdravljenju alkoholikov žal še ni sprejet, obeta pa se bolj organizirana skrb zanje!

Tudi v novomeški občini je vedno več alkoholikov, to pa pomeni vedno več uničenih ružin, slabo vzgojenih ali nepreskrbljenih otrok in socialnega zla drugih vrst. Alkoholizem je družbeno zlo, zato se ne more ukvarjati z njim samo Center za socialno delo. Lanski posvet o alkoholizmu že kaže prve sado-ve. Cimpref je treba oživiti v zdravstveni službi dispanzerja za alkoholike, pri Centru za socialno delo potrebujejo psihologa, s preprečevanjem alkoholizma in z zmanjševanjem njegovih hudih posledic pa bi se morale ukvarjati tudi socialne službe v delovnih organizacijah.

Čeprav je delo z alkoholiki steklo v zadnjih dveh mesecih veliko bolj kot kdaj prej, pri Centru za socialno delo še niso zadovoljni. Alkoholiki so večinoma hranilci družin, svoji pa so odvisni od njihovega zaslужka. Zaslужeni denar zapravljajo s pijančevanjem, družine pa ostajajo nepreskrbljene.

Družine alkoholikov so največkrat žarišča za večino prestopkov, tako glede prostotice, kriminala, ekonomske ogroženosti in drugega, kot tudi glede novih primerov alkoholizma. V družinah alkoholikov je veliko duševno prizadetih otrok. 70 odstotkov novih primerov alkoholizma prihaja iz družin alkoholikov!

V novomeški občini so lani ugotovili 48 novih alkoholikov. Večinoma so stari od 35 do 45 let. Med njimi je 41 poročenih moških, 2 samska moška in 5 žensk. V teh družinah je 133 otrok, od katerih je 28 zaposlenih, vsi drugi pa so še zaposleni. Za zdravljenje se je odločilo lani samo 7 alkoholikov.

Alkoholizem je družbeni problem, zato ga ne more re-

ševati samo center za socialno delo. V delovnih organizacijah pustijo delavca, ki je začel pijančevati, tako dolgo, dokler ne naredi dovolj »plavih«, nato pa ga naženejo iz službe. To je edini ukrep, prej pa se z alkoholikom nihče ne ukvarja. Družina ostane nato nepreskrbljena in s primerom se prične ukvarjati center za socialno delo. Vsi drugi organi in podjetja so kar naježeni od predpisov, zaradi katerih alkoholika ne morejo vzeti na delo in ga obravnavati, center za socialno delo pa mora gledati na življenje mimo zakonov. Otroci grebo navadno v rejniške družine. Tako je v naši občini iz družin alkoholikov v rej 20 otrok na stroške centra, 30 otrok pa na stroške staršev.

Najučinkovitejše sredstvo za odpravljanje alkoholizma bi bil pravzaprav zakon o obveznem zdravljenju, toda tega ni. Brez tega lahko samo gasimo požar. Upamo lahko, da bodo zdravniki splošne prakse po posebnem seminarju imeli po nekaj ur na teden na voljo za alkoholike, ki se bodo zatekali k njim

na svojo pobudo ali po napotilu zdravstvene in socialne službe. Zda se posamično ukvarjajo z njimi socialni delavci. Veliko boljše bi bilo, ko bi obstajala v ta namen skupina, sestavljena iz zdravnika, socialnega delavca in psihologa. Psihologa, pa čeprav bi ga zelo potrebovali, pri centru še nimajo, deloma tudi zato, ker do zdaj ni bilo na voljo dovolj denarja.

M. J.

Vinjeni vozniki vodijo

Med prestopniki, ki jih je lani obravnaval občinski sodnik za prekrške v Novem mestu, je bilo več kot polovico takih (56,4 odst.), ki so se zagovarjali zaradi cestnoprometnih prekrškov. Stanje se je od predlani precej izboljšalo, saj je bilo 1967 še 73,4 odst. prestopnikov zoper cestnoprometne predpise. Resnici na ljubo pa moramo priznati, da je med prestopniki še vedno zelo velik del voznikov, ki so zagrešili prekršek v vinjenosti. To pa je črna plat medalje iz dežele cvikarije...

Novomeška kronika

■ V KOMISIJSKI TRGOVINI se je promet precej povečal, odkar ima prostore v nekdanji prodajalni suhe robe na Glavnem trgu. Največ zaleže izložba, ki pritegne tako kupce kot tudi tiste, ki imajo kaj naprodaj. Zda grede najbolj v promet pleteni izdelki iz volne, lončevina, okrasne blazine in razni ročni izdelki za vsakdanjo rabo. V kratkem bodo imeli na prodaj po občutno znižanih cenah otroške čevlječke ter moške in ženske copate in natikače iz neke tovarne.

■ PRESNETI PREDPUST z vsemi svojimi norijami se je že začel. Kot prvi vabijo na predpustno prireditev lepaki Zdravilišča Čateške Toplice 15. februarja. Obiljajo, da bo pel Vice Vukov. V prodajalni Mladinske knjige so že založeni s pustnimi maskami, ki stanejo 3 do 15 din.

■ TABLICA Z VOZNIŠKIM RE-DOM mestnega avtobusa na postaji na Glavnem trgu so neznani zlikovci odlomili že pred najmanj enim letom. Železni steberček stoji od takrat zapuščen, tisti, ki uporabljajo mestni avtobus le ob redkih priložnostih, pa ne morejo zvedeti, ne kdaj avtobus pripelje ne kdaj odpelje. Prizadeti so potniki in ne tisti, ki je tablica v objestnosti odlomil, zato bi bilo prav, ko bi podjetje GORJANCI namestilo drugo.

■ MLADE PRODAJALKE v novomeških trgovinah, ki obiskuje-

Sestanek kluba odbornikov

Na sestanku svojega kluba so včeraj razpravljali odborniki občinske skupščine o gradivu, o katerem bodo na prihodnjih zborih volivcev morali poročati volivcem. Seznanili so se z odlokom o prispevkih in davkih občanov, z odlokom o občinskem prometnem davku in z osnutkom proračuna za 1969. V drugem delu sestanka so govorili o volilnem postopku za spomladanske volitve in o volilnem programu SZDL.

Seja sveta za finance

V torek, 4. februarja je bila seja sveta za finance. Svet je razpravljal in sklepal o predlogu odloka o prispevkih in davkih občanov, o predlogu o občinskem prometnem davku, o znižanju obresti na poslovni sklad invalidskemu zavodu ROG Novo mesto in o znižanju amortizacije zdravilišča Dolenjske Toplice.

Poznate molzne stroje?

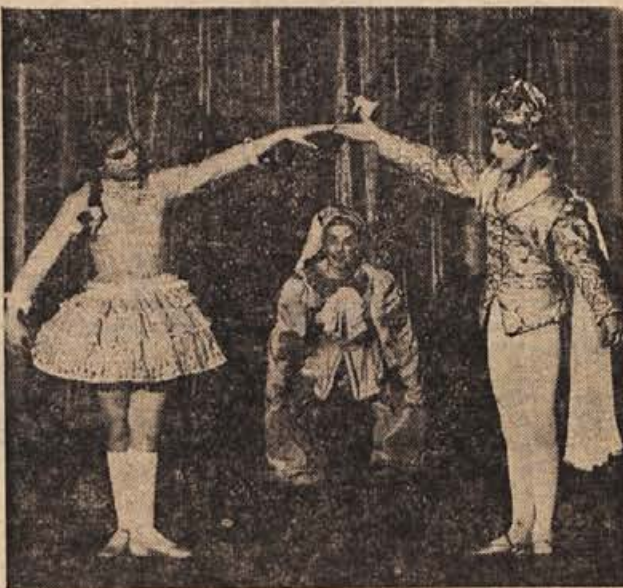
V petek, 14. februarja ob 10.30, bodo v kmetijski šoli na Grmu pokazali, kako se uporabljajo molzni stroji. Zastopniki firm ALFA LAVAL in AGROTEHNIKA bodo kmetovalce, ki bodo prišli na ogled, seznanili z vsemi prednostmi in koristmi strojne molže, hkrati pa jim tudi povedali, kako si take stroje lahko nabavijo.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Darinka Zelenko iz Smihela — Matjaža, Darinka Novak iz Račjega sela — Darinko, Stefka Hočevar iz Hinja — Franca, Dragica Avsenik iz Hruševca — Darjo, Vida Fabjanič s Senovega — Martino, Jožica Klemenčič iz Pangreča — Jožico, Julijana Vesel iz Goljeka — Valentino, Marija Bilčič iz Gradca — Radka, Anica Gruđen iz Družinske vasi — Andrejo, Ksenija Vitkovič iz Ortomelja — Samerja, Ida Nahligal iz Dolnje Straže — Mojco, Mira Malešević iz Strekljčeva — Rudija, Ana Sobotin iz Brezovice — Silvo, Tatjana Štublar iz Cerovca — Andreja, Anica Verbanec iz Učakovca — dečka, Ana Koracin iz Sela — deklco, Ana Lavriha iz Dolge njive — deklco, Ana Simončič iz Oreška — dečka, Nada Slane iz Bercice — deklco, Marija Gerjevič iz Krškega — deklco in Justina Stipič iz Gradnja — deklco

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

28. 1. 1969 so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Ivan Hrustek, član postaje ljudske milice Ortomelj; Janez Mislej, Jože Bele in Karlo Majetič, člani IMV Novo mesto; Nikola Padevski, član Dominvest, Novo mesto; Pepca Kovačič, članica Novoteksa, Novo mesto; Mihael Duh, član Pionirja, Novo mesto; Stanko Brulc, delavec z Dolža; Lucija Medja, gospodinja iz Streleca; Stanka Mehle, Stanka Škof in Marija Lenarčič, članica Zavoda za zdravstveno varstvo Novo mesto; dr. Olga Kretič in Fani Rajmer, članici zdravstvenega doma Novo mesto; dr. Minka Malešič in Pepca Modic, članici splošne bolnice Novo mesto; Stefan Jaklič, Pepca Bobnar, Jože Bobnar in Filip Avbar, člani Novolesa, Straža; Mirko Ferbežar, član Iskre, Novo mesto; Alojz Fabjan, član Keramike, Novo mesto; Ivanka Krupič, članica Gozdnega obrata, Novo mesto; Jože Zupan, profesor za osnovne šole Šentrupert; Franc Bratkovič in Jože Jaki, člana Mesarije, Novo mesto; Jože Zapančič, kmet iz Selišč; Emilija Avguštin, gospodinja s Podturna; Stanko Pleskovič, učitelj z osnovne šole Dobrič; Martin Kastelj, član Krke tovarne zdravil, Novo mesto.

Prizor iz zahtevne baletne pravljice »Peggy na dvoru«, ki jo bodo v torek, 11. februarja, dvakrat uprizorili v novomeškem Domu kulture gojenci baletne šole iz Kranja. Ansambel je imel premiero te pravljice pred novim letom.

V soboto: maturantski ples ESŠ na Otočcu

Maturanti ekonomske srednje šole Novo mesto vabijo na maturantski ples 8. februarja ob 20. uri v restavraciji Otočec. Igral bo študentski instrumentalni ansambel »Septimil«, zabaval pa vas bo humorist Toni Gašperič.

Novi naročniki DOLENJSKEGA LISTA

Pogovor z zdravnikom

Težave z želodcem

V obdobju februar in marec, pa tudi še aprila prihaja precej bolnikov v zdravnikovo ordinacijo zaradi težav, ki jim jih povzroča želodec. Seveda je še več takih, ki raje počakajo doma, da bo bolezen bolj razvita in bodo šele potem obiskali zdravnika, ker pač ni hotel želodec nehati boleti. Ljudje smo pač različni. Nekdo se ustraši za svoje zdravje prej, drugi pozneje.

V jeseni, predvsem pa v zgodnji pomladi, želodec rad nagaja. Če je kdo že bil bolan na želodcu in se je tudi ustrezno zdravil, pa ni bil dovolj discipliniran, da bi se tudi pozdravil, se mu bolezen rada spomladi in jeseni ponovno pojavi v vsej svoji pestrosti. To velja predvsem za tiste bolnike, ki svojim ustaljenim škodljivim navadam v prehrani in drugem nočejo pustiti.

Povešen želodec pri ljudeh, ki imajo šabe živce, povzroča neugodno napetost, če se preveč najedo. Posebno velja za tiste, ki hitro shujšajo ali pa če so sploh presuhi. Taki ljudje so navadno tudi preveč zaprti in se pritožujejo, da gredo le vsaki nekaj dni na blato, in še to s težavo. Bolnik s povešenim želodcem naj je čim bolj močno in lahko prebavljivo hrano, da se bo zredil. Je naj večkrat na dan na blatu do sitosti. Tudi pijac naj ne pije preveč. Ko se bo zredil, mu bo maščoba v trebuhu želodec dvignila in težav ne bo več. Tedaj bo spet lahko normalno jedel in pil.

Kronično vnetje želodca povzročajo stalna slaba hrana, kajenje, alkohola ne pijače, prevročna hrana, preveč začimben in slabo prebavljiva hrana. Bolečine so v žilici, to je med rebri, lokoma v prebodu iz prsi v trebuh, trebuh je napet, pas in obleka tiščita, včasih je bolniku slabo. Pogosto ga peče zgaga, riga se mu, tudi bruha, posebno zjutraj. Apetit je slab, blato hodi neredno, včasih prepogosto. Iz ust mu smrdi. Jezik je belo obložen ali pa zelo rdeč. Če je vzrok v gojmem žarišču, npr. v gnilih zobeh, je treba najprej te popraviti. Zmanjšati je treba kajenje, opustiti pitje alkoholnih pijač in hrano iz premastnih ter težko prebavljivih jedi. Tudi začimbi naj bo v hrani čim manj. Hrana naj bo dobro prežvečena, ne prehladna in ne prevročna. Če manjka v želodcu kislina, potem jemljemo s hrano še pepsan, pespamin ali acynorm, če pa je kisline preveč, potem jemljemo ulter, libratar ali gupsan. Za vsa zdravila seveda velja, da jih je treba jemati le po zdravnikovem navodilu in na recept!

Rana na želodcu ali na dvanaesterniku nastane, če je v želodcu preveč kisline. Za to so krive cigarete, alkohol, prava kava in predvsem stalna duševna napetost in živčnost. Bolnik čuti pritisk v želodcu, topo bolečino ali pa grizenje. Bolečine so predvsem na tešče in pri praznem želodcu, po jedi izginejo. Spomladi so bolečine močnejše, pa tudi v jeseni niso majhne. Bolnika peče zgaga, zaprt je in večkrat bruha. Da bi se bolezen točno ugotovila in dočel položaj rane v želodcu, je potreben rentgenski pregled želodca, ugotovitev kisline v želodcu in včasih še kaj drugega. Zdravljenje bolnika z rano na želodcu ali dvanaesterniku ni težko, če se bolnik drži navodil. Potrebna je stroga dieta. Prepovedane so vse kisline, kajenje, alkohol, ne pijače, svinina, prava kava, sveži kruh, vse vrste suhega mesa in močne začimbe. Jesti je treba večkrat, pomaloma. Potrebno je delo brez večje živčne napetosti, pitje rogaške slatine, od zdravil pa ulter, libratar ali gupsan. Rana je nevarna, če počti, ker gre takrat za življenje. Takrat je potrebna takojšnja operacija. Včasih pa je operacija potrebna, če se rana noče pozdraviti, posebno po 45. letu starosti.

Vse te težave bi bile mnogo manjše, če bi bolniki opustili kajenje in pitje alkoholnih pijač. Ker pa to neradi storijo, se bolezen večkrat brez potrebe vlečejo leta ali pa obdobjo ponovno vzpametajo in prinašajo bolnikom nepotrebnega razočaranja.

Dr. BOZO OBLAK

TREBNJE: Rezi Gliha, Hudeje 21; Jožeta Plavec, Pristava 4; Franc Pust, Hudeje 19; Franc Kirm, Pekel 3; Božo Kraucar, Praproče 2; Stane Gabrielj, Pristava 6; Jože Luštek, Praproče 13; Matija Vidmar, Rožni vrh 1; Mirko Gačnik, Česnjevek 11; Valentin Primožič, Dol. Medvedje selo 2; Terezija Grošelj, Česnjevek 5; Ivanka Perko Lukovec 2; Fani Novak, Jezero 7; Bogomir Bevec, Jezero 12; Jože Kante, Dol. Nemška vas, in Janez Zakrajšek, Vina gorica 16.

VINICA: Mirko Malešič, Hrst 32.

ZABUKOVJE: Marija Černelič, Trnovec 23.

RAZNE POSTE: Gabriella Skanetelj, Videm 59; Stane Debeljak, Kompolje 108; Alojz Lindič, Copova 19, Lesce pri Bledu; Franc Rebernik, Lenjina 61, Sarajvo; Bine Železnik, Maribor 21, Ljubljana; Franc Komnevič, Javorji 2, Smartno pri Ljubljani; Rupnik, Luce 31, Grosuplje; Emica Latgonja, Ljubljanska cesta 50/a, Postojna; Marija Priatelj, Zala 38, Grosuplje; Jože Vidmar, Dragomelj 49, Domžale; Bogdan Valent, Novi trg 5, Ljubljana; Stane Jeraj, Komenskega 30, Ljubljana; Alojz Gale, Zvonarska 7, Ljubljana; Tončka Perpar, Privoz 8, Ljubljana; Rudolf Skobe, Tržaška 297, Ljubljana; Vlado Gotar, Volčeva 16, Vrhnika, in Jože Kote, Opekarska 17, Ljubljana.

VOJNE POSTE: Tone Saje, Capljina; Ivin Zlobko, Piro; Jože Spec, Žur pri Prizrenu, in Alojz Rajšel, Vršac.

INOZEMSTVO: Alojz Raušelj, München, Nemčija; Anton Pucelj, Stuttgart, Nemčija; Franci Zibert-Ruttkowski, Düsseldorf, Nemčija; Anica Jursič, München, Nemčija; Janez Ferbar, London, Anglija; Edi Pošgar, München, Nemčija; Anton Trnagin, St. Catharines, Kanada; Stanko Pešec, Breisgau, Nemčija; Slavko Vojnič, Vancouver, Kanada; Lojze Kotar, Frankfurt, Nemčija; Stefan Kohlek, Gradec, Avstrija; Jože Minkar, Krumbach, Nemčija;

August Terenc, Anfersen, Nemčija, in Franc Vogel, Compiègne, Francija.

BELA CERKEV: Amalija Hribar, Družinska vas.

BOSTANJ: Amalija Benko, Dol. Boštanj 13, in Anton Podlipnik, Drenovec 13.

BRESTANICA: Martin Nerat, Brestanica 123; Marija Sajovec, Rožno 9; Nada Sofer, Rožno 28; Stane Bahdič, Stolovnik 12; Marija Bromš, Anže 16; Lidija Holnik, Brestanica, in Rozalija Valent, Brestanica.

BREZICE: Jože Novosel, Brezina 14; Karel Vozrinc, Milavčeva 41; Marija Babič, Milavčeva 13, in Marija Brinskole, Jučičeva 9.

CERKLJE OB KRKI: Martin Gramc, Gazičeva 1.

CRNOMELJ: Jožeta Butala, Mirana Jarca 13; Režika Birkelbah, Loka — dvojček; Ana Aučič, Strahčič, Loka pri Zidanem mostu, in Martin Zupančič, Sentiurje na Polju 20.

DOBROVA: Boris Cvetkovič, Sela 6, in Terezija Avšič, Gaberje 38.

DOBRNIC: Jožica Kozljevčar, Smaver 5.

DOLENJSKE TOPLICE: Dominik Hrovat, Meniška vas 15, in Anica Serceelj, Sela 17.

DOLENJA VAS: Fračiška Bojc, Dolenja vas 100, in Stane Oberstar, Rakitnica 2.

DVOR: Avgust Skufca, Mačkovec; Jože Legan, Podgozd 4; Malka Kocjančič, Mačkovec 10; Karel Bobnar, Brezova reber 2, in Cvetka Jarc, Gor. Ajdovec 6.

GRADAC: Anton Kralj, Vranovič 28.

KAPELE: Ešter Memedovski, Vrhje 59.

KOPRIVNICA: Martin Grmšek, Veliki dol 31; Nanda Zvar, Veliki dol 21; Anton Božičnik, Koprivnica 21; Viki Bohorč, Mrčna sela 33; Alojz Kvenderc, Mrčna sela 30; Rudi Novak, Križe 11, in Alojz Grmšek, Križe 21 a.

KOSTANJEVICA NA KRKI: Stojana Pavlenč, Gorjanska cesta 1; Anica Zahraščnik, Ljubljanska cesta 5; Ludvik Jenšovec, Grajska

cesta, n. h.; Franc Gal, Orehevec 21; Stjepa Cimerman, Dobe 19; Neža Zagor, Kočarija 7; Miloš Jelenič, Jablanec 10; Martin Lipar, Orneča vas 6; Ivan Zulič, Orneča vas 14; Ivan Hajsinger, Ošterca 38, in Stane Gramc, Dol. Prekopa.

KRMELJ: Franc Vizjak, Krmelj 29.

KRSKO: Milka Sinkovič, Ravni 18; Jože Krulc, Stari grad 4; Jože Kolander, Tovarniška 12; Jožica Sešek, Cesta krških štev 80; Hugo Klampfer, Kidričeva 19, in Anita Zagar, Povšetova 13.

KRSKA VAS: Franc Lorber, Mrzava vas 6; Marija Srpič, Vel. Malence 44, in Franc Smrdel, Mrzava vas 21/a.

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU: Ciril Kolander, Okroglice 37; Fani Homšek, Obrežje; Ivanka Znidaršič, Loka pri Zidanem mostu, in Martin Zupančič, Sentiurje na Polju 20.

MIRNA NA DOL: Albina Meserko, Mirna 82, in Lucija Lipičar, Stara gora.

MIRNA PEC: Pavla Rozman, Gor. Globočju 18; Ida Krevs, Gor. Podboršt 3, in Tončka Saje, Dol. Podboršt 6.

MOKRONOG: Julij Lenarčič, Bruna vas 4.

NOVO MESTO: Jože Klančar, Trdinova 39; Marija Ambrožič, Gotna vas 81; Ivan Povše, Vel. Slatnik 19; Janez Plajš, Kettejev drevored 49, in Peter Gregorč, Stranska vas 25.

OTOČEC OB KRKI: Stjepa Pučelj, Otočec ob Krki.

PODBOČJE: Franc Pešec, Dobrava 11; Jožeta Medvedšek, Malo Mrševo 27, in Antonija Bizjak, Kalce-Naklo 8.

RIBNICA NA DOL: Franc Lovšin, Zapotok 7; Marija Košak, Ribnica 227 na Dol.; Fračiška Skulj, Gorica vas 29; Angela Marolt, Gorenja vas 24; Alojz Benčina, Zapotok 3; Ludvik Pajnič, Zapotok 4; Anica Vrh, Ribnica 78; Julijana Zajc, Gorenja vas 2, in Andreja Česarek, Gorenja vas 2.

SEMIC: Kristina Malnarčič, Kal 7

SENOVO: Jože Klavžar, Dobrova 39.

SEVNICA: Jožeta Popelar, Ledi-na 28; Malči Imperl, Orešje 20, pri Cencur; Vinko Cizerle, Kolodvorska 26; Dominik Kunšek, Florjanska 7; Tilčka Zupančič, Costa na Dobrovo pri Kralju, in Fani Ocvirk, Orešje 12.

STARA CERKEV: Ivo Jolič, Gor. Ložino 14, in Vida Papež, Breg 11.

STARI TRG OB KOLPI: Lojzka Tekavec, Kralji 10.

STRAZA: Ančka Kozar, Soteska 38, in Bogo Longar, Romanja vas 30.

STRUGE NA DOL: Jože Božič, Pri cerkv 10, in Jožeta Kastelic, Zvirše 7.

STUDENEC: Alojzija Ročak, Hudo Brezje 12; Jože Cizerle, Hudo Brezje; Ivan Hočvar, Rovšče, in Anton Krnc, Mala Hubajnica 3.

SUHOR: Jože Avguštin, Bušinja vas 2, in Janko Belopavlovič, Skemljevec 2.

SENTJANZ: Vlado Tratar, Svinjsko 7; Mišelca Nahigal, Veliki Cirk 18; Marija Kos, Gaberje 31; Tine Plazar, Hrušice 13; Stanko Zaplatar, Mali Cirk 26; Franc Podkrajšek, Primšt 27, in Justina Hribar, Lačenberg 20.

SENTJERNEJ: Martin Cvelbar, Vrbovec 4; Marjan Novak, Gornja Brezina 7; Fračiška Grčar, Dol. Vrhpolje 7; Marija Marc, Mihovo 14; Anton Brdlik, Vel. Ban 3; Franc Zamuda, Gor. Vrhpolje 6; Fani Golob, Gor. Vrhpolje; Janez Zupan, Brezje 10; Milena Jordan, Vrbovec 13; Rudi Fabjan, Dol. Gradščice 9; Ivica Jakob, Tolsti vrh 10; Minka Sasek, Pristava 6; Jože Turk, Gor. Mokropolje, n.h.; Marija Goršek, Sentiurje 37, in Slavko Grčar, Sentiurje 91.

SETRUPERT: Stanka Stancar, bife.

SKOČJAN: Karl Martinčič, Dobrava 10; Franc Kocjan, Zaboršt 5; Jože Knafeč, Strit 10, in Slavko Knafeč, Grmovlje 4.

SMARJETA: Erna Zagar, Vinica, in Franc Novak, Mala Strmica.

TREBNJE: Lojzka Zajc, Trebnje, blok 98; Janez Nose, Repče 20; Darinka Zaman, Stefan 5; Janez Kreva, Rožni vrh 18; Ivan Bukovec, Trebnje 48; Alojz Znidaršič, Trebnje 107; Alojz Gorenčič, Dol. Nemška vas 27; Momčilo Jovič, Cestno podjeje; Jožeta Fortuna, Praproče 11; Miro Pate, Rodine 6; Jože Gabriel, Trebnje 72, in Alojz Ladiha, Dol. Nemška vas.

TRZISCE: Anton Sitar, Drušče, in Marjan Jamšek, Malkovec 30.

VELIKI GABER: Ana Zupančič, Babna gora, in Matija Muren, Vel. Gaber 59.

VELIKA LOKA: Ludvik Slajpah, Sentiurje.

VINICA: Peter Vrtnič, Bojanec 35.

RAZNE POSTE: Zinka Klemen, Liska, Zagorje; Matija Čotič, Kapusova 1, Ljubljana; Anica Cerar, Kostilna, Ivančna Gorica; Anton Mikutič, Mozelj; Rudi Svensek, Rajndor 6, Mozelj; Jože Fugina, Laonje, Mozelj; Alojz Petan, Poč. boršt 6, Sentiurje pri Stani; R. Z. Gorjanc, Begunje 126, na Gor.; Amalija Vodušek, Pernek 28, Rozanska Slatina; Tina Kokelj, Malo Hudo 5, Ivančna Gorica, in Marija Hlebec, Postojnska 7, Izola.

VOJNE POSTE: Božo Lamonšek, Bar — Crna gora; Anton Kralj, Mostar; Anton Lekše, Slovenska Bistrica, in Vinko Vrabec, Valjevo.

INOZEMSTVO: Andrej Knez, Stirling, Avstrija; Jože Požin, Gundverg, Nemčija; Jože Drab, Maxzell, Nemčija; Marija Dörr, Wiesbaden, Nemčija; Rudolf Sirceelj, Toronto, Kanada; Vlado Lavrinšek, Kleinbott, Nemčija; Janez Bratkovšek, Erfenstein, Nemčija; Anton Gliha, Woblerhampton, Anglija, in Alojz Jakobič, Balwyn, Avstralijska.

Seminar za kmete v Ribnici bo trajal dober mesec in bo zaključen 18. februarja. Po tem datumu bodo po vaseh še predavanja o mleku in mlečni proizvodnji, in sicer v Dolenji vasi, na Bregu, pri Sv. Gregorju, v Jurjevici, Zapotoku in Sodražici. Za prva predavanja ni bilo posebnega zanimanja, čeprav je kmetijstvo na tleh. Pričakujejo pa, da bo poslej obisk boljši, ker je kmetijska zadruga razposlala še nova vabila in obvestila (Foto: Prime)

5

... In kako je nekda prihajal gospodarju odziv iz tolikih grl!

»Eh! Kaj bi javkal kakor stara ženska za tistim, kar je bilo!« se je baron otresel melanholije, ki mu je iz mrtve delavnice prodirala v dušo.

»Ali ni Marije tu?« se je obrnil do mojstra Trošta.

Sivolasi mojster je odložil iglo, snel naočnike in pogledal gospodarja.

»Je,« se je oglašil trdo. »Poslal sem jo v sobo, da si poišče kakšno obleko moje pokojne žene. Če mi misli delati sramoto tod po Smartnem, je bolje, da je nikdar ne vidim.«

»Nu, nu, mojster, zaradi obleke pač ni vredno, da se jezite.«

Stari risar ni odgovoril. Le premeril je baronovo srednje veliko, šibko postavo od nog do glave. Pogled pa je Valvasorju govoril glasneje od besed.

Tako mu je govoril: Ti si kriv, če moja hčerka ni, kakor so druga dekleta njene starosti. Ti si mi jo vzgojil tam gori na gradu, ti si svojimi čudnimi novodobnimi nazori s svojo lahkomišelnostjo filozofijo, s svojo knjižnico, polno svetske navlake. Namesto da bi jo naučil vsega, kar je ženski potreba, si jo natrpal z učenostjo. In še več: odtujil si mi otrokovo srce. Le malokdaj se spomni name, da me obišče, še takrat je ne morem biti vesel...

Vse to sta govorila starčev pogled in njegov molk.

In baron je razumel. Njegovi prsti so nervozno zvijali in zopet odvijali predlogo, ki je ležala na mizi poleg bakrene plošče.

»Vi svojega otroka ne razumete, mojster,« je dejala počasi, gledaje skozi zamreženo okno. »Mariji je prostost njenega duha, njene volje potreba, kakor je vam življenjska potreba prostost vaše umetnosti, vaše roke.«

Andrej Trošt je skomignil z rameni. Njegove ustne so se skrivile v trpkem posmehu.

»Prostost!« je dejal zahičljivo. »Moja umetnost je sužnja, vlačuga, ki se prodaja.«

Mirno je vzel Valvasorju predlogo iz rok, si jo naravnal, nataknil naočnike, prijel za iglo in se sklonil nad delom.

Valvasorja je pretreslo. Zaslutil je vso tragiko starega umetnika: rojen svobodniak, je vendarle živel tlačansko življenje. Se huje. Tlačan odda gospodarju desetino pridelka, stari umetnik je desetino pridržal, a oddajal je — devet desetin.

V duši dar prostega ustvarjanja, srce polno stvariteljskega hrepenenja — ga je ponižala in zmlela borba za ljubi kruhek...

Molče se je Valvasor obrnil, pristopil k mlade

mu Grajzarju in mu razložil nekaj novih risarskih naročil.

»Kadar končate skice, prinesite mi jih, da jih pregledam, preden izvršite risbe s peresom.«

»Najpozneje jutri zvečer jih prinesem na grad.«

»O, saj se ne mudi.«

Zadrega je stopila v baronove oči. Ves začuden jo je opazil mladi bakrorezelec in — razumel... Tudi zanj učenjak ni imel več posla, tudi njemu bo kmalu bila ura odločitve.

Marija Grajzar je ves zmeden zrl za gospodarjem, ki je odhajal iz bakroreznice. Misel na ločitev ga je bolela. Baron mu je bil vedno kakor oče. Še več: baron je v mlademu možu spoštoval umetnika, Grajzar pa je v Valvasorju cenil resnično velikega človeka.

Ozrl se je skozi okno za baronom, ki je sam pripeljal konja iz hleva in ga zajahal. Na konju se je okrenil in se nasmehnil, nekaj zaklical in pomahal z roko v pozdrav nekemu, ki je stal menda na hišnem pragu.

Da, da, Marija. Ze je tekla proti hlevu. Takoj se je vrnila — s konjem. Oblečena je bila v sivo dolgo obleko z mnogimi volanami na krilu in na rokavih, obleko, kakršno so nosile gospe pred dvajsetimi leti.

Pa vendar ne bo — ? Res! Ze je dvignila nogo proti stremenu. A — ni šlo. Zdaj?

»O!« je kričnil Grajzar.

Trošt je dvignil glavo in pogledal skozi okno.

»Marija!«

Prepozno.

Resk, resk! Ze je bilo krilo za tri volane krajše — ostanek je segal dekletu komaj še do kolen. Odtrgane volane so zletele proti hlevu in lahko kakor ptica se je vzpela Marija na konja. Zajahala je proti očetu oknu in smeje se zaklicala:

ZA VSE SPOSOBEN

»Oprostite toda jaz za to nisem sposoben!«

Kaj takega ne smete izreči niti v sanjah, kajti to je slabo, to je grdo, to je, kakorkoli obrnete, zavora za vaš lastni napredek.

ZMOREM! — to je prava beseda ki jo je treba uporabljati na delovnem mestu.

Kaj je ON v našem podjetju, tega pravzaprav ne ve živa duša! A da je silno sposoben in da vse zna — o tem se govori na dolgo in široko!

»Prevzel boš mesto šefa računovodstva!«

»Razumem!« odgovori ON. Odgovori in ne mrane.

Pa nikar ne mislite, da ne dela. Dela, pa še kako! Iračunava, množi seštevke, kontrolira... Če ga človek samo pogleda, si misli: rojen je za to stroko!

»V voznem parku nekaj škriplje. Bi lahko ti?« Smešno vprašanje?!

»Seveda!« odgovori šef računovodstva.

»No, pa prevzemi šefovo mesto.«

Naslednjega dne: ON, v delovni obleki, hodi od vozila do vozila, dviga pokrove, leze pod karoserije, s francosom žgečka motorje, trka po gumah. Človek toliko da ga sploh še spozna!

»Nismo zadovoljni s šefom prodaje!«

»Ce. hočete!« odgovori ON.

In kot bi mignil, je na novem delovnem mestu. Prodaja, razprodaja, hvali blago, potuje, sklepa pogodbe, skratka vse.

»Zbolel je.«

»Kdo?«

»Glavni inženir?«

»Kdaj naj prevzamem?«

vpraša nenadkriljivi.

Zdaj so pred njim načrti, računalniki, ravnala... Prepričan je, da je za največje statve premalo samo en ventil. Po njego-

vem bi morali ventilom posvetiti posebno pozornost. Navsezadnje, kaj pa izkušnje z delovnih sestankov? Vsako reč je treba predhodno dobro preventilirati.

ON je referent za kadre — in to ve.

Celo pravnik!

ON je nenadkriljivo, ON zmore vse!

Doslej je uničil najmanj pet ali šest podjetij, zato nikar ne mislite da ne more tudi vašega!

Kako pa boste vedeli, kdo je to ON?!

To je že malce težje, kajti v njegovi karakteristiki piše: odličen delavec, spodobnega obnašanja. Kaj pa naj bi napisali drugega za nekoga, ki svojim šefom na delovnem mestu še nikoli ni rekel:

OPROSTITE? AMPAK JAZ ZA TO NISEM SPOSOBEN!

Ljudska modrost

Cez sedem let vse pride prav.

Bolna je, delat ne more; godci zagodejo, plesat pa pojde.

Ce se pod nogami ude-re, ne hodi naprej.

Bolje dober beg od slabega boja.

Ce se pravdata dva, tretji dobiček ima.

Bolje dober glas kot srebrni pas.

Ce se sramota izgubi, tudi čednosti več ni.

Bolje drži ga kot lovi ga.

Ce si ležal v mladosti na rožah, boš ležal v starosti na trnju.

Bolje je bosa trnje mleti kakor pijanca vzeti.

Ce si sam ne znaš pomagati, jaz ti ne morem.

Bolje je hranjeno jajce kakor sneden vol.

Ce v jeseni ni kam devati, spomladi ni kje jemati.

Lojze Jakopič:

18

AKCIJA "rdeča gos"

Kako daleč od mene in vseh nas, ki smo se tlačili v vojaškem kamionu, je bilo to drobno, vsakdanje meščansko življenje, polno dolgočasje, strahu, jeze, veselja, želja in načrtov. V nas pa je bila samo želja jesti in biti na toplem, v meni dodatna: pobegniti in izpolniti nalogo. Če se mi želja uresniči, sploh nisem pomislil na to, kaj bom potem, kam bom šel in kako se bom rešil iz srede sovražnega mesta, ki ga nisem poznal. Bilo mi je popolnoma tuje, nepoznano. Se nikdar nisem bil v nobenem nemškem mestu, v nobeni nemški vasi. Sploh si nisem znal predstavljati, kakšni so nemški prebivalci v domačem okolju. Po- znan sem le vojake na okupiranem ozemlju in stražarje v taborišču.

Ko so ustavili kamion, so nam razdelili delovno orodje, nas pa v grupe po štiri in štiri skupaj. Znana trojica z vodjem skupine na čelu je s krampi in lopatami naskočila porušen stanovanjski blok. Porušen je bil ob letalskem napadu pred nekaj dnevi. Ni šlo torej za reševanje ljudi in predmetov, temveč za odstranjevanje ruševin s ceste in prometnih križišč.

Nalagali smo razbitine na kamione, ki so odvažali material nekam zelo blizu, kajti po nekaj minutah so se vračali. Pošteno smo morali delati, potili smo se in kmalu sem postal truden. Komaj sem čutil roke. Nenadoma je nekdo na zidu zavpil:

»Halt! Alarm!« Pritekla je straža, esesovski oficir si je ogledal konec predmeta ki je štrlel iz ruševin. Neeksplozivna letalska bomba. Kratek posvet. Ukazi.

Trije naši kneflingi z vsem potrebnim orodjem so si znova ogledali na pol izkopano bombo. Ostali smo morali v razna zaklonišča pod stražo, daleč stran. Čakali smo. Po nekaj urah so oni trije prinesli kapico bombo in še neke druge dele, več naših skupin pa je moralo bombo do kraja izkopati. Pripeljal je poseben vojaški avtomobil. Nanj so naložili bombo.

Mi smo nadaljevali z delom. Ves dan, v istem ritmu, istem vzdušju. Le straža se je menjala in vmes smo dobili še kar izdatno kosilo: čorbo s krompirjem, korenjem in narezanim zeljem, vrhu katere so plavali cinki magi kocke.

In nato proti večeru zopet na kamione, pa nazaj v taborišče po isti poti, skozi glavna taboriščna vrata. Preštevane, pregled in pohod v strumnih molčečih vrstah na domači blok, v svojo štubo. Nato večerja, drobni popravki, konec luči, spanje. Pred spanjem obujanje vtisov in nato kovanje boj-nega načrta. Sam. Sredi sovražnikov.

Majnen in beden. Preplašen. Vendar odločen iti do kraja. Izvršiti nalogo.

Sama sva stala z Gregorjem vrhu visoke porušene zgradbe in metala na dvorišče ruševine. Padale so v globino v gostem slapu prahu, ki se je dvignil od tal še bolj gost vsakič, ko je material udaril ob zemljo. Videl sem pod seboj na cesti kamione, na katere so material nalagali sotrpini, in strojnična gnezda stražarjev okrog nas, ki so nas pazili. Bili so večji v svoji stroki in kljub raznolikemu terenu, razpostavljeni tako, da nihče od nas ne bi mogel pobegniti nekam. Vsa okolica je bila razdejana od bombnih napadov. Poskušal sem ugotoviti, kje smo, na kateri cesti, pa nisem nikjer našel napisne tablice. Samo to sem vedel, da smo nekje v severozahodnem predmestju Münchna, in sicer po glavni dachauski cesti, po kateri smo se to jutro peljali. Več deset kamionov naših sotrpinov so peljali naprej v druge mestne predele.

Ko sem si dočudno ogledal okolico in odmeril smer proti središču mesta, sem se lotil Gregorja kraj sebe. Bila sva sama. Lahko bi se ga rešil z enim samim gibom lopate in ga porinil v globino na dvorišče. Nihče bi mi ne mogel ničesar očitati. »Napravi je samomor.« bi rekel. Take in podobne stvari so oile v naši komandi na dnevnem redu, pa tudi takšne, da so stražarji streljali na ubežnike, da so zaradi nepazljivosti pri demontiranju silne eksplozije bomb raztrgale deset, dvajset človeških teles. Skoraj sleherni dan je za našo komando poseben kamion pripeljal v taborišče mrtve.

Dve uri sem imel časa. Nadstropje niže je dela, z vodjo skupine Lazzaro in ves čas pogledoval v nadstropje, kjer sva delala z Gregorjem. Začel sem pogovor brez ovinkov, v čisti materinščini.

»Kaj je res, da si bil v Ljubljani partizanski varnostnik?«

Gregor je prenehal z delom in me presenečeno pogledal. Verjetno zaradi vprašanja in zaradi čiste slovenščine.

»Kaj pa je to zate pomembno?« je odgovoril. Naredil sem sil zaupljiv in tovariški obraz.

»Zeio važno. Celo več kot to, verjemi.«

Gregor je bil nezaupljiv. S pogledom je preiskal okolico. Ujel sem njegov pogled in ga pomiril.

»Nihče ne prishkuje, bodi prepričan. Drugače o teh stvareh ne bi govoril s teboj. Veš, zame vsi mislijo, da sem Italijan, pa sem partizanski in angleški agent. Tudi v taborišču. Zato je zame važno, da odgovoriš na vprašanje.«

Gregorja je zalila rdečica. Od osuplosti ni vedel kaj odgovoriti. Ponovil sem vprašanje.

»Si bil v Ljubljani varnostnik ali ne?«

Gregor je nekaj časa okleval, nato pa je neodločno izjavil.

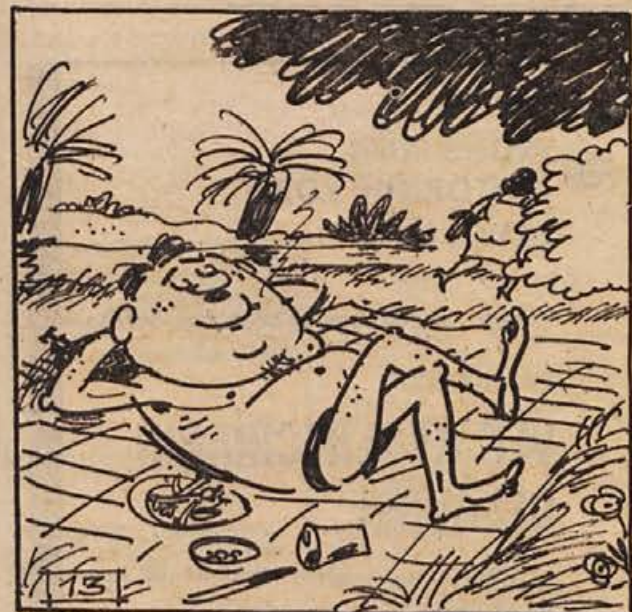
»Bi.«

Vztrajal sem dalje:

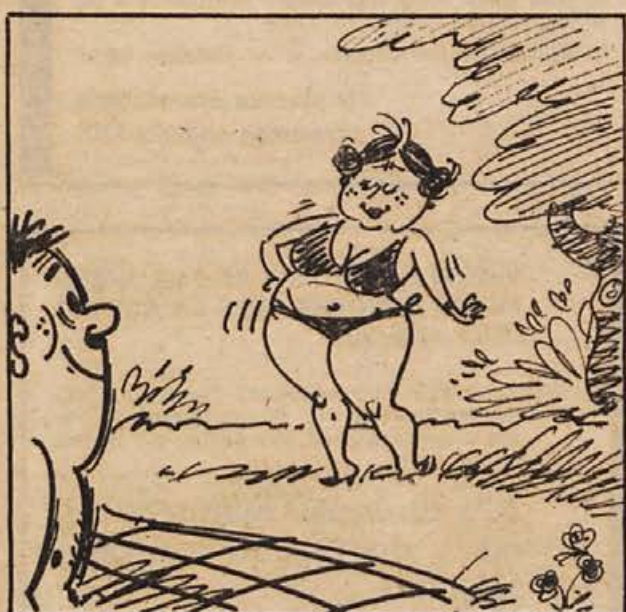

— Gospa, če ne veste kaj delava, potem se res ne splača, da vam to posebej razlagam...

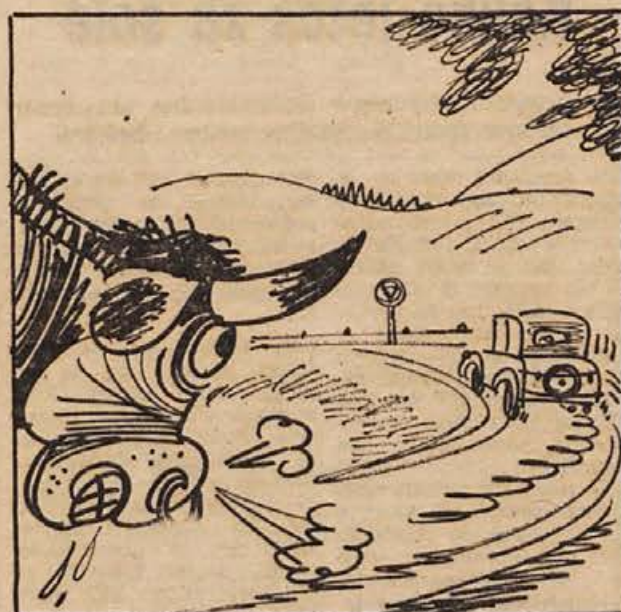
PARADIŽNIK ZA VOLANOM

13. Pustimo zdaj avto in se ozrimo za našima letoviščarjema! Gospa Paradižnikova je s posebnim izrazom na obrazu odkorakala za grm, in medtem ko je Paradižnik užival sladkosti hladne sence, se je Paradižnica vrnila izza grma močno spremenjena! Bila je v novem, živo rdečem bikiniju. — »No, kako ti je všeč bik... bik...« —

Klara ni mogla do kraja izgovoriti zadnje besede. Groza je skremžila njeno zardelo lice! Po travniku, za Paradižnikovim hrptom, se je bližal — bik! — Rdeča barva razburja. Zverina je s krvavo podplutimi očmi v direktni brzini drvela v napad... — No, Paradižnikovima je uspelo pogra-

biti hlače in mini kostimček in se vreči v avto. Tudi je uspelo uiti ostrim rogovom na avto cesto! Oddahnila sta se, vendar ne za dolgo! Čudno brenčanje, ki mi prihajalo iz motorja, ju je pričelo vznemirjati! Kdor je bil kdaj v čebelnjaku, bi brž spoznal, odkod to brenčanje...

Vsak petek zjutraj glas radia Stopiče

Ne boste ga slišali, ker ga ni na valu. Lahko ga slišijo le učenci v osnovni šoli Janeza Trdine. Radio oddaja vsak petek zjutraj. Kaj pravi ravnatelj?

»Sem prav slišal, da imate pri vas radio?« sem te dni ustavil ravnatelja stopiške osemletke Ljuba Miloševića.

»Seveda,« je kratko odgovoril ves začuden, kako da še nič ne vem.

»Kako pa gre ta reč?«

»Zelo preprosto,« me je začel poučevati. »V vseh razredih smo že pred leti

v razredu. Moram reči, da znajo učenci lepo pripraviti oddajo in da so vesti res zanimive.«

»Kaj bi lahko še povedali o prvem polletju?«

»Naj začnem pri koncu, bo bolj zanimivo,« je odgovoril stopiški ravnatelj.

»Priredili smo razstavo iz delkov, ki so jih napravili učenci pri likovnem in tehničnem pouku. Razstav-

Ljubo Milošević, ravnatelj osnovne šole Janeza Trdine v Stopičah, je uvedel že marsikatero novost v pouk.

napeljali zvočnike. Če sem v pisarni vključil magnetofon ali gramofon ali radio, se je to slišalo hkrati po vseh razredih, lahko pa samo v tej ali oni učilnici. To smo si omislili kot sodoben učni pripomoček.

Elica Rozman, k. uč. pri nas zgodovino, se je domislila, da bi lahko to ozvočenje porabili še v druge namene. Spodbudila je učence, da so začeli zapisovati zanimive dogodke in druge, včasih tudi šaljive vesti, nakar so jih posneli na magnetofon in tako pripravljeno oddajo predvajali zjutraj pred pričetkom pouka, ko so bili učenci in učitelji že

ljeno je več kot 300 izdelkov — od risb do rezbarij in lončevine. Lepo je videti moram reči, da se je učitelj za likovni in tehnični pouk Ivo Klinc potrudil pri ureditvi razstave Razred, ki je dal na razstavo najlepše izdelke, je dobil pokal dva naslednja razreda pa kolajne. Posamezniki so prejeli knjige. Pred razstavo so učenci uprizorili igro »Plešoč oslička«, ki si jo je ogledalo več kot 60 ljudi, tudi starši učencev.

»Kaj pa polletni uspeh?«

»Izdelalo je okoli 75 odstotkov učencev. Uspeh je za 11 odst. boljši kot v prvi konferenci.«

IVAN ZORAN

Koliko letos za šole

Po programu temeljne izobraževalne skupnosti se bodo zaslužki učiteljev močno izboljšali

Po programu temeljne izobraževalne skupnosti bi v letošnjem letu potrebovali za šolstvo v občini 4.182.429 dinarjev, kar je skoraj 630.000 din več kot lani. S toliko denarja bi bilo mogoče uresničiti stališče republiškega izvršnega sveta, po katerem naj bi v Sloveniji osebne dohodke prosvetnih delavcev uskladjili z zaslužki v gospodarstvu, upoštevaje pri tem izobrazbo.

Pri izračunih je bilo upoštevano merilo, po katerem naj bi učitelji, ki poučujejo razredno, dobivali za svoje

Ansambel »Berger« tudi v Loki

Tudi v Loki pri Zidanem mostu je predzadnje nedeljo gostoval priljubljeni ansambel »Berger« z mlado pevko Melito Avenak. Obiskovalci so povsem napolnili dvorano in navdušeno pozdravljali gošče in pevko. Prireditelj je imel tudi gnoten uspeh. 120 dinarjev je od iztržka namenjeno za popravilo dvorane.

delo najmanj 1050 din na mesec, učitelji, ki poučujejo predmetno, 1200 din, predmetni učitelji 1350 din in profesorji 1600 din, seveda, če izpolnjujejo vse obveznosti.

Za osnovne šole je predvideno 3.776.773 din, za posebne šolske oddelke, kjer bi poučevali duševno prizadete otroke (v Trebnjem in na Mirni) 82.146 din, za avtobusne prevoze 130.200 din, za delavsko univerzo 35.000 din, za štipendije skupno 21.300 din, za prosvetno-pedagoško službo 77.000 din, za strokovno službo TIS 18.600 din in za obvezno rezervo 41.410 din.

Kako bo zbranega toliko denarja, je še nejasno. Po predlogu republiške izobraževalne skupnosti naj bi občina prispevala 2.344.878 din, vendar je vprašanje, kako bo ob tem financirala druge družbene službe.

RAZGLAS ROKA

ZA PRIGLASITEV SEČNJE LESA
V SEČNIH SEZONAH
1969/70 IN 1970/71

Na podlagi določil 12. člena pravilnika o določanju količin lesa za domačo uporabo GG Brežice

objavljajo

gozdni obrati Brežice, Kostanjevica, Mokronog, Planina pri Sevnici, Radeče in Sevnica

rok za priglasitev sečnje lesa v sečnih sezonah 1969/70 in 1970/71

Gozdni posestniki, ki imajo gozdove na območju zgoraj navedenih gozdnih obratov, naj prijavijo sečnje v svojih gozdovih, kakor tudi izven gozdov v roku

od 1. februarja do 15. marca 1969

Kraj in čas priglasitve v navedenem roku bodo gozdni obrati objavili na krajevno običajne načine. Gozdni posestniki, ki imajo namen sekati izključno za domačo uporabo, morajo obvezno prijaviti sečnji za dve leti skupaj 1969/70 in 1970/71.

Vsak gozdni posestnik mora ob priglasitvi sečnje izjaviti, koliko od skupno priglašene količine lesa za sečnjo bo imel za domačo uporabo lesa za kurjavo in tehničnega lesa in koliko je namenil za prodajo. Če ima gozdni posestnik zaradi večjih popravil stavb v svojem gospodarstvu ali novogradenj večje potrebe po tehničnem lesu, mora obvezno ob priliki priglasitve sečnje predložiti potrjeno gradbeno dokumentacijo. Priglasitev je sicer možno opraviti tudi pisмено na gozdni obrat, vendar pod pogojem, da lastnik gozda v pismeni prijavi navede vse podatke o gozdu ter v kakšne namene les potrebuje.

V razpisanem roku so priglasitve sečenj povsem proste plačila.

Izven razpisanega roka gozdni obrati ne bodo več sprejemali priglasitev, razen za posebne potrebe v primeru elementarnih nezgod.

Brežice, 25. I. 1969

GOZDNO GOSPODARSTVO
BREŽICE

URADNO OBVESTILO

ustavnega sodišča
SR Slovenije

Sekretariat ustavnega sodišča SR Slovenije obvešča, da sprejema stranke vsak dan — razen sobote — od 10. do 12. ure, ob sredah pa tudi od 17. do 18. ure v prostorih sodišča v Ljubljani, Erjavčeva 18.

Razen pisemnih vlog sprejema ustavno sodišče od strank tudi na zapisnik pobude in predloge za postopek v zadevah, v katerih je pristojno odločati. Stranke lahko dobijo najnujnejše informacije o postopku tudi po telefonu št. 22.345.

V ustavno-sodnem postopku se ne plačujejo takse.

Iz pisarne sekretariata
ustavnega sodišča SRS

VPISOVANJE V PRVI RAZRED NOVO-
MEŠKE OSNOVNE ŠOLE ZA ŠOLSKO
LETO 1969/70

Vpisovanje v 1. razred bo za prihodnje šolsko leto na osnovni šoli »Katja Rupena«, Novo mesto in na osnovni šoli Šmihel pri Novem mestu

18., 19. in 20. februarja t. l.
od 8. do 11. ure v pisarni
tajništva

Vpisovali bomo otroke, rojene leta 1962, pogojno pa tudi tiste, ki so bili rojeni do vključno junija 1963.

Istovrstno lahko starši pogojno vpišejo otroke tudi v »malo šole«.

Podrobnejša navodila so objavljena na oglašnih deskah v šoli v mestu in v Šmihelu.

»ELEKTROTEHNA«

trgovsko uvozno in izvozno podjetje
z elektrotehničnim materialom
LJUBLJANA, TITOVA 51

razpisuje delovno mesto

DELAVCA V PRODAJALNI
za prodajalno v Novem mestu

POGOJ: šoferski izpit za motorno kolo ter odslužen kadrovski rok.

Ponudbe, ki naj obsegajo kratek življenjepis, pošljite Komisiji DS za delovna razmerja, Ljubljana, Titova 51, do 15. 2. 1969.

VINOGRADNIKI!

Če želite nabaviti kakovostne trsne cepljenke sort

žametovko, modra frankinja,
kraljevina, laški rizling in druge

se zglasite pri trsničarju

FRANCU MARTINČIČU,
Šmalčja vas, Šentjernej

RIBIŠKA DRUŽINA NOVO MESTO
NOVO MESTO, Glavni trg 7

razpisuje delovni mesti:

1. TEHNIČNEGA TAJNIKA
2. DELAVCA V RIBOGOJNICI

Pogoji:

pod 1. končana osemletka, pet let prakse v vodenju pisarniške administracije, znanje strojepisja, znanje vsaj enega tujega jezika. Prednost imajo kandidati iz Novega mesta.

Pod 2. odsluženi vojaški rok.

Poskusna doba 3 mesece. Osební dohodek po dogovoru. Rok prijave 15 dni po objavi.

Veletrgovina

»MERCATOR«
LJUBLJANA

prodajalna

»DOLENJEC« ŠENTJERNEJ

obvešča
cenjene potrošnike, da sprejema naročila

za zidno in strešno opeko,
apno in ostali gradbeni
material

Večje količine bomo dostavljali kupcem tudi na dom.

INDUSTRIJA
MOTORNH VOZIL
NOVO MESTO

Zaradi povečanega obsega poslovanja

potrebujemo

VEČ KVALIFICIRANIH
DELAVCEV

za delo v tovarnah v Novem mestu,
na Suhorju in v Črnomlju

Nastop dela takoj!

Kandidate za zaposlitev vabimo v zvezi z nastopom dela na razgovor v kadrovsko službo IMV Novo mesto, v vodstvu tovarn na Suhorju in v Črnomlju.

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETER, 7. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja, 8.55 Pionirski tednik, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tiste, ki so tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milena Jazbec: Pomen in vloga dušika v prehrani sadne in goveje, 12.40 Oč polja in potok, 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Majhen koncert lahke glasbe, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Napotki za turiste, 15.25 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Človek in zdravje, 18.45 Na mednarodnih krizopojah, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Metko Stok, 20.00 Novi ansambli — nove melodije, 21.30 Iz fonoteke Radia Koper, 22.15 Oddaja za naše izseljenke.

SOBOTA, 8. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja, 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev) — Naš Prešeren, 9.25 Čez travnike zelene, 9.50 Naš avstropski, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tiste, ki so tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Leopold Debevec: Anton Janša in njegovi sodobniki, 12.40 Dalmatinske narodne pesmi, 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — Vid Pečnjak-Ivo Petrič: Pobegli robot, 15.20 Glasbeni intermezzo, 15.40 Naš podlistek — A. Slodnjak: Neiztrojeno srce, 16.00

VSak dan za vas, 17.05 Gremo v kino, 18.15 Vsako soboto »Topopope 11«, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Metko Stok, 20.00 Novi ansambli — nove melodije, 21.30 Iz fonoteke Radia Koper, 22.15 Oddaja za naše izseljenke.

NEDELJA, 9. FEBRUARJA: 8.00—8.05 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Nace Simončič: »Zajčja reportaža«, 9.05 »Koncert iz naših krajev«, 10.05 »Se pomnite tovariši...«, 10.30 Pesmi borbe in dela, 10.45 — 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — vmes ob 11.00 Poročila — Turistični napotki za tiste, ki so tuje goste, 11.50 Pogovor s poslušalci, 13.30 Nedeljska reportaža, 13.50 Novi ansambli narodno-zabavne glasbe, 14.05 Popolne ob zabavi glasbi, 15.05 Nedeljsko športno popoldne, 17.30 Radijska igra — Jean Giraudoux: »Intermezzo«, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 »V nedeljo svedere«, 22.15 Sretni večer s glasbo Amerike.

PONEDELJEK, 10. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja, 8.55 Za mlade radovedneže, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tiste, ki so tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Lojze Hrček: Pri obnovi vinogradov uporabljamo samo kakovostne cepilne, 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestr, 13.30 Priporočajo vam — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni inter-

mezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 18.15 »Signal«, 18.35 Mladinska oddaja: »Interni 469«, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevkom Račkom Irgolcem, 20.00 Simfonični koncert Slovenske filharmonije, 21.45 Skladbe za violino in klavir, 22.15 Za ljubitelje jazz.

TOREK, 11. FEBRUARJA: 8.08 Operna matineja, 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo: Maribor — naše drugo mesto, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tiste, ki so tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Jože Korošec: Zasnova deteljišč z boljšim semenom, 12.40 Slovenske narodne pesmi, 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbeno udejstvovanje mladim, 15.20 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 18.15 V torek nasvidenja! 18.45 Svet tehnike — dr. Jože Silivnik: Kemija žlahtnih plinov, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Jožico Svete, 20.00 Od premiere do premiere, 21.15 Deset pevcev — deset melodij.

SREDA, 12. FEBRUARJA: 8.08 Glasbena matineja, 8.55 Pisan svet pravilic in zgod, 9.45 Slovenske narodne poje, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tiste, ki so tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — Ermenc Ernest: Del KZ Mozirje za pospeševanje govedoreje, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.20 Glasbeni intermezzo, 15.40 Naš podlistek — Use Alchinger: Pogovor o pogovoru, 17.05 Mladina sebi in vam, 18.15 Odkočno deska, 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 »Ti in opera«, 22.15 S festivalov jazz.

ČETRTEK, 12. FEBRUARJA: 8.08 Operna matineja, 9.25 Iz zakladnice resne glasbe, 10.15 Pri vas doma, 11.00 Poročila — Turistični napotki za tiste, ki so tuje goste, 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Milica Oblak: Selekcija črnega ribeza, 12.40 Pihalni orkestri na koncertnem odru, 13.30 Priporočajo vam — 14.05 »Mladina poje«, 14.45 Mehurčica, 15.20 Glasbeni intermezzo, 16.00 Vsak dan za vas, 17.05 Četrtekovi simfonični koncert, 18.15 Iz naših studij, 18.45 Kulturni globus, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Marjano Deržaj, 20.00 Četrtekovi večer domačih pesmi in napevov, 21.40 Glasbeni nokturno, 22.15 Komornoglasbeni večer.

TELEVIZIJSKI SPORED

18.00 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.25 Mehanizem razdelitve dohodka — I. del — oddaja iz cikla Ekonomska šola na malih zaslonih (Ljubljana)
18.50 Slager sezona — Sarajevo — (Beograd)
19.20 Cesta pričakovanj — kulturna reportaža (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.35 J. Anouilh: Orkester — drama TV Zagreb (Ljubljana)
Simfonični koncert — (Ljubljana)
Poročila (Ljubljana)

TOREK, 11. FEBR.

9.30 TV v šoli Zagreb
10.30 Angleščina (Zagreb)
11.00 Osnove splošne izobrazbe — (Beograd)
14.45 TV v šoli — ponovitev — (Zagreb)
15.40 Angleščina — ponovitev — (Zagreb)
16.10 Francoščina (Beograd)
17.45 Risanka (Ljubljana)
18.00 Kako sta spok in Dolgin ločila Gregca — lutkovna serija Kurir Gregca (Ljubljana)
18.20 Obrežje (Ljubljana)
18.40 Torkov večer z melodijami Franca Korbarja (Ljubljana)
19.10 Skrivnosti narave — serijski film (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 Dvigalo za morišče — francoski film (Ljubljana)
Trije dueti in en solo (Ljubljana)
Poročila (Ljubljana)

SREDA, 12. FEBR.

9.30 TV v šoli Zagreb
17.15 Madžarski TV pregled (do 17.30) (Beograd)
17.50 Primožev dnevnik: Danes sem zdravnik (Ljubljana)
18.30 Pisani trak (Ljubljana)
18.45 Sodobna prehrana — Zajtrk (Ljubljana)
19.05 Stroj za pomivanje posode — (Ljubljana)
19.15 Gostje iz Sanrema — (Ljubljana)
19.45 TV prospekt (Zagreb)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 W Shakespeare: Troilus in Kresida — predstava drame SNG Ljubljana (Ljubljana)
Poročila (Ljubljana)

ČETRTEK, 13. FEBR.

9.30 TV v šoli Zagreb
10.30 Nemščina (Zagreb)
11.00 Angleščina (Beograd)
14.45 TV v šoli — ponovitev — (Zagreb)
15.40 Nemščina — ponovitev — (Zagreb)
16.15 Smuk za ženske — posnetek iz Seiva di Val Gardena — (Ljubljana)

17.45 Pravljica — Grad ugank — (Ljubljana)
18.00 Zapojte z nami: Haydn, Mozart (Ljubljana)
18.15 Po Sloveniji (Ljubljana)
18.45 Humoreska (Beograd)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.35 Saga o Forsyth — serijski film (Ljubljana)
21.25 Kulturne diagonale (Ljubljana)
22.10 Poročila (Ljubljana)

PETER, 14. FEBR.

9.30 TV v šoli Zagreb
11.00 Francoščina (Beograd)
14.45 TV v šoli (Zagreb)
15.55 Smuk za moške — posnetek iz Seiva di Val Gardena — (Ljubljana)
17.25 Doktor — serijski film — (Ljubljana)
18.15 Glasbena oddaja (Skopje)
19.00 Svet na zaslonu (Ljubljana)
19.30 Naš globus (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.35 Senca — ameriški film — (Ljubljana)
Popularna glasba (Ljubljana)
Poročila (Ljubljana)

SOBOTA, 15. FEBR.

9.35 TV v šoli (Zagreb)
17.45 Po domače s Koroškim oktetom in ansambli Dorka Skoberneta (Ljubljana)
18.15 Mladinska igra (Beograd)
19.15 S kamera po svetu (Ljubljana)
19.40 Pet minut za boljši jezik — (Ljubljana)
19.45 Cirkak (Ljubljana)
20.00 TV dnevnik (Ljubljana)
20.30 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 Izbor popevke za sodelovanje na tekmovanju za pesem Evrovizije (Zagreb)
22.15 Vojcek — serijski film — (Ljubljana)
23.10 TV kasiop (Ljubljana)
23.30 Poročila (Ljubljana)

KB
LJUBLJANA

KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA

je s 1. januarjem 1969 razširila mrežo poslovnih enot in sicer:

POMURSKA KREDITNA BANKA, MURSKA SOBOTA je sedaj podružnica Kreditne banke in hranilnice Ljubljana v Murski Soboti z ekspozituro v

- GORNJI RADGONI
- LENDAVI in
- LJUTOMERU

Podružnica v NOVEM SADU je razširila svojo mrežo še na Sremske Karlovce.

V Ljubljani je odprta nova, moderna ekspozitura na Miklošičevi cesti št. 7.

Zaupajte svoje denarne posle Kreditni banki in hranilnici Ljubljana, ki jih bo opravila hitro, natančno, zaupno in pod najugodnejšimi pogoji!

ČE V VAŠEM DELOVNEM KOLEKTIVU NI POVERJENIKA PREŠERNOVE DRUŽBE, POSTANITE TO VI.

SMEH STOLETIJ

V neki družbi je mlada pisateljica dalj časa vpraševala Bernarda Shawa, kakšne možnosti ima mlada ženska, da se poroči, in nazadnje rekla:

»No, kaj pravite, kakšne so moje možnosti za poroko?«

»Draga moja, na to raje ne mislite,« jo je miril Irec.

»Zakaj pa ne?« je hotela vedeti mlada dama. »Zato, ker vas imam za preveč inteligentno, da bi bila zadovoljna z možem, ki bi bil tako neumen, da bi vas vzel...«

Veliki Irec ni rad dajal intervjujev. Vztrajnemu novinarju pa je vendar uspelo, da je prišel do njega in ga prašal:

»Ali verjame, da bodo evropski narodi nekoč uredili svoje spore in začeli nazadnje živeti kot velika družina?«

»Toda, saj že zdaj ravnamo drug z drugim kot člani kake velike družine,« je odgovoril slavni dramatik.

Ko se je mudil v kalifornijskem mestu, ga je neznanec, ves obupan na pogled, zaprosil, naj mu podari deset dolarjev. Shaw je kratko odvrnil.

»Ne morem!«

Po nekaj korakih ga je zapekla vest: nemara je vzel zadnje upanje obupanu, ga pogladi v smrt in tako uničil človeško življenje. Obrnil se je in dal možu zahtevano vsoto. Ta je denar vzel in se hotel odpraviti naprej. Shaw je zaklical:

»Stojte! — Povejte mi, kaj bi storili, če bi vam ne dal denarja?«

»Ne vem čisto natanko, gospod. Nemara bi se moral celo ozreti za kakim delom.«

Zanimiv je tudi Shawov pogled na zakon, ki naj ga po svoje razlože naslednje anekdote. Nekdo je vprašal Shawa:

»Ali verjame, da je tisti, ki se oženi v petek, vse življenje nesrečen?«

»Seveda verjamem,« je odgovoril Shaw. »Zakaj pa naj bi bil petek izjema?«

Znana dama je rekla Shawu, da storita moški in ženska najpametneje, če se zgorač poročita.

Tedaj se je avtor »Pygmaliona« pikro nasmešnil in dejal:

»Žal sem drugačnih misli! Ko postane ženska pametna, začne misliti, kako bi se omožila, ko postane moški pameten, je pa že oženjen.«

Ko je bil Herbert Henry Asquith še minister, ga je vedno obiskoval nadležneš, ki je na izpraznjena mesta priporočal svoje prijatelje. Asquith je bil nejevoljen in ni vedel, kako bi se ga znebil.

Nekaj ur po smrti visokega uradnika v ministrstvu se je spet oglašil pri njem.

»Ali ne bi mogel moj prijatelj X zavzeti mesto pokojnega gospoda Smitha?« ga je vprašal.

»Lahko,« je odvrnil minister, »če mu je to po volji. Samo prej naj pogleda, če dolžina krste odgovarja njegovi višini.«

Znani slikar Alma-Tadema je rad pogledal globlje v kozarec. Ko so mu v rahlo vinjenem stanju pokazali zibko z dvojčki, je previdno rekel:

»Kako očarljiv je ta otrok!«

za pozornost
darilo
ali pogostitev

Ballantine's
WHISKY

REMY MARTIN

COGNAC
HINE
COGNAC

UVAŽA IN DOBAVLJA:

PREHRANA
EXPORT-IMPORT
LJUBLJANA

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

KRONIKA NESREC

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 7. februarja — Ksenija Sobota, 8. februarja — Janez Nedelja, 9. februarja — Polona Turek, 11. februarja — Zvezdana Sreda, 12. februarja — Damjan Cetrtek, 13. februarja — Katarina

KINIO

Brežice: 7. in 8. 2. francoski barvni film »Oskar je kriv za vse«, 9. in 10. 2. ameriški barvni film »Grafica iz Hongkonga«, 11. in 12. 2. francosko-italijansko-španski barvni film »Obračun na Indijem oceanu«.

Črnomelj: od 7. do 9. 2. ameriški barvni film »Ta nori, nori sveta«, 11. in 12. 2. grški barvni film »Grk Janis«, 13. in 14. 2. švedski barvni film »Streliški prvi, Fredy«.

Kostanjevica: 9. 2. španski film »Masčevanje v Fruite Cedrosu«.

Metlika: od 7. do 9. 2. italijanski barvni film »Zeleni kapetani«, od 7. do 9. 2. ameriški barvni film »Robin Crusoe«, 12. in 13. 2. jugoslovanski film »Do zmage in naprepa«.

Mirna: 8. in 9. 2. ameriški barvni film »Geronimo«.

Mokronog: 8. in 9. 2. sovjetski barvni film »3 in 2«.

Novo mesto: od 6. do 10. 2. ameriški barvni film »Cabasko«, od 11. do 13. 2. angleški film »Vrnitev iz pekel«, — POTUJOČI KINO NOVO MESTO: od 7. do 11. 2. švedski barvni film »Roko gor, Fredy«.

Ribnica: 8. in 9. 2. ameriški barvni film »Operacija grma«.

Sevnica: 8. in 9. 2. ameriški film »Ne pošiljaj mi rože«, 12. 2. angleški film »Goldfinger«.

Sodražica: 8. in 9. 2. brazilski film »Suha življenja«.

FEBRUARSKO VREME V PREGOVORIH

Če je svečana pretoplo, bomo v aprilu radi za pečjo.

Če je svečnica zelena, velika noč bo zasnežena.

Če se na svečnico jasno zdani, zima rada še dolgo trpi.

Kakršno vreme na Petrovo kane, tako rado cel mesec ostane.

Če se Polona v soncu odtaja, v mokrem poletju gob preostaja.

Februarski Valentin prinese ključ od korenin.

LUNINE MENE:

10. 2. ☾ ob 01.08
16. 2. ☼ ob 17.25
24. 2. ☾ ob 05.30

Trebnje: 8. in 9. 2. nemški barvni film »Winetou in Old Firehand«, 12. 2. angleški ljubezni film »Služabnik«.

PREKLIC

Jože Grubar, Polhovica 1, Sentjernej, razglasa vse besede, ki sam jih govoril zoper Jožeta To-

bravca iz Mokrega polja za neresnične.

Terezija Modic, Mokro polje 2, Sentjernej, opozarjam, da moj mož Franc Modic, Mokro polje 2, Sentjernej, ni upravičen prodajati premičnine in nepremičnine in da nisem plačnica dolgov, ki bi jih naredil.

Jože Bartolj, Vel. Cerovec 3, Stopiče, prepovedujem pašo in obračanje živine po vsem mojem posestvu. Obenem prepovedujem tudi pašo perutnine. Ta preklic velja od 6. februarja 1969 dalje.

Jože Blažič, Zihovo selo 4, Otočec ob Krki, prepovedujem hojo, vožnjo in sekanje ter pašo živine, posebno koz, po mojem gozdu nad vasjo Krko in Zihovim selu. Kdor prepovedi ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

ČESTITKE

Ljubi Mihi Klobučar, ki živi v Düsseldorfu, čestitajo za 19. rojstni dan vsi, ki jo imajo radi, posebno pa mami iz Skočjana, Možu Stanetu pa leo pozdrav

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, ata, starega ala, strica

FRANCA KUHAJA iz Dol. Prekopa

se iskreno zahvaljujem vaščanom in sosedom za pomoč in sožalje ter vsem, ki so ga spremenili na zadnji poti. Prisrčna hvala ZBZ NOV obine Novo mesto, krajevni organizaciji ZB Kostanjevica, PGD Prekopa in obema govnikom za poslovljene besede.

Zaljubljeni: žena Antonija, sinovi hčere z družinami

Ob smrti drage žene, hčerke in sestri

SLAVKE AVGUŠTINCIC poročene Lukic iz Mirne peči

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so ji darovali vence in cvetje, nam izrekli sožalje, ter vsem, ki so jo spremenili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujem podjetju Rade Končar iz Zagreba za venec in govorniku tov. Kozoglavu.

Zaljubljeni: mož Desimir, oče, bratje in sestre z družinami

Ob bridki izgubi drage žene, mame in sestri

TEREZIE CIZEL iz Dečnih sel

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so jo v tako velikem številu spremenili na zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in vence. Posebna zahvala primariju dr. Bricu in strojnemu osebju brežiške bolnišnice, artiskim pevcem in ZB, kolektivom IMV in Aerose-

vis Brežice, GO Kostanjevica, vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč.

Zaljubljeni: mož, hčerka, sinovi, sestre in bratje

Ob smrti našega dragega očeta in starega očeta

PETRA STAREŠINIČA iz Zuničev št. 19

se iskreno zahvaljujem dr. Ivanu Smrečniku in ošalemu strojnemu osebju bolnice Novo mesto, ki mi je v težkih trenutkih lajšalo bolečine, Gasilskemu društvu Zunič za darovani venec in častno spremstvo na njegovi zadnji poti, po veljniku društva Francu Starešiniču za ganljive besede ob odprtem grobu, vsem prijateljem, vaščanom in znancem za izrečeno sožalje ter vsem, ki so ga v tako velikem številu spremenili na zadnji poti.

Zaljubljeni: sin Peter z ženo Magdo, hči Ana z možem in družino ter vnuka Mihael in Biserka

Ob prerani smrti našega ljubega moža, očeta, brata in strica

JANEZA ŽAGARJA iz Birčne vasi

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so ob tej težki izgubi stali ob strani, nam izrekli sožalje in nas tolažili. Posebno zahvalo smo dolžni vsem podjetjem in organizacijam, sorodnikom, prijateljem in znancem za vence in cvetje. Toplo se zahvaljujem šefu internega oddelka novomeške bolnišnice primariju dr. Koscu, prav tako dr. Primožiču in vsem, ki so pokojniku v času boleznih nudili pomoč. Iskrena hvala gospodu župniku iz Smihela, ki ga je spremljal na zadnji poti.

Zaljubljeni: žena Pepeca z otroki in drugo sorodstvo

Ob izgubi moža, očeta in očima

FRANCA LAHA

se iskreno zahvaljujem ZB Mirna peč za venec, vaščanom Sentjurja za nesebično pomoč, vence in udeležbo na zadnji poti, posebno še družinam Eršte, Pavček, Kos. Prav tako hvala gospodu župniku in vsem drugim.

Zaljubljeni: žena Malka, sinovi Stane, Tone in Vinko, hčeri Mici in Ančka, pastori Ivan, Fani in Tončka z družinami

Ob težki izgubi našega ljubega moža, očeta in starega očeta

JOŽETA FINKA z Obrhka pri Dol. Toplicah

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga spremenili na zadnji poti. Posebna zahvala gospodu župniku za poslovljeni obred in spremstvo. Zahvaljujem se tudi KZ Krki, EE Dol, Toplice, Gozdnemu obratu Črmošnjice in družini Skufca za darovane vence. Iskrena hvala vsem za izrečeno sožalje.

Zaljubljeni: žena Marija, sinova Jože, Marjan, hčerke: Malči, Tika in Magda z družinami ter drugo sorodstvo

Otočec: prikolica se je odtrgala

Slobodan Džukić iz Bugojna je 2. februarja popoldne vozil tovornjak s prikolico iz Zagreba proti Ljubljani. Pri Otočcu se je prikolica odtrgala in se na bankini prevrnila. Škodo so ocenili na 4000 din.

Gor. Polje: s fičkom v drog

Zadnjega januarja zjutraj se je peljal Novomeščan Aleksander Povše s fičkom iz Soteske v Novo mesto. V Gornjem Polju pri Dolenjskih Toplicah se je zaletel v električni drog. Vozilo se je prevrnilo, voznik pa je obležal nezavesten in s hudo poškodovanim prsnim košem. Ko so ga odpeljali v novomeško bolnišnico, se še ni zavedel. Škodo so ocenili na 6000 din.

Novo mesto: trčenje pred bolnišnico

Marjan Smrke je 28. januarja z avtobusom podjetja GORJANCI pred novomeško bolnišnico prehitel pešca z vozičkom. Naproti se je s osebnim avtomobilom pripeljal Miro Zalokar iz Straže. Smrke je avtobus zavril, na mokri cesti pa ga je zaneslo v osebni avtomobil. Škodo so ocenili na 2200 din.

Otočec: z avtomobilom na kamen

Novomeščan Vitomir Sunjić se je 29. januarja zvečer pripeljal z zastavo 1300 do Otočca. V megli ni opazil kamna na cesti, zato je zapeljal nanj. Škodo so ocenili na 700 din.

Velika vas: avtomobilist povozil srno

Stanislav Saule iz Gorice je 28. januarja zvečer pripeljal z osebnim avtomobilom povozil srno, ki je skočila predenj na cesto. Škodo so ocenili na 800 din.

OBVESTILA

Graditelji, pozor! Sprejemam v gradnjo vse vrste hiš, garaž in objektov z vašim ali pa z mojim materialom. Zahtevajte ponudbe. Ivan Hribar, Hudo 31, p. Radomlje.

Društvo upokojencev Novo mesto priredi v nedeljo, 16. februarja, pustošenje v lastnih klubskih prostorih; pričetek ob 13. uri. Rezervacije in večerja 10 dinarjev. Prijavite se v klubskem lokalu do 13. februarja pri strojnemu osebju. Vsi na jastovanje ob prijetnih domačih vzhah. Maske zaželeno. Vabi odbor!

Gostilna Roman Zarka iz Družinske vasi vabi 9. februarja na veselo predpustovanje. Za zabavo preskrbljeno!

Razglasamo prosto delovno mesto KV gostinske delavke ali delavca za bife.

Zaželena je mlajša ženska moč ali možki z odsluženim vojaškim rokom. Potekla doba 2 meseca. Delovno mesto je stalno. Ponudbe je treba poslati na: Mercator, ME Gradišče Trebnje — Komisiji za delovna razmerja, v 6 dneh po dnevi objave.

V soboto, 15. februarja priredi gostilna Ivan Majcen v Treščišću maskebado. Postregli vas bomo z dobro kapljico in z domačimi jedili. Vabljeni!

Ščetke za loščilce in za sesalce za prah obnovi ščetarstvo Arnič, Ljubljana, Tržaška 52.

Ekspressno očisti oblačila Pralnica in kemična čistilnica Novo mesto, Germova 5.

Zagorica: avtobus rinil avtomobilista

Jože Kastigar iz Preska je vozil 28. januarja popoldne SAPOV avtobus iz Žužemberka v Dobrič. Pri Zagorici se je pripeljal naproti z osebnim avtomobilom Mihael Zevnik iz Dobriča. Voznik avtobusa je na poledeneli cesti močno zavril, zato je vozilo zaneslo v osebni avtomobil in ga rinilo več metrov nazaj. Škodo so ocenili na 2000 din.

Mokrice: otrok padel iz avtomobila

Alojz Skulj iz Vel. Podloga se je peljal 27. januarja z osebnim avtomobilom nemške registracije iz Mokric proti Brežicam. Pri grajskem mlinu je avtomobil zaneslo v jarek. Tedaj so se odprla vrata, nakar je padel iz vozila voznikov 3-letni sin. Poškodovale se je tudi voznikova žena. Škodo so ocenili na 2000 din.

Novo mesto: na križišču zbil otroka

27. januarja ob 19. uri je stekel šletni Andrej Ban po kandidskem križišču v Novem mestu. Z Glavnega trga se je tedaj pripeljal z osebnim avtomobilom Jože Suhadolnik. Ko je voznik opazil dečka, je zavril, vendar je bilo prepozno: vozilo je že zbil dečka na tla, vendar je na srečo dobil le lažji udarec v glavo.

Čatež: treščil v tovarnjak

Zagrebčan Borivoj Kresnik se je 27. januarja popoldne peljal s osebnim avtomobilom iz Ljubljane v Zagreb. Pri bencinski črpalnici na Čatežu je hotel prehiteti krški tovarnjak, ker pa tega ni mogel, je zavril in treščil v zadnji del tovarnjaka. Ranila sta se voznik Kresnik in sopotnik Edo Gluhak; odpeljali so ju v brežiško bolnišnico. Škodo so ocenili na 10.000 din.

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

TAKOJ sprejem vajuca za kovinopasarsko stroko in enega splošnega ključavničarja. Stanislav Zupancič, pasarstvo, Celovška 157, Ljubljana, tel.: 61-435.

SPREJMEM žensko za varstvo otroka na domu. Anica Kotnik, Volčičeva 3, Novo mesto.

ISCEN gospodinjstvo pomočnico k 3 članici družini. Zgledite se osebno ali pisмено v popoldanskih urah na naslov: Gabrijele Zupancič, Begerca vas 86 a, Novo mesto.

SPREJMEM natakario (samostojno ali začetnico) za gostilno. Naslov v upravi lista (165/69).

SLUŽBO IŠČE

FRIDNO DEKLE išče zaposlitev ali pa mesto za izučitev. Naslov v upravi lista (176/69).

STANOVANJA

ODDAM sobo samski osebi. Miha Colnar, Trdnova 14, Novo mesto.

MLADA ZAKONCA brez otrok (on dipl. inž., ona študentka) iščeta sobo. Ponudbe pod »30.000 do 30.000«.

MLAD INŽENIR nujno potrebuje dvo ali trosobno stanovanje v Novem mestu ali okolici. Naslov v upravi lista (147/69).

ISCEN primerno postopje za teroersko delavnico v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (170/69).

MOTORNA VOZILA

PRODAM FIAT 750. Naslov v upravi lista. (171/69).

PRODAM malo rabljen moped T-12. Jože Zupancič, Mizarski obrat SGP PIONIR, Novo mesto.

PRODAM

NAMIZNA JABOLKA po 1,50 din prodam na Gručarjevem turnu pri Orehozici.

PRODAM dobro ohranjeno klavirsko harmoniko (80-basno) in dva fiksa, visoka 1,50 m—2 metra. Naslov v upravi lista.

PRODAM malo rabljeno motorno kosilnico BCS, z Dieslovim motorjem in smogovozalko, voz na šine, lahke sanj, 6 let starega konja, 3 are vinograda (primočno za vikend) in 1 ha gozda v k. o. Zdinja vas. Makovec 4, Otočec pri Novem mestu.

PRODAM dobro ohranjeno kredenco in električni štedilnik. Info-

Prav je, da zveste:

Zakaj Dolenjski list zadnjič ni bil zrezan?

PRETEKLI CETRTEK nam je tiskarna DELO v Ljubljani celotno nakladio — 35.900 izv. našega tednika, tiskala na novem rotacijskem stroju v novem DOMU TISKA. Zaradi vsebine lista in večjega obsega smo se odločili zadnjič tudi za boljši, malo debelejši papir, tu pa so nastopile težave: čeprav je novi rotacijski stroj zelo sodobna »mašina«, pri obsegu 32 strani malega formata ne more odrezati gornjega roba na časniku. V tiskarni so nam pred tiskom zagotovili, da bodo naredili vse kar je sploh mogoče, da bi tisk stekel v redu, takoj pri začetku tiskanja pa se je pokazalo, da nož v stroju papirja pri takem zgibu ne more pravilno rezati. Tiskarna meni, da je tega kriv tudi preveč naelektrinen rotacijski papir. Za prevoz plošč v staro tiskarno popoldne ob 16. uri ni bilo več časa, ker potem naš tehnik sploh ne bi bil tiskan v sredo, temveč šele v četrtek in bi ga večina bralcev dobila komaj v petek.

Zaradi teh vzrokov smo se morali odločiti za tisk v novi tiskarni, vsi naročniki in bralci pa ste imeli doma nepotrebno delo z rezanjem časnika. Vljudo vas prosimo, da neljubo zadrego, katere novinarji in uprava lista zares nismo krivi, oprostite. Upamo, da se bo tiskarni le posrečilo, da bo na novem stroju prej ali slej lahko tiskala tudi naš časnik, kadar bo spet imel 32 strani.

BOGAT OBSEG in precej branja smo ponudili naročnikom in bralcem v januarju: v 4 številkih, izmed katerih je bila prva celo v dvojnem obsegu, smo tiskali skupno 166 strani Dolenjskega lista namesto običajnih 112 strani. Za isto ceno smo torej dali 54 strani lista več, samo da bi lahko ponudili našim bralcem kar največ informacij, branja in razvedrila.

VSEM NAROČNIKOM in sodelavcem lep pozdrav! UREDNIŠTVO IN UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR. Tone Gošnjak (glavni in odgovorni urednik), Rta Bačar, Slayko Doki, Miloš Jakopc, Marjan Legan, Marija Padovan, Jože Princ, Jožica Teppey in Ivan Zoran Tehnični urednik: Marjan Moškon

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Letna naročnina: 32 Ndin (3200 Sdin), polletna naročnina 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za izposojstvo 62 50 novih dinarjev (6250 Sdin) oz. 5 ameriških dolarjev ali ustrežna druga valuta v vrednosti 5 ameriških dolarjev — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem mestu. 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 33 — Telefon: (068) 21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska CP »Delo« v Ljubljani